

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Αρ. 419

92

ΔΕΝ ΒΑΖΩ ΠΟΥΔΡΑ ΠΑΡΑ ΜΟΝΟΝ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ

ΙΔΙΟΥ Η ΣΥΝΤΑΓΗ ΜΟΥ

Δεν στενοχωρούμαι πιά διά την γυαλάδα της μύτης μου και την λαλόδη όψη μου. Έν τούτοις, δεν μεταχειρίζομαι πούδρα παρά μία φορά την ημέρα. Καμιά γυναίκα δεν έχει ανάγκη να πονδύρεται συχνότερα, εφόσον αναμειγνύει στην πούδρα της προτιμήσεώς της ολίγη αφρόχρομα για να κάνει να κρατά. Η πούδρα Τοκαλόν περιέχει pousse de crème, ακριβώς εις την όσον δπου χρειάζεται για να κρατά. Την προτιμώ προσωπικώς απ' όλες τις άλλες, λόγω του φρέσκου θανμασίου χρώματος δπου δίδει. Καίτοι άδρατος, προσκολλάται στο δέρμα και κρατά, παρά τον άνεμο και τη βροχή, μένει δε άκόμη όταν χορνεύει κανείς και ιδρώνει σε μία υπερθερμασμένη αίθουσαν.

Η αφρόχρομα, την όποιαν περιέχει ή κρέμα Τοκαλόν, ενεργεί επίσης ως τονωτικόν επί της επιδερμίδος και την βοηθεί ν' απαλλαγί από τους διεσταλμένους πόρους. 3,000, 000 από τις ώραιότερες γυναίκες του κόσμου χρησιμοποιούν κάθε πρωί την πούδρα Τοκαλόν.

Τά συμπαγή Τοκαλόν περιέχουν τώρα pousse de crème. Η πούδρα και το κόκκινο προσκολλώνται άριστα στο πρόσωπο. Πρόκειται διά κάτι το νεώτερον, το διαφορετικόν, το καλύτερον.

Α. Π. Ρεμπουτζάκος, Πραξιτέλους 42, 'Αθήναι.

SMALTODONT

Δρχ.

12.50

BYRON
ΜΙΝΟΥΑΝ 23
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Η ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

αυτή συνδιάζει με την άνω ξερότητα της οδοντοκρέμας και την μικροζέ-
ραγ' ΤΙΜΗΝ..

ΠΟΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

Παρακαταθήκη ΣΠΥΡΟΥ και ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Κολοκοτρώνη 77, Πειραιεύς

«ΔΕΟ»

Κιτρινισμένα δόντια

Παραμορφώνουν το
τό ωραιότερο πρό-
σωπο, διορθώνονται
δραστικώς οδοντοκρέμας Χλωροδόντ. Σας δίδωμεν την ευκαιρίαν να δοκιμάσετε από σήμερα. Αποστείλατέ μας την παρούσαν άγγελίαν εντός άνοικτού φακέλλου επικολλώντες 40 λεπτον γραμμάτιον. Θα λάβετε δωρεάν ένα δοκιμαστικόν σωληνάριον, το όποιον άρκεί δι' επανειλημμένας χρήσεις. Γεν. Αντίπρ. Α. Π. Ρεμπουτζάκος, όδός Πραξιτέλους 42. Το σωληνάριον δρ. 11, διπλούν δρ. 12. Σημειώσατε την διεύθυνσίν σας.

ΕΜΠΛΑΣΤΡΑ ΜΑΡΚΑΣ ΛΕΟΝΤΟΣ

— Το φάρμακον που μου συστήσατε επέδρασε θαυμάσια. Ούτε ίχνος ρευματισμού πλέον.

— Τά ΕΜΠΛΑΣΤΡΑ ΛΕΟΝΤΟΣ δύνανται να τα συστήσω θερμότατα ενεργούν ταχέως και ασφαλώς κατά ρευματικών και αρθρικών ασθενειών, κατά της ισχιαλγίας και κατά των πόνων, οι όποιοι προέρχονται από υπερπαισιν ή από κρυολογήματα.

Τά εμπλαστρα ΛΕΟΝΤΟΣ είνε πρακτικώτερα εις την χρήσιν των από τά βάμματα και τά λοιπά φάρμακα εντριβές. Ενεργούν ισχυρά και βαθειά, καλλίτερα από όλα τά άλλα φάρμακα.

Τά εμπλαστρα ΛΕΟΝΤΟΣ είνε άβλαβή, αντίθετα από πολλά πικρά χάπια και δισκία, δεν επιφέρουν ενόχληση, άλλ' εξουδετερώνουν τελείως τάς αιτίας που προκαλούν τούς πόνους.

Τά εμπλαστρα ΛΕΟΝΤΟΣ ως έκ τούτου είνε το ιδανικόν φάρμακον κατά παντός ρευματικού πόνου. Ζητείται όμως πάντοτε αποκλειστικώς τά γνήσια ΕΜΠΛΑΣΤΡΑ ΛΕΟΝΤΟΣ.

Γενικοί Αντιπρόσωποι:
ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΔΑΦΝΗ», Θεάτρου 11-Άρση

ΕΜΠΛΑΣΤΡΑ ΜΑΡΚΑΣ ΛΕΟΝΤΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ Δρ. 428,282,372.-
43 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑΣ

ΠΟΛΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΩΣ ΚΑΙ ΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ
ΥΠΟ ΟΡΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ

13 Ματίου 1932

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

309

ΜΠΑΛ ΜΑΣΚΕ ΣΤΗΝ ΟΠΕΡΑ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

(Πινάξ του Μανέ).

ΜΗΓΜΑΤΑ ΦΡΙΚΗΣ

ΤΟΥ ANDRÉ DE LORDE

Η ΦΡΙΚΤΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ

— Φίλε μου, ελε ή κ. Ντέ Τερσάκ στον άντρα της, μπορείς να μου δώσεις χίλια φράγκα;

— Μά, τώρα τελευταία, σούδωσα αρκετά χρήματα, αγαπητή μου, είνε απάντησε ό κ. Ντέ Τερσάκ. Τι τά έκαμες;

— Και, έχεις δικιο, δικαιολογήθηκε ή κ. Ντέ Τερσάκ, μά... Ξέρεσαι... Έγώ τόσους φτωχούς που περιμένουν βοήθεια από μένα. Έχωράω φίλο να βοηθήσω μία οικογένεια, που βοήσεται σ' αξιοπρεπή κατάσταση. Ο πατέρας αρρώστησε κι' έμεινε δυό μήνες στο νοσοκομείο. Σάδωσαν όλες τις οικονομίες τους και δημιούργησαν χρέη. Ο άκατη της τού μικρού σπατού, στο όποιο μένουν, τούς απειλεί με έβαν. Τους χρειάζονται, χωρίς άλλο σήμερα, χίλια φράγκα. Μη μου τά άρνούσαι, σε παρακαλώ... Οι φτωχοί αυτοί άνθρωποι θα σ' ευχαριστήσουν...

— Ακούοντας αυτά τά λόγια, ή κ. Ντέ-Τερσάκ είχε μία τόσο πονετική έκφραση στο πρόσωπό της, ώστε ό άντρας της συγκινήθηκε.

— Λουζία μου, της είπε, έχεις καρδιά αγγέλου, αλλά σήμερα δεν μπορώ να σου δώσω χίλια φράγκα. Σου δίνω πάντα όσα χρήματα μου ζητάς, αλλά αυτές τις ημέρες είχαμε πολλά έξοδα, έπρεπε να στείλωμε κι' ένα αρκετά σοβαρό ποσό στο γινί μου, ό όποιος περιόδεύει στο Βέλγιο. Θα σου δώσω χρήματα, αλλά όχι σήμερα. Σε παρακαλώ, έσυ παραμέλησε τη μικρή μας Ιωάννα. Είχε τόσος κωφός πόνος που με παρακαλεί να της αγοράσω ένα γούνινο έτανο-νέρι.

— Η κ. Ντέ Τερσάκ κατσούφισε. Κάθισε σ' ένα ντιβάνι και έλεγε:

— Η Ιωάννα έχει επανωφόρι να φορέσει, ενώ οι προστάτοι μου είνε χαμένοι άν δεν τους πάω σήμερα χίλια φράγκα.

— Τι να σοί πω, καλή μου Λουζία... Σήμερα είνε αδύνατον να σοί δώσω τό ποσό που μου ζητάς. Αφού όμως είνε μεγάλη ανάγκη... τι να σοί πω... Ένεχυρώσαι ένα από τα κοσμήματά σου. Έχεις τόσα πολλά! Και σε μερικές ημέρες θα σοί δώσω αυτό, και τούς πόκους.

— Στά λόγια αυτά τού κ. Ντέ Τερσάκ, ή γυναίκα τον χλόμασε. — Τι λές; είπε. Να ένεχυρώσω τά κοσμήματά μου, που τό

καθένα απ' αυτά είνε μία γλυκειά ανάμνησις της ζωής μου; Έσύ δεν μου τά έχεις δώσει όλα, σε στιγμές άσέχαστες; Θα ήταν φοβερό, τρομερό, άπαίσιο να τ' αφήσω, έστω και για λίγες μέρες, στα χέρια των τοκογλόφων. Προτιμώ να δανειστώ από καμμία φίλη μου τό ποσό που μου χρειάζεται, παρά να ένεχυρώσω έστω κι' ένα δαχτυλίδι μου.

Μόλις τελείωσε τη φράση της ή Λουζία, σηκώθηκε κι' έφυγε από τό δωμάτιο, σχεδόν δειγμένη.

Μόνος τώρα, ό κ. Ντέ Τερσάκ πλησίασε σ' ένα τραπέζι, πάνω στο όποιο ήταν ένα μεγάλο μαύρο κουτί από έβαν.

«Η Λουζία, σκέφτηκε, δεν θέλει να δώσει ούτε προσωρινώς ένα της κοσμήμα, από πρόληψη βέβαια...»

Και μηχανικά ό κ. Ντέ Τερσάκ άνοιξε τό κουτί, μέσα στο όποιο ή Λουζία φύλαγε τά περισσότερα κοσμήματά της.

Είκοσι χρόνια συζυγικής ζωής έλληναν έχει μέσα, κοσμητικώς, να — μπορεί να πη κανείς — σε πολυτιμες πέτρες. Από τό δαχτυλίδι των αρραβάνων, ως τό μαργαριταρένιο περιδέραιο, που της είχε δώσει ό άντρας της τον προαίτιμο χρόνο, την επέτειο των γάμων τους.

Ό κ. Ντέ Τερσάκ πήρε στα χέρια του τό περιδέραιο και τό έπαιξε μηχανικά, σαν κομπολόι. Έξάφνα, τού έπεσε από τό χέρι. Έσκαψε να τό σηκώσει, αλλά καθώς τό πήρε πάλι στα χέρια του, πάσχησε μ' έκπληξη ότι δυό μαργαριτάρια είχαν σπάσει. Ό κ. Ντέ Τερσάκ άτόρησε. Ήταν δυνατόν να σπάσουν έτσι εύκολα τά αληθινά μαργαριτάρια; Μία τρυμερή και αγωνιώδης σμύση-λία τον κατέλαβε τότε. Πήρε τό κουτί με τά κοσμήματα κι' έτρεξε σ' ένα αδαμαντοπωλείο, από τό όποιο είχε αγοράσει τά περισσότερα απ' αυτά.

Ό αδαμαντοπώλης έξέτασε καλά όλες τις πέτρες, κι' έδήλωσε ότι ήταν όλες ψευτικές, όλες άλλαγματες.

Ό κ. Ντέ Τερσάκ θυμήθηκε τότε την άνεξήγητη ταραχή της γυναίκας του, όταν της πρότεινε να ένεχυρώσει ένα της κοσμήμα. «Έξωρε λοιπόν ότι ή πέτρες των κοσμημάτων της ήταν ψευτικές. Χωρίς άλλο τότε αυτή ή ίδια θα είχε πουλήσει τις αληθινές πέτρες για τούς φτωχούς της, και τις άντικατέστησε με ψευτικές, για να μη μάθει τίποτα ό άντρας της.

— Καμένη Λουζία, ανατίναξε ό κ. Ντέ Τερσάκ... Ποιά άλλη γυναίκα έχει τόσο καλή καρδιά στον κό-

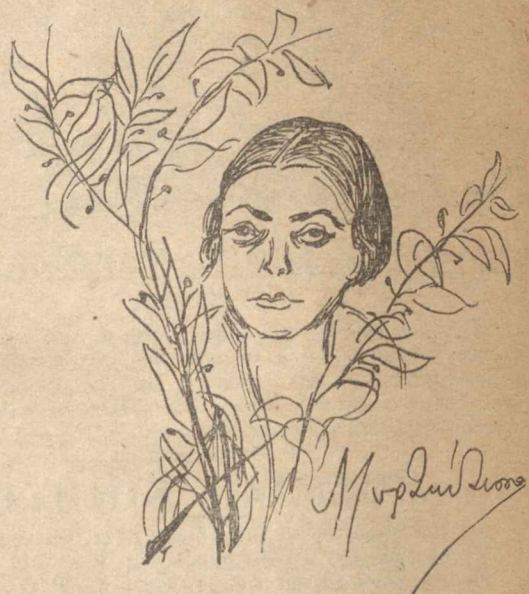

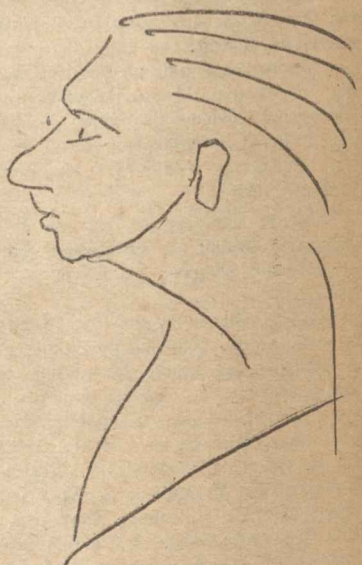
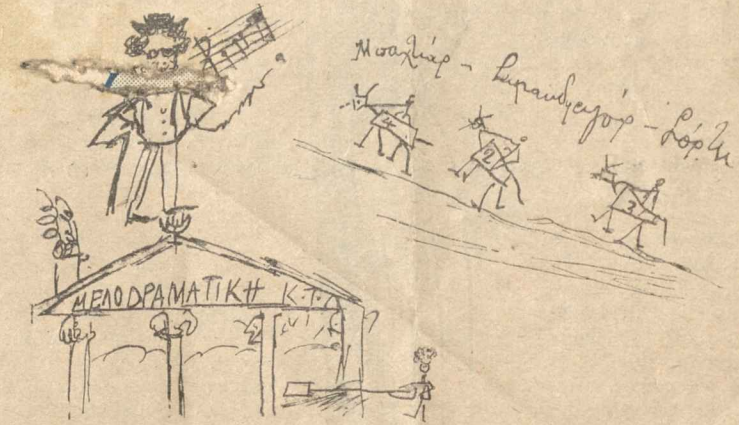

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ... ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΑ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΙ... ΜΕΓΑΛΟΙ ΖΩΓΡΑΦΟΙ

Ο τέως Δήμαρχος κ. Σπ. Πάτσης, σκίτσο της παλαιμάχου καλλιτέχνιδος κ. Ευδοκίας Παρασκευοπούλου. Ο ύπουργός των Ξενοτεριών κ. Άνδρ. Μιχαλακόπουλος, σκίτσο του ποιητού και 'Ακαδημαϊκού κ. Αριστομένους Προβελεγγίου. Η ποιήτρια κ. Μυρτιώτισσα, αυτοσκιτσάρισμα.

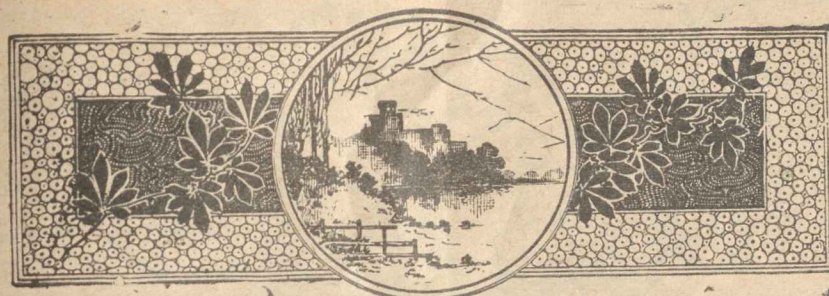

Η κ. Κυβέλη Θεοδωρίδου, σκίτσο του μεγάλου μας γλύπτου κ. Χαλεπά, με την ύποσημείωσι: «Όπως τη θυμάμαι». Ο καλλιτέχνης του Έλληνικού Μελοδράματος κ. Κ. Νικολάου, ή Μελοδραματική Σχολή κι' οι... μάγοι με τα δώρα, σκίτσο του έκλεκτου τέτορου κ. 'Οδ. Λάπα. Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου κ. Νικ. Βέης, σκίτσο του ποιητού κ. Ρώμου Φιλύρα.

Ο λογογράφος κ. 'Απόστ. Μελαχρινός, σκίτσο του κ. Παύλου Νωβάνη. Η... Πανσέληνος, σκίτσο του καθηγητού του Πανεπιστημίου κ. Νικ. Χατζηδάκι. Ο ποιητής κ. Άγγελος Σημηριώτης, σκίτσο του κ. Θεοδ. Συναδινού.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ

Η ΠΑΘΗΤΙΚΩΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

(Η ίδια προς τον ίδιο:).

Παρίσι, 1716.

Άγαπητέ μου Στρατάχα, Καί σ' αυτή την επιστολή θα σε μαλώσω. Καί μάλιστα αδοσθητά, χωρίς τις τρυφερές συγκινησιακές της προχθονής επιστολής μου. Καταλαβαίνω, με την εμφανή διαίσθησι, με το σχετικό ένστικτο της γυναίκας, πού αγαπάει μάλιστα, ότι ο έρωτισμός σου ταπεινώθηκε λιγάκι απ' όλα σου έγραφα... Σ' έδωσα φρόνιμες, όπως δεν πρέπει να φρόνιμα οι στρατάχα της Γαλλίας, όταν ίδιος φέρουν τ' όνομά σου!

Και θα στο πω το άτοπο, γιατί φοβόμην μήπως το πήρες τόσο πολύ απάνω σου, απ' τις αλλεπάλληλες επιστολές σου, πού δεν είσαι πειρά σε θέσι να καταλαβαίνεις τί κάνεις!

Ποιός ήταν ο λόγος πού κάθησες χθές καί μου άράδειςες με τόση αναίδεια, γιά να μ' ήν πού κυνισμό, όδες τις λεπτομέρειες του ραντεβού σου με την κυρία Μισλέν; Μήπως νόμισες ότι θα ύποφέρω απ' την έννευστική αυτή άφήγησι πού μούστηρες;

Τί να σου πω, φίλε μου! Άν ήμουν στη θέσι σου, θα σταματούσα άμέσως τη φιλαρία, γιατί θα με πάγωνε ή είρωνία του χαμόγελου, με το όποιο σε παρακολουθούσα όσο μιλούσες!

Α! Μά τον Θεό, θα σου τις δώσω γιά καλή σύμψη, πού πρέπει σ' έναν τέντλεμαν, σάν καί εγώ, να μονάχα να βασανίζης τις δυστυχισμένες εκείνες πού πέφτουν στην άγκυλιά σου, απ' άγάτη καί καλή ή πίστει, αλλά καί να φιλαφής όσους εις βάρος των, μπροστά σε άλλες; Ντρέπομαι γιά λογαριασμό σου, αγαπημένε μου!

Είσαι νεαρός, ή έπιτυχίες σου σήκωσαν το κεφάλι καί πολύ φοβόμην μήπως άργότερα τα βάσεις με την ήγληιο δολέψη, πού θαχ ην αναίδεια να μ' ήν πέφτη κάτω να την πατάς όταν σου καπνίσω. Λοιπόν, γιά τελευταία ίσως φορά, σου ύπογραμμίζω αυτή τη σύστασι:

Όταν ένας άνδρας βλέπει τις γυναίκες σάν αντικείμενα κατάλληλα μονάχα γιά τα καπρίτσια του, όταν αφήνει τη μά καί πίνει την αλήθεια, όταν τις νομίζει χορηγίες μονάχα γιά την προαγωγή του ή γιά το καπνί του, τότε, φίλε μου, αυτός ο άνδρας είνε σωστή πληγή γιά την κοινωνία καί τελείως απατόλητος γιά μία άσπληνη φίλια.

Και γι' αυτό θα είμαι πάντα δυστυχής, γιατί δεν είσαι σε θέσι να έκταμής, όπως πρέπει, την αληθινή μου φίλι. Μάθε όμως, ότι ήμουν πάντα έτοιμος γιά το καθετί, ποτέ αυτό να έκταμής την εύτυχία σου, αλλά ποτέ συγκλονισμός δεν θα σου κοήσω την αλήθεια... Αυτό σου το ύπογραμμι καί πάλι... Θα χτυπάω αλύπητα κάθε παραστράτημά σου, κάθε πού θα κρίνω άνάσσει γιά σένα καί θα σου δείχνω τον ίσσο όρομο της άξιοσυνείας καί της τιμής... Θέλεις πόντες, θέλεις ήμίωση!

Είσαι αντιλαμβάνομαι έγω τις ύπογραφές σου σε σένα, γιόκε μου, αγαπημένε μου, καί... φίλε μου, Γιατί ό,τι καί να σου πω, στο τέλος, πάντα ή καρδιά μου πού τόσο πονάει καί τόσο σ' αγαπάει, άκού άρπίζει τη λογική να σου πω την αναβάλλομενο, όποτε, στο τέλος, σπράχνει την πένη μου, χωρίς να θέλω, να ή χωρίς να θέλω, καί με κάνει να τελειώνω την επιστολή μου με λόγια άγάτης γιά σένα!

Δεν μπορώ λοιπόν, φίλε μου, να της χαλάσω το χατήρι, καί γι' αυτό σου στέλνω καί πάλι τη βεβαίωση, ότι είσαι γιά μένα ο μοναδικός σκοπός της ζωής μου... Ότι θα σήκω άμέσως, μόλις καταλάβω ότι άρχισες έσ' να σβήνεις... Καί ότι ήμουν γιά σένα ή τρυφερή μιά σου, ή άσπληνη καί αδοσθητή φίλι σου, καί ή πού πιστή καί έλλειψής αγαπημένη σου! Μονάχα ένα δεν ήμουν πιά στο μέλλον... Παράδει στην άγκυλιά σου!... Πάντα δική σου. X.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΗ...

ΤΟΥ ΟΝΟΡΕ ΝΤΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ο μαρκήσιος Γαστών ντε Σατινύ, απαρηγόρητος γιὰ τὸν θάνατον τῆς πολυκαταπληκτικῆς τοῦ συζύγου, καταφεύγει στὸν προγονικὸ τοῦ πύργον, ὅπου μένουν ὁ πατέρας του, ἡ μητέρα του καὶ ἡ ἑτεροθαλὴς ἀδελφή του 'Ιουλίττα, ζητώντας στή μοναξιά καὶ στή ἔρημιά νὰ γλυκάνῃ κάπως τὴν πονεμένη του ψυχὴ. Σχεδὸν συγχρόνως μ' αὐτὸν, φτάνει στὸν πύργον, ζητώντας τὸν πατέρα του, ἡ νεαρὰ τοῦ ἐξαδέλφου Κλάρα Λαμορέ, ἡ ὁποία ὁ σύζυγός της ἐγκατέλειπε στὶς 'Ινδίες, ἀφοῦ κατασκάδαζε πρῶτα τὴν μεγάλη της περιουσία. Τόσο ὁ Γαστών, όσο καὶ ἡ Κλάρα, διηγούνται τὸν πόνο τους καὶ τὴς περιπέτειάς τους στὴς ἐπιστολὰς ἀλλήλων. Τόσο ὁ Γαστών, όσο καὶ ἡ Κλάρα, διηγούνται τὸν πόνο τους καὶ τὴς περιπέτειάς τους στὴς ἐπιστολὰς ἀλλήλων. Τόσο ὁ Γαστών, όσο καὶ ἡ Κλάρα, διηγούνται τὸν πόνο τους καὶ τὴς περιπέτειάς τους στὴς ἐπιστολὰς ἀλλήλων.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)
Ἡ Κλάρα Λαμορέ πρὸς τὴν διδα Μάρθα Ντελμαί, Παρίσι.

Συνέχεια. — Ὅσο μ' ἀγαπᾷς ὁ θεὸς καὶ ὅσο ἡ σύζυγός του με ἀντιπαθεῖ. Μὲ μισεῖ φαίνεται, γιατί εἶμαι συγγενὴς του ἀπὸ τὴν πρώτη του σύζυγο. Τὸ μῖσος της μάλιστα αὐτὸ προσπαθεῖ νὰ τὸ μεταδώσῃ καὶ στήν κόρη της Λαύρα. Ἐποῖ, ἐνῶ ὁ θεὸς μου με δέχτηκε σὺν μιά συγγενή του πού ἀνέχθηκε, αὐτὴς μὲ τὰ λόγια τους καὶ μὲ τοὺς τρόπους τους μοῦ δίνουν νὰ καταλάβω καθαρά, ὅτι εἶμαι μιά φτωχὴ πού ζῶ ἀπ' αὐτοὺς.... Οὕτως τὴν καταγωγὴ μου λαβαίνουν ὡς θύνη, οὕτως τὴν συγγενειά μας.... Συχνά μοῦ ἀναθέτουν ἐργασίες, πὺν μόνον μὰ ὑπερήφανα θὰ μπορούσε νὰ τὴς κάνει....

Ὁ θεὸς μου δὲν τὰ ξέρει δι', αὐτὰ γιατί ἡ ἀρρώστεια του τὸν κρατᾷ καρφωμένο στήν πολυθρόνα καὶ γι' αὐτὸ ἡ σύζυγός του κάνει ὅ, τι θέλει.

Εἶνε ἐδῶ καὶ ὁ ἐξαδέλφός μου Γαστών, ἀλλὰ αὐτὸν δὲν τὸν εἶδα ἀκόμα καθόλου.... Μένει κλεισμένος διαρκῶς στὰ διαμερίσματά του.... Φαίνεται πὺς εἶνε πὺν δυστυχὴς γιὰ τὸ θάνατο της συζύγου του.... Τὸν λιποθύμει μ' ὅλη μου τὴν καρδιά....

Εἶνε ὅμως τάχα πὺν δυστυχισμένος ἀπὸ μένα;... Αὐτὸς γνωρίζω πὺν ἀντίχριστον στὸν ἔρῳα τὴν εὐτυχία, ἐνῶ ἐγὼ;... Ἄλλ' ὡς μὴ μιλῶ καλύτερα γι' αὐτὰ....

Ἐχοῦ ὑποφέρει, ὑποφέρει ἀκόμα ἐδῶ πὺν βρισκομαι τόσος, ὥστε μοῦ φαίνεται πὺς δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμο ἄλλο πλᾶσμα δυστυχισμένο σὺν καὶ ἐμένα....

Γιατί νὰ μὴν πεθάνω ἔπειτα ἀπὸ τόσος πόνος;... Κανένας δὲν ὑπάρχει πρὸς τὸν κόσμο, πὺν νὰ μ' ἀγαπᾷ καὶ νὰ με πονᾷ. Ἐκεῖνος, σὺν ὅποιον χάρισα τὴν καρδιά μου καὶ τὴν ἀγάπη μου, με πρόδοσε, με κατέστρεψε, μ' ἐγκατέλειψε.... Τί σκοπὸ ἔχει ἡ ζωὴ μου; Σκέφτομαι πολλές φορές τὴν αὐτοκτονία. Τὸ μόνον πὺν με συγχράττει ἀκόμα στή ζωὴ, εἶνε ἡ πίστις μου πρὸς τὸ Θεό. Τί θὰ γίνω ὅμως ὅταν τὴ χάσω καὶ αὐτή;

Τελειώνω, ἀγαπητὴ μου Μάρθα, τὸ γράμμα, γιατί δὲν μπορῶ

... Στάθηκε μπροστὰ στὸ κυκλίδωμα τοῦ μνημείου...

πρὸς νὰ γράψω... Τὰ μάτια μου θαλῶνουν κάθε τόσο ἀπ' τὰ δάκρυα.

Θὰ σοῦ γράψω ὅμως πὺν γρήγορα. Διαβίβασε τὰ σέβη μου στήν μητέρα σου καὶ ἀρρήστ με νὰ σε φιλήσω.

ΚΛΑΡΑ

Ὁ μαρκήσιος Γαστών γιὰ Σατινύ πρὸς τὸν Ὁκτάβιο ντε Παλιέ, Παρίσι.
Ἀγαπητὴ μου φίλε,

Ποτέ μὰ δυστυχία δὲν ἔρχεται μόνη.... Τὸ μόνον ἀγαπητὸ πρόσωπο πὺν εἶχα σ' αὐτὸ τὸν κόσμο, ὁ μόνος ἄνθρωπος πὺν μ' ἀγαποῦσε, ἔφυγε καὶ αὐτός.... Ἐμένα πρὸς μόνος, ὀλούνωχαρος. Ὁ φτωχὸς μου πατέρας πέθανε χτὲς τὴ νύχτα. Διατήρησε ὡς τὴν τελευταία του στιγμὴ βλες τοὺς τίς ἀισθήσεις καὶ, πεθαίνοντας, μοῦ ψιθύρισε:

— Γαστών, παιδί μου, προστάθηκε νὰ γίνης εὐτυχισμένος... Ἄμα τὸ θέλῃς, θὰ γίνης....

Ὁ καλὸς μου πατέρας μ' ἀγαποῦσε τόσο, ὥστε πίστευε πὺς εἶνε δυνατόν νὰ εὐτυχίσω πάλι στή ζωὴ. Ἐμένα, ἀντιθέτως, μοῦ φαίνεται, ὅτι δὲν θ' ἀρρήσω νὰ τὸν ἀκολουθήσω στὸν τάφο, γιατί ἡ ἀπόγνωσί μου μεγαλώνει ἀπὸ ἡμέρα σὲ ἡμέρα καὶ με τὸ θάνατο του ἔφτασε σὸν κατασκόφυρο.

Τὸν ἐκπεύσαμε σήμερα τὸ ἀπόγευμα. Σύμφωνα με μὰ ἐπιθυμία του, τὴν κηδεῖα του δὲν τὴν παρακολούθησε παρὰ μόνον ἡ ὀικογένειά του καὶ τὸ προσωπικὸ τοῦ πύργου. Τὸν θάψαμε στὸ ὀικογενειακὸ μαρμαρυχισμὸ, πὺν βρισκεται κοντὰ στὸ παρεκκλήσιον τοῦ πύργου. Ἐκεῖ εἶχαν μαζεστὴ καὶ ὅλοι οἱ χοροὶ τοῦ Σατινύ, οἱ ὁποῖοι τὸν ἀνέβηκαν καὶ οἱ ὁποῖοι σκέπασαν με τὰ λουλούδια τοὺς τὸ φέρετρό του.

Στὴν κηδεῖα εἶδα τέλος καὶ τὴν ἐξαδέλφη μου Κλάρα, τὴν νεκρὴν ὄντως, πὺν φιλοξενήθηκε στὸν πύργον. Εἶχα νὰ τὴν ἰδῶ ἀπὸ τὸν καιρὸ πὺν ἦταν ἀκόμα μικρὸ κοριτσάκι καὶ γι' αὐτὸ δυσκολεῖται πὺν νὰ τὴν ἀναγνωρίσω.

Τί νὰ σοῦ πῶ, φίλε μου; Εἶνε μὰ ἀπ' τίς ὀρατότερες γυναῖκες πὺν ἔχοι δει στή ζωὴ μου. Ἡ ὀμορφιά της, μὰ ὀμορφιά πονεμένη καὶ εὐγενική, μοῦ ἔκανε καταπληκτικὴ ἐντύπωση.

Τώρα καταλαβαίνω γιατί ἡ μητέρα μου τὴν ἀντιπαθεῖ τόσο.... Φαντάζεται πὺς εἶνε καὶ αὐτὴ ὀραία — ἂν μπορεῖ νὰ ὀνομαστὴ ὀραία μὰ γυναῖκα, ἡ ὁποία δὲν ἔχει νὰ ἐπαθεῖ παρὰ τὰ πρῶτα πρὸς τὴς ὀμορφίης ἡλικίας — καὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀνεχθῇ ἄλλη γυναῖκα παρμαπακά ὀραία κοντὰ της.

Τὰ μάτια της ἐξαδέλφου μου ἔχουν μὰ τέτοια βαθειὰ ἔκφραση, ὥστε δυσκολεῖται τὴν πρῶτα ἀποδοχὴ, ὅτι εἶνε τόσο ἐπιπλοκα καὶ ματαιόδοξη, ὅσο μὴ τὴν παρῆσαν....

Φοβάμαι, ὅτι δι' ὀπορφή πὺν κοντὰ στή μητέρα μου, τώρα πὺς ἔλειψε ὁ πατέρας μου, ὁ ὁποῖος τὴν προστάτευε. Πρὸς τὸν συγγενικὸ καθήκον νὰ ἐνδιαφερθῇ γι' αὐτὴ καὶ νὰ τὴν προστάτευσῃ στήν ἐγκατάλειψί της καὶ στή δυστυχία της....

Ἐξ ἄλλου καὶ ὁ πατέρας μου τὸ συνέστησε αὐτῷ, πὺν πεθάνει. Καθὼς παρῆσαν κοντὰ του, μοῦ

ἔλεγε μὰ σιγὴ τὸ χέρι καὶ μοῦ εἶπε:

— Ἄντι, ἀγαπημένε μου Γαστών. Καθὼς ξέρεις, ἔχοιμ' ἐδῶ τὴν ἀγαπῶμενη Κλάρα. Πρὸς νὰ ἐνδιαφερθῇς ἐπὶ προσοχῇ γι' αὐτὴ καὶ νὰ τὴν προστάτευσῇς ἀπὸ τοὺς ἄλλους....

Καὶ ἀπὸ ἐτόνος τὴν τελευταία αὐτὴ λέξη, ἐπρόσθεσε:

— Εἶνε τόσο δυστυχισμένη, Γαστών, ὥστε ἀξίζει τὴν ὑποστήριξί σου. Ἐπὶ δὲν τὴν ξέρεις καθόλου, μὰ σε βεβαιώνω ἐγὼ πὺς καὶ ἡ ἡλικία της εἶνε ὀραία, σὺν τὴ μορφὴ της. Ἐφρόντισα καὶ γι' αὐτὴ τὴν ὀραία μου, ἀλλὰ ἐκεῖνο πὺν τὴς χρειάζεται τώρα δὲν εἶνε τὸ χέρι, ἀλλὰ ἡ προστασία ἐνὸς ἀνθρώπου πὺν νὰ τὴν σιμωπάται.

Τοῖ ἀποστέλλω πὺς θὰ ἔκανα ὅ, τι μπορούσα γιὰ τὴν ἐξαδέλφη μου καὶ τὴς καταστήσω ὅσο τὸ δυνατόν πὺν εὐχάριστη τὴν παρῶν τὴς κοντὰ μας, καὶ ὁ καλὸς μου πατέρας μ' εὐχαρίστησε, σπυρῶντας βαθειά.

Ἐπειτα μοῦ μίλησε γιὰ τὴν ἀδελφὴ μου καὶ μοῦ συνέστησε νὰ τὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τῆς μητέρας της. Ἡ ἀδελφὴ μου τὴν ἐργάζετο ἀισθηματὰ κατὰ βάθος, μὰ φαίνεται πὺς ἡ γυναῖκα αὐτὴ διαστρέφει τὸν χαρακτήρα της. Πάντως, ἐμένα με λατρεῖται ἔξωθεν καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι λίγες κοινότητες μου φτάνουν γιὰ νὰ τὴν ἀνάω νὰ καταλάβω, ὅτι ὁ ἐγοισμὸς, πὺν ἡ μητέρα μου, ἡ καὶ εἶνε ὀραία της, προσπαθεῖ νὰ φιλῇ τὴν ψυχὴ της, δὲν ἀντιπῶν ἐιρήνης καὶ ἡθικῆς....

Μὰ δι' αὐτὰ, ὅσο ὀφείματα καὶ ἂν εἶνε, ἀποτελοῦν γιὰ μένα ὀφείματα ἐργίας στήν καταστάσι πὺν βρισκομαι. Ἐχοῦ ἀπόλυτη ἀπερῶν ὀφείματα, δὲν μπορῶ νὰ μιλῶ σὲ κανένα, δὲν μπορῶ νὰ ἔχω κανένα. Ἐχοῦ γιὰ μένα πὺν ἐξέστως καὶ φροῦντας πρὸς παραρῶν ἐντύπωση τῆς καρδίας μου....

Σήμερα, μετὰ τὴν κηδεῖα, ἔφυγα πὺν ὀραία, ἐνῶ τὸ σπαστὸν τὸν ἀποστέλλω πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται.

Μὰ καθὼς περνοῦσα ἀπὸ ἕνα πρὸς ἕνα ὀφείματα πὺν πύργον, εἶδα μὴν μὴν πρὸς ἀπὸ μὰ ὀραία καὶ, ἐξοχίως καθαρά, ἡ ἐπιπλοκα μὴν γυναικάς πὺν ὀφείματα....

Ἐπὶ διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Μὰ σὺν μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Ἐσκυπα ἀσυναίσθητα καὶ πῆρα τὴν ἐπιστολή...

Ὁ μαρκήσιος Γαστών γιὰ Σατινύ πρὸς τὸν Ὁκτάβιο ντε Παλιέ, Παρίσι.

Ἀγαπητὴ μου φίλε,

Σήμερα, ἐπειδὴ ἐπρόκειτο νὰ ὀρῇ στὸν πύργον ὁ συμβολαιογράφος τοῦ Σατινύ καὶ ν' ἀνοίξῃ τὴν διαθήκη τοῦ πατέρα μου, ἀναγκάστηκα, γιὰ πρώτη φορά ἀπὸ τότε πὺν βρισκομαι ἐδῶ, νὰ βγῶ πρὸς τὰ διαμερίσματά μου.

Ἦταν πὺν νωρὴς ὀραία καὶ, θέλοντας ν' ἀποφύγω καμιά συνάντησι με τὴν μητέρα μου, τὴν ὁποία, ὅπως ξέρεις, ἀντιπαθεῖ τόσο, βγήκα ἔξω γιὰ νὰ κάνω ἕνα βρῶντο περὶ τὸν πύργον πὺν ὀραία καὶ ὀραία ὁ συμβολαιογράφος.

Γιὰ νὰ μὴν ἀποστέλλω ἀπὸ τὸν πύργον, διὰ τὸν αὐτὸν βρισκόντο καὶ τὸ δωματίον τοῦ ὑπογεταμένου πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Ὅταν ἔφτασα ἐκεῖ, σπᾶντα κατὰ τὸν πύργον τοῦ μνημείου καὶ ξανάφερα στὸ νοῦ μου τὴν εἰκόνα τοῦ καλοῦ μου πατέρα, ὁ ὁποῖος βρισκεται πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Ἐξαρῶ, καθὼς ἦμουν βυθισμένος στὴς σκέψεις μου, ἦχος βημάτων μ' ἔκανε νὰ γυρίσω τὸ κεφάλι μου....

Εἶδα τότε τὴν ἐξαδέλφη μου Κλάρα, ἡ ὁποία ἔρχετο πρὸς τὸν πύργον, ἔχοντας τὰ χεῖρά της γεμάτα λουλούδια....

Μόλις ἐκεῖνη ἀνελήφθη τὴν παρουσία μου ἐκεῖ, κοντοστάθηκε καὶ φάνηκε σὺν νὰ ἦδεν νὰ γυρίσω πρὸς τὸν πύργον, ὅπου τὴν νύχτα μου περιῶνται. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν λόγος γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ μὰ ἐμμερτὴν πρὸς τὴν ὀραία μου ἔκανε ν' ἀνοίξω ἕνα πρὸς τὴν ὀραία μου.

Ἦταν τότε τὴν ἐξαδέλφη μου Κλάρα, ἡ ὁποία ἔρχετο πρὸς τὸν πύργον, ἔχοντας τὰ χεῖρά της γεμάτα λουλούδια....

Ἦταν τότε τὴν ἐξαδέλφη μου Κλάρα, ἡ ὁποία ἔρχετο πρὸς τὸν πύργον, ἔχοντας τὰ χεῖρά της γεμάτα λουλούδια....

Ἦταν τότε τὴν ἐξαδέλφη μου Κλάρα, ἡ ὁποία ἔρχετο πρὸς τὸν πύργον, ἔχοντας τὰ χεῖρά της γεμάτα λουλούδια....

Ἦταν τότε τὴν ἐξαδέλφη μου Κλάρα, ἡ ὁποία ἔρχετο πρὸς τὸν πύργον, ἔχοντας τὰ χεῖρά της γεμάτα λουλούδια....

(Ἀπολυνέ)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΟΥ ΚΑΘΡΕΦΤΗ

Δεν θα ξεχάσω ποτέ μου την απελπισία, τον απερίγραπτο πόνο που πλημύρισαν την καρδιά μου, όταν ξάφνου έμαθα τον θάνατο της λατρετής μου γυναίκας, της Λουκίας μου.

Ναι, το έμαθα έντελως ξαφνικά, το τρομερό αυτό κακό.

Ήλπινα στις Άποικίες για υποθέσεις μου, κι' όταν επέστρεψα στο σπίτι μου, δεν βρήκα εκεί τη Λουκία.

— Πού είναι η κυρία; ρώτησα μ' αγωνία τους υπηρέτες.

Αυτοί, κύπταζαν θλιβερά ο ένας τον άλλο, και δεν έλεγαν λέξη.

— Πόστε μου γρήγορα, πού είναι η γυναίκα μου, φώναξα.

Τότε ένας υπηρέτης, ο πιο παλιός και πιο πιστός απ' όλους, μου είπε με φωνή τρομαγμένη:

— Κύριε, η κυρία είναι άρρωστη βαρύν.

— Πού είναι; ρώτησα γεμάτος αγωνία.

— Ο υπηρέτης ψιθύρισε:

— Δεν ξέρω, κύριε... Ίσως και ναχη πεθάνει.

Σαν τρελλός τότε άρμησα έναντιόν του, τον έπασα από τους ώμους κι' ούρλιαξα:

— Γρήγορα πές μου τα όλα. Πώς πέθανε;...

— Ο δυστυχισμένος υπηρέτης προσπάθησε ν' απαλλαγεί από τα χέρια μου και τέλος μου διηγήθηκε τα πάντα.

— Η γυναίκα μου είχε πάει περίπατο με τ' αυτοκίνητο, μαζί με τον εξάδελφό μου τον Ροβέρτο, ο οποίος ήταν λίγο νεότερός μου. Φαίνεται δε ότι ξάφνου το αυτοκίνητο έπεσε επάνω σ' ένα δέντρο, αναστοχούσανε κι' ο Ροβέρτος με τη Λουκία καταρούλησαν σ' ένα λάκκο. Ο Ροβέρτος δεν έπαθε τίποτε, η Λουκία σκοτώθηκε!

Φαίνεται, ότι χτύπησε στο κρανίο κι' έβρισε στον τόπο!

— Η Λουκία σκοτώθηκε!...

Ήταν νεαρή η Λουκία!...

Τα όμορφα της μάτια δεν θ' αντίκριζαν ποτέ πια το φως. Τα γλυκά της χείλη δεν θα μιλούσαν ποτέ πια.

Κι' εγώ δεν θα την έβλεπα ποτέ... ποτέ πια!... Δεν θ' άκουα ποτέ πια τη φωνή της!...

Ήμουν σαν πολλούς από την απελπισία μου. Ήθελα να πάω άμέσως να θρηνησω επάνω στον τάφο της, αλλά τα πόδια μου έ τρεμαν τόσο, που δεν μπορούσαν να βωστάξουν το βάρος του σώματός μου.

Τηλεφώνησα άμέσως στον εξάδελφό μου ναύτη. Ήρθε σε λίγο.

Μόλις τον είδα, έπεσα στην άγκαλιά του κι' έλαμπα σαν μικρό παιδί.

— Πές μου, του φώναξα, πές μου όλες τις λεπτομέρειες του δυστυχισμού. Πές μου, πώς ήταν η Λουκία τις τελευταίες στιγμές της; Δεν είχε κανένα κακό προαίσθημα; Με θυμόταν; Ένοιωσε πόνους, ή πέθανε άμέσως;

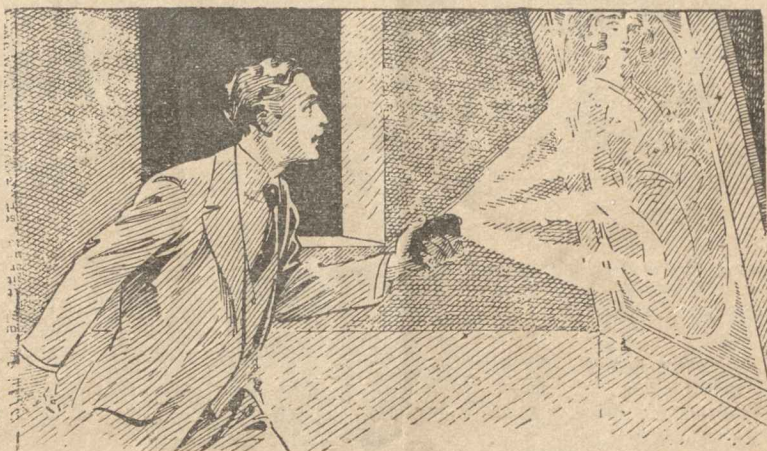
— Η Λουκία, μου είπε ο Ροβέρτος, ήταν, όπως πάντα, εθιμική και γελαστή. Έξέφραζε τον θαυμασμό της για τα όμορφα έξοχα μέρη, από τα οποία περνούσαμε. Κι' όταν έγινε το δυστύχημα, δεν πρόφτασε να νοιώσει πόνους. Πέθανε άμέσως.

Στο μεταξύ αυτό, εγώ κύπταζα άχρότατα τα μάτια του εξάδελφου μου. Τα μάτια του που την είδαν στις τελευταίες στιγμές της ζωής της, τα μάτια που είδαν τον θάνατό της.

Μου φαινόταν πως κάτι θα έβλεπα μέσα στα βάθη εκείνων των ματιών, κάτι που δεν πολυμύθε να μου το φανερώσει ο εξάδελφός μου.

Έκείνος το κατάλαβε και χαμήλωσε τα μάτια του, σαν να φοβόταν μήπως μάθω κάτι το τρομερό.

Μά τι τρομερότερο ακόμα από τον θάνατο της Λουκίας; Τι είχε συμβεί λοιπόν;... Δεν ήξερα κι' εγώ τί να υποθέσω. Φανταζόμουν διάφορα, ότι ίσως η Λουκία υπέφερε πολύ πριν πεθάνει, κι' ο Ροβέρ-

— Για να τη βλέπω καλύτερα, άναψα τον ηλεκτρικό μου φανάι.

τος δεν ήθελε να μου το πη.

Θέλησα επίσης να δω το αυτοκίνητο που βράχτηκε από το αίμα της Λουκίας μου, κι' ο Ροβέρτος δεν μ' άφηνε, για να μην υποφέρω περισσότερο. Η αλήθεια είναι, ότι δεν ήξερα πώς να με παρηγορήσω. Μου είπε, ότι φρόντισε ο ίδιος για την κηδεία και την ταφή της Λουκίας μου. Δέ με είδατοίρσε δέ, γιατί δεν πρόφτανε να ρθώ εγκαίρως.

— Μά πώς, τον ρώτησα, πώς το αυτοκίνητο έπεσε επάνω στο δέντρο;

— Δεν ξέρω κι' εγώ πώς, μου απάντησε. Φυσικός αγέρας δύνατος και σήκωσε σύννεφα σκοτών. Και για μια στιγμή, φαίνεται, δεν διέκρινε καλά ο σωφέρ κι' έγινε το κακό.

Εύχαριστησα θερμά τον Ροβέρτο, γιατί φρόντισε για την κηδεία της Λουκίας μου.

Κι' εκείνος μου απάντησε:

— Ήταν το χρέος μου, αφού επρόκειτο για τη γυναίκα του εξάδελφου μου. Η Λουκία άλλωστε μου ήταν τόσο αγαπητή! Τι φοβόμαι να χαθώ έτσι μπροστά στα μάτια μου!... Αν θέλεις, μπορούμε να καταγγείλουμε το σωφέρ. Μά είναι τόσο λυπημένος κι' αυτός... Είναι ένας φτωχός άνθρωπος.... Τι κακή στιγμή!... Τι φορτικό δυστύχημα!...

Και λυγμοί έπνιξαν τη φωνή του.

Συγκινημένος του είπα:

— Δεν φταίς εσύ, Ροβέρτε... Υπομονή....

Υπομονή....

Μά εγώ πώς ναζανα υπομονή;

Εγώ που ελάτρευα τη Λουκία. Κι' όσο περνούσε ο καιρός, ό σέφερα περισσότερο. Είχε περσεί ήδη μια εβδομάδα.

Την ημέρα πήγαινα κι' έλαμπα επάνω στον τάφο της και τη νύχτα κλεινόμουν στο δωμάτιό της και διάβαζα τα γράμματά της. Στο τελευταίο της γράμμα μου έλεγε:

«Έργασέ μου, πότε θα επιστρέψης πια; Όσοι κόσμος κι' αν είνε γύρω μου, νοιώθω τον έ αυτό μου τόσο μόνο μακριά σου. Ο Ροβέρτος με συντηρείται σ' χνά. Μου μιλάει για διάφορα πράγματα, κι' εγώ του μιλώ μόνο για σένα. Καταλαβαίνω πως θα φαινομια πολύ μονότονη στον κόσμο. Μά δεν σκέφτομαι παρά σένα, δεν μιλώ παρά για σένα. Και πώς είνε δυνατόν να μιλώ για κάτι άλλο, αφού δεν έχω παρά εσένα στο νου μου;».

Η φτωχή μου Λουκία.... Πόσο μ' αγαπούσε!...

Το φορτικό δυστύχημα έγινε τις ημέρες που ταξίδευα. Δεν ήταν γραστό να την ξαναδώ....

Μά πόσο χειρότερα υποφέρω τώρα, τώρα που έμαθα το μυστικό που μου έκρυβε ο Ροβέρτος.

Και πώς το έμαθα; Είπε κάτι καταλήρητικό, κάτι άπιστευτο.

Την ογδόη βραδιά από την ημέρα της επιστροφής μου, καθόμουν πάλι μόνος στο δωμάτιο της Λουκίας. Διάβαζα πάλι τα γράμματά της και τα δάκρυά μου έτρεχαν ποτάμι.

Έξαφνα, μου φάνηκε πως άκουσα κάποιο παράξενο κρότο, σαν να χτυπούσε κάποιος με το δάχτυλό του επάνω στον τοίχο. Γέ- ρισα και είδα προς το μέρος, από το οποίο άκουγόταν ο κρότος.

Ήταν το μέρος που βρισκόταν ο καθρέφτης. Τρέμοντας δι- σαν να επρόκειτο για κάποια μυστική προειδοποίηση, πήγα κοντά στον καθρέφτη κι' ο κρότος έπαψε. Μά ξάφνου —ω, Θεέ μου!— είδα να με κοιτάζει μέσα απ' τον καθρέφτη η Λουκία!... Φαν- ταν τόσο καλά, τόσο ζωηρά, σαν να μην ήταν φάντασμα, σαν να

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΒΡΑΔΥΝΗ ΩΡΑ

(ΤΟΥ LÉNAU)

Τό δάσος κρύβει σιγαλιά, και τὰ μικρά πουλάκια γερό κλαδί γυρεύουνε τη νύχτα να περάσουν κι' αήριο να πετάξουνε γοργόφτερα να φτάσουν σε ξένα μέρη μακρινά με νέα τραγούδια.

Τό λειβάδκι είνε βουβό, τὰ ζωντανά χορτάτα. Πιο λίγο τὰ κουνούνια τους και πιο σιγά χτυπούνε και τὸ φαί κυττάζουνε και τὸ περιφρονούνε και τὰ βλαστάρια που και που μαρμαρύνε τὰ δροσάτα.

Ό άσπροφρέτος βοσκός τὰ μάτια του καρφώνει στού ήλιου τὸ βασίλειμα. Σὺλλογισμένος πέρα κυττάει, ἀρίνει τὸ ραβδί και τὴ γλυκεία φλογέρα και σὲ μιά δέση, κρυφί, τὰ χέρια του σταυρώνει.

Μετάφρ. Γ. ΖΕΡΜΠΗΝΗ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

(ΤΟΥ ΣΤΕΚΚΕΤΤΙ)

Ω λούλουδο τὸ φράχτη σὸν ἴσως γεννημένο, χωρίς δροσά, λουλουδι ἀγνώριστο, φτωχό, καὶ σὺ σὺν τὴν ἀγάτη μου εἶσαι δυστυχ- (σμένο)

και σὺ σὺν τὴν ἀγάτη μου ἀγνώριστο, (χωρὸ)

Χωρίς νὰ ἰδῇς τὸν ήλιο θὰ μιραθῇς κλει- (σμένο)

μέσα σ' αὐτὰ τ' ἀγκάθια, λουλουδι μου (φτωχό,

καθὼς χωρίς ἐλπίδα, ὅμοια με σέ, πεθαίνει ἀγνώριστο ἡ ἀγάτη μου. — Ἀγάτη μου (καίμην)

Μετάφρ. ΓΙΑΝ. ΚΑΜΒΑΝΕΛΛΗ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(ΤΟΥ ΧΑ-Ι-ΝΕ)

Τρελλαινόνταν ὁ ένας γιὰ τὸν ἄλλο, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τόπτε τ' ἄλλουνοῦ.

Μ' ἔχθρα καθένας κυττάει τὸν ἄλλο κι' ἔχανε γιὰ τὸν ἄλλο τὸ νοῦ.

Χορίστρην σὲ τέλος καὶ οἱ δύο κι' ἐβλέπονταν στὸν ἴστω τους μονάχα.

— Ἦσαν καιροὶ κι' οἱ δυο πεθαίνοῦν, ἀλλὰ τὸ ἤξερε κανεὶς τους τάχα;

“Ὅταν σὺν σὰς ἔλεγα τοῦ στήθους μου τὸν τόνο, ἐσαυτάναν” ἔβλεπες

κι' ἐχασουρίζετε μόνο.

Τώρα ποὺ στήθους ἔχωμ τὰ τόσα βίσιανά μου, τὸ πτόμα σας κοιτάειτε νὰ λήη τ' ἔκρηά μου.

Μετάφρ. ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟΥ

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

(ΤΟΥ ΤΗ. ΜΟΟΡΕ)

Μονάχο τὸ τριαντάφυλλο, μόνο του τώρα ἀνθίζε, ὡ! οἱ ὁρατοὶ του σύντροφοι πεθάναν και πάνε.

Τὸ χροῖμα του δὲν ἔμειν' οὐτ' ἀνθὸς νὰ κοιρεφτεῖται κι' ἔτοιμα οἱ ἀναστεναγμοὶ μόνο του ξεμυζάνε.

“Ετοι ἄπονα, παντέρημο δὲν θέλω νὰ πεθάνης, κοινοῦνται πια οἱ σύντροφοί σου, κοιμήσαν κι' ἐσὺ τώρα.

Σκορπὸ σου τ' ἀποπρόσθα ἀνάλαφα νὰ ράνης τὴν κλίνη σου τοῦ δάχτυλε στήν ὕστερή τους ὥρα.

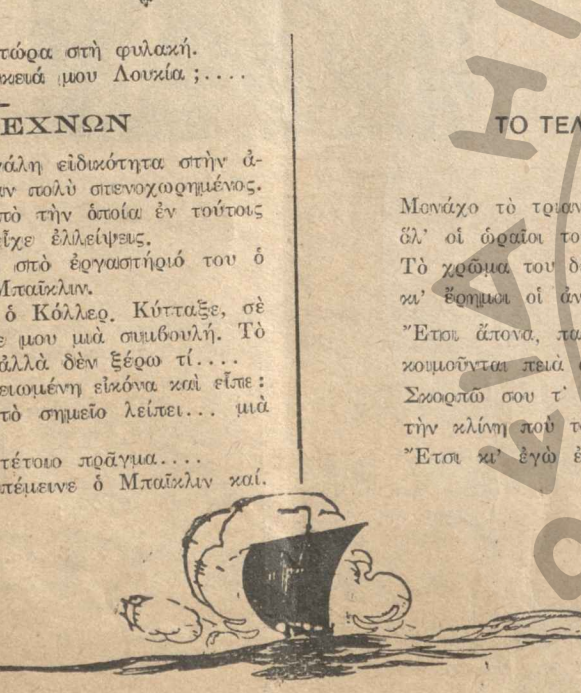
“Ετοι κι' ἐγὼ ἐπεθύμησα σὺν ἡ φίλῃ δύσει

και πέσουν απ' τοῦ ἔρωτα τὸν χορὸ τὰ πε- (τράδια,

ἡ ἀγάτη μου όταν λείπει πια κι' ὁ φίλος (μὲν δὲν σβύσει

νὰ μὴ ἀπομείνω μόνος μου στοῦ κόσμου τὰ (σημάδια,

Μετάφρ. ΜΑΝ. ΜΑΓΚΑΚΗ

σπουδαν ἀνδάντην εκεί αντίκρυ μου!...

Μ' άγωνα, με λυγάρια, με πόνο μαζί και χαρά, άνοιξα τὰ χέρια μου πρὸς τὴ λατρετὴ ὄπτασία. Και γιὰ νὰ τὴν βλέπω καλύτερα, άναψα τὸν ηλεκτρικό μου φανάι. Έκείνη μου χαμογέλασε κι' ὕστερα ἀπὸ τὰ χείλη της και ψιθύρισε:

— Εργάσε.... Δὲν σοῦ εἶπε τὴν ἀλήθεια ὁ Ροβέρτος. Μου ἐ- πείθη ἀπὸ τὴν μέσα στὸ αὐτοκίνητο και γιὰ νὰ ξεφύγω ἀπὸ τὰ χέρια του, πήδηξα ἔξω.... Ὁ σωφέρ ἦταν συννενοχὸς του.... Ἐρ- γάσε.... Τυώρησε τους.... Σ' ἀγαπᾶ πάντα!....

Χαμογέλασε πάλι κι' ἐξαφανίστηκε.

Κι' ἐγὼ.... Μά πὼς μπορεῖ, Θεέ μου, νὰ ἐπιζῇ ένας ἄνθρωπος ὕστερα ἀπὸ τέτοιες συγκινήσεις;....

Εγὼ δὲν μπορούσα νὰ καταλάβω ἂν ἦταν ἀλήθεια ἡ δεινὸς ὅ,τι εἶπα. Μά ἦταν τόσο ζωηρὴ ἡ ὄπτασία κι' άκουσα τόσο καλά τὰ λό- γα της....

Ήμουν ὁστόσο καταλήρητος γιὰ ὅ,τι άκουσα.

Ἀλήθεια λοιπόν, ὁ Ροβέρτος ἦταν ένας τόσο άνανδρος και τόσο έμψυκός; Γιὰ νὰ σωθῇ απ' αὐτὸν ἡ φτωχή μου Λουκία, πρῶτα τὸ θάνατο;

Ἔτσι λοιπόν; Ὁ Εξάδελφός μου ἦταν ένας κακοῦργος κι' ἡ γυ- ναίκα μου εἶναι θύμα;

Δὲν μπόρεσα νὰ κοιμηθῶ καθόλου ἐκείνη τὴ νύχτα. Κάθε τόσο σήταζα μέσα σὺν καθρέφτη, ἀλλὰ τὸ ἀγαπητὸ φάντασμα δὲν ἔα- νούνησε.

Τὸ ἄλλο βράδυ ἤρθε ὁ Εξάδελφός μου. Τὸν ὠδήγησα στὸ δι- ωμάτιο της Λουκίας, ὅπου δυὸ ἀστynomoiκοὶ ἦσαν κρυμμένοι, και ποὺ εἶπα:

— Ροβέρτε, ἡ Λουκία ἦταν πολὺ πα- σπὶ σ' ἐμένα, δὲν εἶν' ἔτσι; Εἴμαι βέβαια ἡ Λουκία, ὅτι ἂν της ἐπιτίθετο ποτὲ κα- νεις μέσα σ' ἕνα αὐτοκίνητο, θὰ σφάζονταν ἔξω απ' αὐτό. θὰ τραμποῦσε νὰ σκο- τώθῃ.

Ὁ Ροβέρτος ταράχτηκε φοβερὰ, χλόμα- τε και χαμήλωσε τὰ μάτια του.

Γιὰτὶ, Ροβέρτε, ἐξακολούθησα, χαμη- λώνεις τὰ μάτια σου; Φοβάσαι μήπως ἰδῷ τὴν ἀλήθεια μέσα σ' αὐτὰ;

— Τι θέλεις νὰ πῇς; με ρώτησε αὐτὸς με φωνή ποῦρη.

— Αὐτὸ ποὺ ἐνοεῖς, τοῦ απάντησα.

Με κυττάει φοβισμένος.

— “Α, νὰ, φώναξα, τὰ βλέπω όλα μέσα στὰ μάτια σου! Καλὰ λένε, ὅτι μπορεῖ ν' ἀ- ποκαλύφῃ ἕνα ἐνέλημα ἀπὸ τὰ μάτια ενός ανθρώπου. Ἡ κόρη τὸν ματιῶν τ' ἀποτυ- πώνει όλα, σὺν φωτογραφικὸς φασός. Νά, νά!... Βλέπω.... Ἐπιτίθεσαι στὴ Λουκία μέσα στὸ αὐτοκίνητο. Κι' ἐκείνη, γιὰ νὰ σ' ἀποφυγῇ, σφίγγει ἔξω και κοιματιάζεσαι.

— Σάμα!... Φτάνει πια! φώναξε ὁ Ρο- βέρτος, κλεινώντας τὰ μάτια του.

— Ὅχι, δὲν φτάνει, κακοῦργε! οὔρλια- ξα, δὲν φτάνει. Ὁμολόγησε.... Δὲν μπο- ρεῖς πια νὰ κρυφτῇς.

— Συγχώρεσέ με, φώναξε ὁ Ροβέρτος. Τὴν ἄκουσα.

Τὴν ἴδια στιγμή οἱ δυὸ ἀστynomoiκοὶ βγῆ- σαν απ' τὴν κρύπτη τους και τὸν συνέλαβαν. Στὸ δικαστήριο τὰ ὁμολόγησε όλα. Εἶπε τώρα στὴ φυλακή.

“Άραγε νῦναι εὐχαριστημένη πια ἡ γλυκειά μου Λουκία;....

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Ὁ ζωγράφος Κόλλερ, ὁ ὁποῖος εἶχε μεγάλη εἰδικότητα στὴν ἀ- πομίμηση ταιριῶν και ζώων, μὰ μέρα φανόνταν πολὺ στενοχωρημένος. Ὅταν ἔρρεται μὰ θαυμασία τοποθεσία, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐν τούτοις δὲν ἔμεινε εὐχαριστημένος, νομίζοντας ὅτι εἶχε ἐλλείψει.

Τὴν ἴδια μέρα ἔτρεχε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ στὸ ἐργαστήριό του ὁ παρρησιῶς συνάδελφός του και φίλος του Μπαϊλκλιν.

— Σὲ κατάλληλῃ ὥρᾳ ἔρχεσαι, τοῦ εἶπε ὁ Κόλλερ. Κότταζε, σὲ παρακαλῶ, τὸ τελευταῖο μου ἔργο και δώσετέ μου μὰ συμβουλή. Τὸ ποῦ μου δὲν μοῖ ἀρέσει. Κάτι τοῦ λείπει, ἀλλὰ δὲν ξέρω τί....

Ὁ Μπαϊλκλιν κύπταζε με προσοχὴ τὴν πελομένη εἰκόνα και εἶπε:

— Δὲν παρτήθηκες, ὅτι σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ σημεῖο λείπει... μὰ πάλι;

— Μά ἐγὼ δὲν ἐσκόπενα νὰ προσθέσω τέτοιο πρᾶγμα....

— Και ὅμως πρέπει νὰ τὸ προσθέσεις, ἐπέμεινε ὁ Μπαϊλκλιν και πῶντας τὸ πινέλο, σχεδίασε ὁ ἴδιος με ἄδρες γραμμὲς τὸ ἀναφερμένο ἔξω.

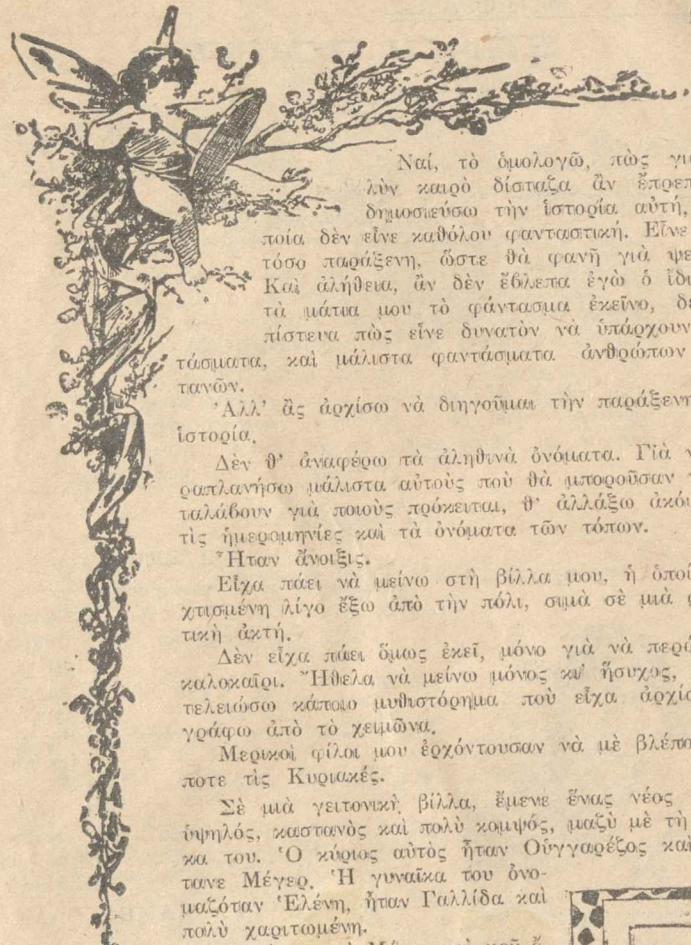
Ὁ Κόλλερ βόηκε λογικὴ τὴν ὑπόδει- ξή του και ἐπᾶνω στὸ ἀρχικό σχέ- διο του Μπαϊλκλιν ζωγράφισε μὰ γελάδα, με τὴν ὁποία συνάληρωσε πρᾶγματι θαν- οντας τὸν πινάκι του.

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ MAURICE LEBOL

Ο ΜΑΓΟΣ

Ναί, τὸ ὁμολογῶ, πὼς γὰρ πολὺν καιρὸν διάστημα ἂν ἐπορεύετο ἡ δημοσιότης τὴν ἱστορίαν αὐτὴν, ἡ ὁποία δὲν εἶνε καθόλου φανταστική. Εἶνε ὅμως τόσο παράξενη, ὥστε θὰ φανῇ γὰρ κρέτα. Καὶ ὡς ἔβλεπα, ἂν δὲν ἐβλεπα ἐγὼ ὁ ἴδιος μὲ τὰ μάτια μου τὸ φάντασμα ἐκεῖνο, δὲν θὰ πιστεῖται πὼς εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρχουν φαντάσματα, καὶ μάλιστα φαντάσματα ἀνθρώπων ζωντανῶν.

Ἄλλ' ἂς ἀρχίσω νὰ δηλώσω τὴν παράξενη αὐτὴ ἱστορίαν.

Δὲν θ' ἀναγνώσῃ τὰ ἀληθινὰ ὀνόματα. Γὰρ νὰ παραστήσω μάλιστα αὐτοὺς ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ καταλάβουν γὰρ ποιὸς πρόκειται, θ' ἀλλοῦξω ὀνόματα καὶ τὴς ἡμερησίων καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τόπων.

Ἦσαν ἄνθρωποι.

Εἶπα πάλι νὰ μείνω στὴ βίβλιν μου, ἡ ὁποία εἶνε γραμμένη λίγῳ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, σὺν μὲ μὴ ρομαντικῇ ἀσκήσει.

Δὲν εἶπα πάλι ὅμως ἐκεῖ, μόνο γὰρ νὰ περάσω τὸ καλοκαίρι. Ἦθελα νὰ μείνω μόνος καὶ ἡσυχῆς, γὰρ νὰ τελειώσω κάποιο μυησθέντα, ποὺ εἶχα ἀρχίσῃ νὰ γράφω ἀπὸ τὸ χειμῶνα.

Μερικοὶ φίλοι μου ἐρχόντουσαν νὰ μὲ βλέπουν κάποτε τὴς Κυριακῆς.

Σὲ μὴ γειτονικῇ βίβλιν, ἐμενε ἕνας νέος κύριος, ἠμελὴς, κατανόος καὶ πολὺ κομψός, μὲ τὴν γυναῖκα του. Ὁ κύριος αὐτός ἦταν Οὐγγαροὺς καὶ λεγότανε Μέγερ. Ἡ γυναῖκα του ὀνομαζόταν Ἑλένη, ἦταν Γαλλίδα καὶ πολὺ χαριτωμένη.

Γνώρισα τὸ Μέγερ καὶ μοῦ ἔκανε τὴν ἐντύπωσιν ἑνὸς τελείου καὶ φάνηκε πολὺ παράξενο ὅταν ἔφαγα ἐμεῖς, ὅτι τὸ Μέγερ ἦταν ὑπερβολικῶς, πενηνταετής καὶ κατανόωντος μὲ τὴν... μαγειρίαν.

Μοῦ φάνηκε πολὺ περίεργον αὐτό, γὰρ ὁ Μέγερ, ὅσοι φορὲς μιλήσαμε μαζί, δὲν μοῦ ἔκανε καθόλου λόγο γὰρ μεταφυσικὰ ζητήματα.

Μία μέρα, ἕνας φίλος μου ἀνωμαλικῶς, ἦρθε νὰ μὲ δῇ.

Μιλήσαμε γὰρ διάφορα πράγματα καὶ τέλος καταλήξαμε, σὺν μυστηρίῳ τῶν ἀπορροφῶν ἐπιστημῶν. Καὶ σὺν σιγῇ εἶπα:

— Ἀλήθεια... Ἔχω ἔδω κάποιο γείτονα μάγο, τὸν Μέγερ.

— Μέγερ, εἶπες, Μέγερ; ῥώτησε παραμένος ὁ φίλος μου.

— Ναί, τὸν γνωρίζεις;

— Πὼς εἶνε ἀσυνήθως;

— Ψηλός, κατανόος, λεπτός.

— Αὐτός εἶνε! Εἶπα βέβαιος ὅτι βρισκεται ἐδῶ.

— Μάλιστα, μένει ἐδῶ κοντά, μὲ τὴν γυναῖκα του.

— Ἄ, εἰν' ἐδῶ καὶ ἡ γυναῖκα του;

— Ἡ ταχυὴ καὶ ἡ ἀγωνιώδης ἐρωτικὴ τοῦ φίλου μου μ' ἔκαναν ν' ἀπορήσω. Χλώμιασε τόσο καὶ ἔτρεπε ἔτσι, ποὺ δὲν ἔξερα πὼς νὰ τὸν καθιστήσω.

Σὲ λίγο μὲ ῥώτησε πάλι:

— Εἶδες ποτέ σου τὴν γυναῖκα τοῦ Μέγερ;

— Τὴν εἶδα ἀπὸ μακριὰ, τὸ ἀπάντησα. Εἶνε πολὺ ὀμορφῆ.

Μία μελαγχολικὴ ἐκφράσις ζωγραφίστηκε στὴ μορφὴ τοῦ φίλου μου.

— Ναί, εἶπες, εἶνε πολὺ ὀμορφῆ. Τὸ ἔξερο... Ἦσαν ἄλλοτε...

— Πὼς; Ἦσαν ἀραβικοασιατικῆς;

— Ναί, καὶ μ' ἀγαποῦσε ὅσο τὴν ἀγαποῦσα καὶ ἐγώ. Ἦμασταν πολὺ ἐντυπωσμένοι καὶ οἱ δύο καὶ πλάσαμε γλυκὰ ἀνέμερα γὰρ τὸ αὐτὸ. Μὰ ἔφαγα, παρουσιάστηκε ὁ Μέγερ καὶ δὲν ἔξερο πὼς, μὲ τί εἶδους μαγικὰ μέσα, κατώρθηκε νὰ ἐπιβλήτῃ στὴν Ἑλένη καὶ νὰ μὴ τὴν πῶν.

— Καθήμεναι μου φίλε, τοῦ εἶπα, τὰ λόγια σου μὲ λυποῦν.

— Ναί, ἐξασκολοῦνται ὁ φίλος μου, ὑπόφευγε πολὺ, πάρα πολὺ. Ἡ Ἑλένη παντρεύτηκε μὲ τὸ Μέγερ καὶ ἐγὼ ἔμεινα μόνος καὶ ἐρημικός στὸν κόσμον. Ἀλλὰ μὴ μέρα ξαναεῖδα τὴν Ἑλένη. Ἦρθε στὸ

σπίτι μου κλαίοντας, γὰρ νὰ μοῦ πῇ ὅτι ὁ ἀντὴς τῆς τὴν κακομαθαίνομαι. Τῆς εἶπα λόγια παρηγορητικὰ. Ξαναῆρθε κατόπιν. Κι ἀπὸ τότε ἐρχόταν κάθε μέρα. Καὶ κάποιο βράδυ μεθύσαμε τόσο ἀπὸ ἔρωτα, θυμηθήκαμε τόσο τὰ παλαιὰ μας, ποὺ πέσαμε σὺν μαγνητισμῷ ὁ ἕνας στὴν ἀγκυρά τοῦ ἄλλου καὶ φιληθήκαμε μὲ πάθος.

Μὰ ἀπ' τὸ βράδυ αὐτὸ δὲν τοιμήσαμε νὰ ξαναφιληθῶμε.

— Γιατί;

— Γιατί ὅταν πληγαίναμε ν' ἀγκαλιστοῦμε, παρουσιάζονταν ἔξω φῆμα μπροστὰ μας ὁ Μέγερ.

— Ὁ Μέγερ; ῥώτησα ἐκπληκτός.

— Ναί, ὁ Μέγερ. Εἶχε πάντα ἕνα ὄψος καὶ γέλοος ἐκφράσις, κατὰ τὸν Μέγερ. Κι ὁμοίως δὲν ἦταν ὁ Μέγερ ὁ ἴδιος, μὲ σὰ καὶ μὲ ὁδὸν. Ἦσαν τὸ φάντασμα τοῦ! Κι' εἶπα ἀναγνώστην ν' ἀρνηθῶ τὴν εὐτυχίαν μου. Καὶ μόνον ὅταν ἡ Ἑλένη ἔπαυε νὰ ἐρχεται σπῆτι μου, τὸ φάντασμα δὲν παρουσιάζονταν πλεον.

Τὰ λόγια τοῦ φίλου μου μοῦ φάνηκαν πολὺ παράξενα καὶ τὸν κάτιστα μὲ ὀρεξί, καμίζοντας ὅτι εἶχε πάλιν νευρασθενεῖα.

Τὴν ἐπομένη, κατὰ τὴς ἑπτὰ τὸ βράδυ, ἦμουν μόνος στὸ γραφεῖο μου, ὅταν ἔφαγα εἶδα τὸν φίλον μου νὰ μπαίνει.

Ἦταν κατὰ τὸν Μέγερ καὶ πολὺν ταραχμῆς.

— Φίλε μου, μοῦ εἶπες, τὴν ξαναεῖδα...

— Ποιὰ; Τὴν ὁμοίωσιν;

— Ὁχι, τὴν Ἑλένη. Καὶ θέλει νὰ ξαναρχίσουμε τὴς σχέσεις μας.

— Ἐ, λοιπόν;

— Φοβόμαι...

— Γιατί;

— Γιατί τὸ φάντασμα τοῦ Μέγερ δαγκάει πάλιν νὰ μὲ τραβῇ.

— Ἀκούσε, φίλε μου, τοῦ εἶπα, εἶσα νευρασθενικός. Δὲν ἦταν φάντασμα αὐτὸ ποὺ εἶδες. Ἡ φαντασία σου καὶ ἡ τῆχης σου σὲ κάνουν νὰ βλέπεις αὐτὴν ὁπτασίαν.

— Ὁχι, ὅχι, δὲν εἶμαι νευρασθενικός. Κάθε φορὰ ποὺ τὴν βλέπω τὴν Ἑλένη, τὸ φάντασμα τοῦ ἀντὸς τῆς ἐρχεται σὺν δωματίῳ μου τὴ νύχτα. Καὶ ἀπὸψε, ὁ Θεὸς μου, πόσο φοβόμαι!...

Δὲν μοῦ κάνεις τὴ χάριν νὰ μὲ φιλοξενήσῃς στὴ βίβλιν σου αὐτὴ τὴ νύχτα;

— Ποιὸν εὐχαριστῶ, τοῦ εἶπα, καὶ ἔδωκα διαταγὴν σὺν ὑποχρέσει μου νὰ ἐπισκεφθῶ ἕνα δωμάτιον γὰρ τὸ φίλον μου.

Μόλις νύκτωρ, ὁ φίλος μου ἀποφασίστηκε σὺν δωματίῳ τοῦ καὶ ἐγὼ σὺν δικῷ μου.

Μὰ κοντὰ τὰ μεσάνυχτα ἀκούσα τὸ φίλον μου νὰ μὲ φωνάζει. Πήγα σὺν δωματίῳ τοῦ. Κι' ἐκεῖνος, τρέμοντας ὅλος, μοῦ εἶπε:

— Κύτταξε, λοιπόν!... Κύτταξε τὸ φάντασμα τοῦ Μέγερ!...

Καὶ μοῦ ἔδειξε πρὸς ἕνα σημείον.

— Εἶσα παιδί, τοῦ εἶπα, φίλικά.

— Κύτταξε, ἐξασκολοῦνται ὁ φίλος μου, ἐκεῖ, κοντὰ σὺν χρεβάτι μου.

Γὰρ μὴ σιγῇ ἀναστήθην.

Ἦνας ἑλαφρὸς ὁρμητικὸς ἀκούστης. Γύρισα τότε καὶ εἶδα ἐκεῖ, σὺν αὐτῷ χρεβάτι τοῦ φίλου μου, μὴ μορφὴ νεφελοδῆ.

Στὴν ὁποία ἀναγνώρισα τέλεια τὴν μορφὴν τοῦ Μέγερ.

Στρίγγοντας τὴς καρδιῆς μου, ὁ φίλος μου καὶ ἐγὼ, προσκολληθήκαμε πρὸς τὸ φάντασμα, τὸ ὁποῖον ὅσο τὸ πλησίαζαμε, ὑποχωροῦσε ὀλοένα καὶ σιγῇ-σιγῇ γινόταν πρὸς ἀκαθόριστον, ὅσῳ ἐξασθενεῖται ἐντελώς.

Ὁ φίλος μου λοιπὸν δὲν εἶχε ἄδικο. Τὸ φάντασμα τοῦ Μέγερ ἐρχόταν καὶ τὸν φοβότανε κάθε φορὰ ποὺ ἡ Ἑλένη ἀπαύειτο μαζί μου τὸ σιγῇ-σιγῇ.

Πέρισε ἀκούσιτος καὶ σὺν μεταξὺ, χωρὶς νὰ ξαναδῇ τὸ φίλον μου. Τὴν εἶπε ἀπογίνετα τάχα; Ξαναεῖδε τὴν Ἑλένη;

Φαίνεται πὼς πράγματι ξανασημαντήθηκε ἀργότερα μὲ τὴν γυναῖκα τοῦ Μέγερ. Μὰ καὶ τὸ φάντασμα ἐκδηλώθηκε καλῶς τὴν φορὰ αὐτὴν. Γιατί τὴν ἴδια νύχτα τοῦ ἀντεβόη βοῦν καὶ τοῦ φίλου μου στραγγαλισμένον σὺν χρεβάτι τοῦ, χωρὶς νὰ ἀνακαλύψουν ποτὲ τὸν δολοφόνον...

Εἶδα μὴ μορφὴ νεφελοδῆ...

ΜΙΑ ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Η ΠΕΘΕΡΑ ΣΤΟ ΕΔΩΛΙΟ ΤΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΥ

(Κρίσεις, ἐπικρίσεις, σκέψεις, γνώμες, ἀφορισμοὶ καὶ... ἀναδεματισμοί)

ΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ καὶ σήμερον τὴν ἐρευνὰν μας σχετικά μὲ τὴν πεθερὰ καὶ τὴν ὁδοὶ τῆς μέσας στὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν κοινωνίαν. Εἶνε ἀγγελοὶ ἢ διάβολοι ἡ πεθερὰ, ἡ καὶ... τὰ δύο μαζί;

Ἡ φοβερὰ καὶ τρομερὰ Ἀρτεμὶς Κάστρου εἶνε ἄραγε ὁ ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος τῆς πεθερᾶς;

Τὴ γνώμην ἔχουν γι' αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι λόγιοι, πολιτευταί, καλλιτέχναι, ἐπιστήμονες καὶ... καὶ...

Ὁ πολιτευτὴς Ἀρκαδίας κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΟΖΙΚΗΣ, σὺν ὁποῖον πρῶτον ἀπηνέστημεν, εἶνε σχετικῶς πολὺ-πολὺ ἐπιφυλακτικός. Καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος:

«Καλὸν μοι, λέγει, νὰ σὰς ἀπαντήσω, διότι εἶμαι καὶ ἐγὼ... πεθερός!...»

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

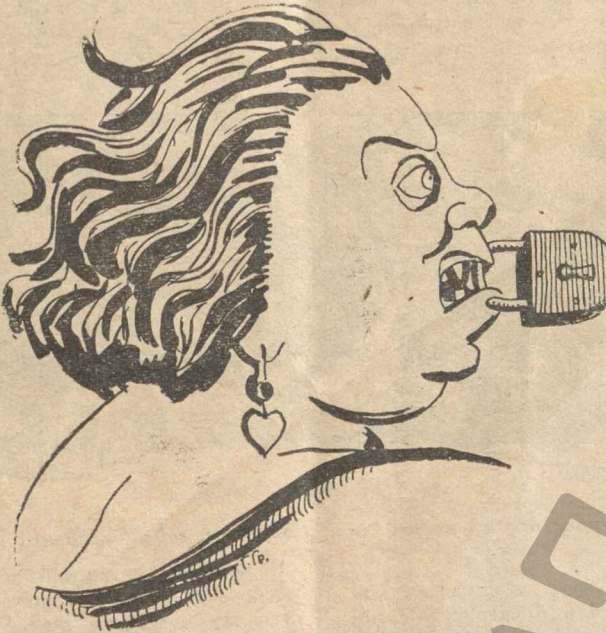
«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

Ὁ διακεκριμένος λογογράφος καὶ διευθυντὴς τῆς Παναθηναϊκῆς, ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ἀπαντᾷ:

«Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πεθερᾶς, γὰρ δὲν ἔχω. Πάντως ὅμως ἀκούω νὰ τὴς ἀποκαλοῦν «κακὴς πεθερᾶς». Καὶ φαντάζομαι διότι δὲν ἔχει ἄδικο ὁ λαὸς στὴς κρίσεις του».

μὰς λέγει:

«Ἀπὸ ὅσα σὲ παλαιότερα χρόνια μοῦ ἔκαμαν μεγάλη, πολὺ μεγάλη ἐντύπωσις, εἶνε καὶ τοῦτο, ποὺ τὸ εἶχα διαβάσει σὲ κάποια ἐφημερίδα:

«Δὲν ἐορτάζει σήμερον ὁ κ. Γ. Τ. ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τῆς ἀγαπητῆς του πεθερᾶς».

Τὴν ἀγαποῦσε πραγματικῶς, ἡ τὴν ἐκολοῦνε γὰρ τὴν κληρονομίαν!...

Ὁ ἐκλεκτὸς καλλιτέχνης κ. ΑΛΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ (Μουσική), μὰς λέγει:

«Ὁ καθένας βέβαια κρίνει ἐκ πείρας τὴς πεθερᾶς. Ἐγὼ ὅμως, ἐπειδὴ δὲν ἔχω πεθερὰ, δὲν μπορῶ νὰ πῶ τίποτα. Νομίζω ὅσοι π

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ. — Ο Τσάρος Νικόλαος Β', κατόπιν προτροπής των μεγάλων δούκων, έχει απομακρύνει τον περίφημο Ρασπούτιν από τ' ανάκτορα, μολοντί η σύζυγός του 'Αλεξάνδρα αισθάνεται πραγματική λατρεία για τον σατανικό καλόγηρο. Μία νύχτα, ο Νικόλαος βρήκε κάτω απ' το μαξιλάρι του ένα σημείωμα που έγραφε: «Η τόν Ρασπούτιν ή τόν θάνατο!» Τρομαγμένος, σηκώνεται άμέσως και φωνάζει τον καμαριέρη του Ζαχάρ για να του δώσει εξηγήσεις. Μά αυτός προσποιείται ότι δεν ξέρει τίποτε και τότε ο Τσάρος πληγαίνει στην κρεβάτοκάμαρα της συζύγου του, γιατί υποψιάζεται ότι κάποιος από το περιβάλλον της Τσαρίνας έγραψε το μυστηριώδες σημείωμα. Ζωηρή σκηνή έπακολουθεί μεταξύ του αυτοκρατορικού ζεύγους.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο Τσάρος ελπετά τα λόγια αυτά πολύ γρήγορα, σαν να φοβόταν μήπως θα του έλειπε ως το τέλος το θάρρος να διατυπώση την κατηγορία του.

— Τι θέλεις να πής; φώναξε η 'Αλεξάνδρα.

Κι' άνασπρώχθηκε όλοκληρη στο κρεβάτι της. Ο όμος της ήταν γυμνός κι' ο Τσάρος, καθώς τον είδε, κοκκίνισε...

Ήταν δουλός κατά βάθος, σαν παιδί... Αυτή ή γυναίκα τον έκανε πάντοτε βτι ήθελε, ακόμα και τώρα που δεν τον αγαπούσε...

Ο Νικόλαος Β' δεν είχε καθόλου θέληση. Δεν είχε παρά καλές προθέσεις και τιμωρία... Μέσα στην άδουλία του, είχε ζητήσει κάποιον γάμο τον για στήριγμα και τότε του είχαν παρουσιάσει αυτό τον μάγο τον Ρασπούτιν... Μά, έπειτ' από λίγες βδομάδες ανάγκαστηκε να τον απομακρύνει απ' το παλάτι του, γιατί οι μεγάλοι δούκες, οι θεοί του, κι' όλη σχεδόν ή οικογένειά του, τον είδοποισαν ότι θα δέκοταν κάθε σχέσις τους με την Αύλη... Τότε μάλιστα οι μεγάλοι δούκες του απέκλυναν πολύ περίεργα πράγματα και του μίλησαν για τα όργια, τα όποια ώργαζοντο ο Ρασπούτιν και στα όποια πήγαιναν ή μεγάλες κυρίες της Αύλης... Τού έδωσαν μάλιστα με τρόπο να καταλάβη ότι ή Τσαρίνα δεν ήταν έντελώς ξένη προς αυτά...

Αυτό, βέβαια, δεν τόν πίστεψε... Όσοσσο απομάκρυνε τον Ρασπούτιν...

Μά από τότε ο Νικόλαος Β' δεν έβρισκε πειά ήσυχία... Δεν ήξερε αν είχε κάνει καλά ή όχι να τον απομακρύνει, και αυτό τον έδρασίριζε και τον τυραννούσε...

Τού κάκουν είχε παρακαλέσει τις άγιες εικόνες να τον βοηθήσουν, τού κάκουν τις είχε ίκετεύσει να του υποδείξουν τί έπρεπε να κάνει. 'Αντί άλλης απάντησως, δεν είχε βρει παρά τη σημείωσις με τα λόγια: «Η τόν Νόβι ή τόν θάνατο».

Στην ερώτησις της συζύγου του, δεν ήξερε τώρα τί ν' απαντήσει... Μετανοούσε τώρα γιατί τή προσέπαθησε να εξηγήσει.

Σκέφτηκε, είπε, ότι το σημείωμα αυτό δεν μπορούσε να προέρχεται παρά μόνο απ' το προσωπικό σας...

— Όχι! Όχι! Δεν θ' άνησυχούσες ποτέ για ένα τόσο άσημαντο πράγμα... Όχι!... Νόμισες ότι το σημείωμα αυτό προέρχεται από πιά ψηλά...

— Πιθανόν!... Έκανε ο Τσάρος. Ή Ναυτίτσα Μιχαλόβνα, ή μητέρα του μεγάλου δούκος 'Ιβάν, εινε ίκανή για τα πάντα, προκειμένου για τον Ρασπούτιν της.

— Θ' άφρησς λοιπόν ήσυχη τη μεγάλη δούκισσα!...

— Μπορεί να τόν έκανε ή Βυρονέφ... Έξω πως τη μισείτε τη Βυρονέφ, απάντησε ή Τσαρίνα, μά ξέρω πως εινε άντικανη να κάνει μια τόσο ταπεινή πράξη!... Όποιος όμως κι' αν εινε ο δράστης, έγω νομίζω ότι τόν έκανε αυτό μόνο και μόνο για να σας θυμίσει ότι έξοριστείτε από δω έναν άνθρωπο που προσευχόταν νύχτα και μέρα για σας... Και όμως, φερθήκατε σ' αυτό τον άνθρωπο, σαν να ήταν ο χειρότερος εχθρός σας...

Ο Νικόλαος δεν απάντησε τίποτε κι' έμεινε με τόν κεφάλι σκυφτό...

— Άκουσε, ελπετά σε λίγο, από όλίγου είδα τον θείο μου και μου είπε ότι σε όλη την πόλι και στις έξωτες παροικίες δεν κάνουν τίποτε άλλο παρά να μιλούν για τα σκάνδαλα του Ρασπούτιν...

— Τι σκάνδαλα!...

— Αν θέλετε να τόν μάθετε, ρωτήστε τη μεγάλη δούκισσα Μιχα...

Πάνω στην άπελπισία του, της έγραφε αλλεπάλληλες επιστολές...

ελπετά τώρα «καλημέρα»...

— Ποιητή!... Ποιητή!... Ψιθύρισε ή Πρίσκα. Μά δεν πρόκειται τώρα να μιλήσουμε για ποίηση, άλλα να σας κάνω τόν μάθημά σας...

Μά έξαφνα, καθώς έλεγε τα λόγια αυτά, ή νέα αναλόθηκε σε δέκνα.

— Κλαίς, Πρίσκα; φώναξε ο Πέτρος. Μά γιατί κλαίς, άγάπη μου;...

— Κλαίω γιατί δεν είστε καθόλου σοδαρός... Μου υποσχεθήκατε...

ΤΟΥ ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

λόβνα... Συμβαίνουν τρομερά πράγματα στο μέσο της στήν Πετρούπολι... Πράγματα φοβτά, βδελυρά...

— Τα άγνοώ άπολύτως, έκανε ή Τσαρίνα.

— Είμαι εύτυχης που τ' άγνοείτε, απάντησε ο Τσάρος, γιατί αν μάθαινα ποτέ...

— Τι;...

— Τίποτε... Τίποτε... «Ας μη μιλούμε πειά γ' αυτές τις φοβεραλότητες! φώναξε ο Νικόλαος και σηκώθηκε... Μ' αυτή την ιδέα, γίνομαι σαν τρελός!... Ο Θεός να σας προστατεύει... Σηγνώμην που σας άνησυχίσα».

Και διενδύνθηκε βιαστικά προς την πόρτα.

— Να σε ποιά κατάσταση σας έφερε ή συνομιλία με τον θείο σας, είπε ή Τσαρίνα.

— Όχι! Όχι! στέναξε ο Τσάρος! Φταίει αυτό τόν χαρτί! «Η τόν Νόβι ή τόν θάνατο!»... Σε μένα, σε μένα;... Στον Τσάρο!...

Μά ή Τσαρίνα τον σταμάτησε με τη γλυκερά φωνή της: — Και αν αυτό θέλει να πής: «Η τόν θάνατο της ψυχής σας! Νικολόσκα;» Αν αυτό ήταν μια προειδοποίησης των άγιων εικόνων; Μήπως δεν έχουν γίνει πολλά θαύματα τον τελευταίο καιρό;

— Ναι, ο Ρασπούτιν εινε παράδοξος άνθρωπος.

— Εινε ο άνθρωπος του Θεού, Νου! Εινε ο νέος Χριστός!...

Ο Νικόλαος άναστενάξε και βγήκε απ' το δωμάτιο της συζύγου του... Όταν έφτασε στο διαμέρισμά του, γονάτισε μπρός στις εικόνες και άρχισε να προσεύχεται.

Όταν σηκώθηκε, έσφιξε μέσ' στα χέρια του τόν φλογισμένο κεφάλι του κι' έμεινε έτσι επί πολλή ώρα...

Έπειτα, κουρασμένος, πολύ κουρασμένος, άνοιξε ένα παράθυρο κι' άκούμπησε σ' αυτό... Τόν πάγκο ήταν καταισκότεινο... Στο βάθος φαινόταν ο φηλός τοίχος του περιστεριού και τόν παλάτι του σαν φλαχ...

Γύρω του άπλωνόταν ή σιωπή και τόν μυστήριο, τόν πιά τρομαχτικό μυστήριο...

Κι' αυτός ο ίδιος βρισκόταν στη μέση τού μυστηρίου αυτού...

Τότε μια όπτασία παρουσιάστηκε μπροστά του... Ο Τσάρος τραβήχτηκε πίσω από τρούμους...

Ήταν εκείνος... Ήταν ο Ρασπούτιν... Και ή όπτασία μίλησε και τού ελπετά: — Τι έκανες;... Γιατί μ' έδιωξες;...

Δεν ξέρεις ότι δεν μπορείς να ζήσης χωρίς εμένα;... Δεν ξέρεις ότι ο πιά φηχτός θάνατος σε περιμένει;...

Και άφου ελπετά τα λόγια αυτά, έξαφνίστηκε...

Τόν πειά, όταν ο Ζαχάρ μπήκε στο δωμάτιο, βρήκε τόν Τσάρο έξαπλωμένο στο πάγκο, άναίσθητο...

II

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΟΥ ΔΙΑΚΟΠΕΤΑΙ...

— Πρίσκα, άγάπη μου... Καλημέρα...

— Πέτρο Θεοδώροβιτς, σας παρακαλώ, σοδαρευθήτε λίγο... Τέτοια ώρα δεν ίστε καλημέρα, άλλα καλησπέρα... Άγρυπνα πολύ, κύριε... Και στοιχηματίζω ότι θα είστε πάλι άμελέτητος...

Και, λέγοντας τα λόγια αυτά, ή Πρίσκα τραβήξε άπατά τόν χέρι της, που ο Πέτρος τόν είχε φέρει με πάθος στα χείλη του. Ο νέος άναστενάξε και, άφου κόνταξε έκστατικά την άγαπημένη του, της ελπετά: — Όταν σε βλέπω, Πρίσκα, και μετά νυχτά να εινε ακόμα, μου φαίνεται πως άντικρίζω μια ύπεροχη αγνή. Γι' αυτό σου

ελπετά τώρα «καλημέρα»...

— Ποιητή!... Ποιητή!... Ψιθύρισε ή Πρίσκα. Μά δεν πρόκειται τώρα να μιλήσουμε για ποίηση, άλλα να σας κάνω τόν μάθημά σας...

Μά έξαφνα, καθώς έλεγε τα λόγια αυτά, ή νέα αναλόθηκε σε δέκνα.

— Κλαίς, Πρίσκα; φώναξε ο Πέτρος. Μά γιατί κλαίς, άγάπη μου;...

— Κλαίω γιατί δεν είστε καθόλου σοδαρός... Μου υποσχεθήκατε...

να μείνετε φρόνους μαθητές... Και σεις γελάτε και παίζετε... — Παίζω! φώναξε ο Πέτρος. Παίζω!... «Όποτε λές παιγνίδι τον έρωτά μας;»

— Δεν σάς ελπετά ποτέ ότι σάς αγαπώ, Πέτρο Θεοδώροβιτς... — Έ, λοιπόν, της απάντησε ο νέος, κι' έγω σάς άπαγορεύω να παίζετε!...

Ή Πρίσκα σηκώθηκε άπότομα απ' τη θέση της, κατάχλωμη. Φαινόταν πως συγκρατιόταν με δυσκολία, και με φωνή σοδαρή, ή όποια έκανε, ελπετά: — Πρέπει να χωριστούμε, Πέτρο!... Αυτό εινε τόν μόνο που μπορού να σας πω... Και συγχωρησάτέ με, φίλε μου, γιατί έγω φταίω για όλα... Τραωθήκα όμως σκληρά...

— Μά δεν σάς καταλαβαίνω, δεν σάς καταλαβαίνω, τραύλισε ο Πέτρος.

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ' τόν έξωλόαυρο προσώπυ της και τήν κούταξε με παρασώμ... Μά εκείνη, άνατινώντας έξαφνα τις δυνάμεις της, τόν άπασπρε έλαφρά και τού ελπετά: — Φύγετε!... Φύγετε, σάς παρακαλώ... Πρέπει να φύγετε...

— Πρίσκα θέλεις να τόν απαντήσης, μά ή φωνή της έσβυσε στα χείλη της κι' έγειρε προς τα πίσω, έτοιμη να λιποθυμήσει... Άλλά ο Πέτρος πρόλαβε και τή συγκράτησε μέσα στα χέρια του... Πρώτη την κρατούσε έτσι στην άγκαλιά του μισολιποθυμισμένη... Έπειτα την έπαιρνε απ'

Η ΠΕΡΙΦΗΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Α'.
ΠΟΛΛΕΣ διάσημες γυναίκες της αρχαιότητας είχαν το όνομα Λαΐς. Η κόρη του 'Αλκαβιάδη και της Ξανθοσπύης Τιμάνδρας, η Λαΐς απ' την Ίακρια της Σικελίας, η κοσμοξασκουμένη, ή θρυλική Λαΐς ή Κορινθία, ή μεγάλη Λαΐς, όπως την είχαν επωνομάσει.

Τό όνομα Λαΐς ή Κορινθία τό πήρε, επειδή στην Κόρινθο έζησε τό μεγαλύτερο μέρος της ζωής της κα' εκεί έγνωρίσε τους μεγάλους της θριάμβους. Καταγόταν όμως απ' την Αίγινα.

Σέ πολύ μικρή ηλικία, ή Λαΐς είχε χάσει τόν πατέρα και τή μητέρα της, κα' έμεινε πεντάρφρανη στον κόσμο, χωρίς κανένα συγγενή.

Επειδή όμως ήταν έξυπνο και πολύ όμορφο κορίτσάκι, την περιμάζεψε μία Αιγινήτισσα ανθοπώλης και την έστειλε κάθε μέρα στά προπύλαια του ναού της 'Ηρας, να πουλάει λουλούδια στις γυναίκες που πήγαιναν να προσκυνήσουν τη θεά και να ανθοπώλουν το άγαλμά της. 'Ετσι ή Λαΐς, ή γυναίκα που επέρωτο να δη' αργότερα τους μεγαλύτερους άνδρες της εποχής της γυναικιστούς μπροστά της, ζητώντας τόν έρωτά της, ή πουλάριστην τή φίλια και τή συντροφιά της, έζησε την άσημη ζωή της μικρής ανθοπώλιδος, μέχρις ότου έφθασε σε ηλικία δέκα ετών.

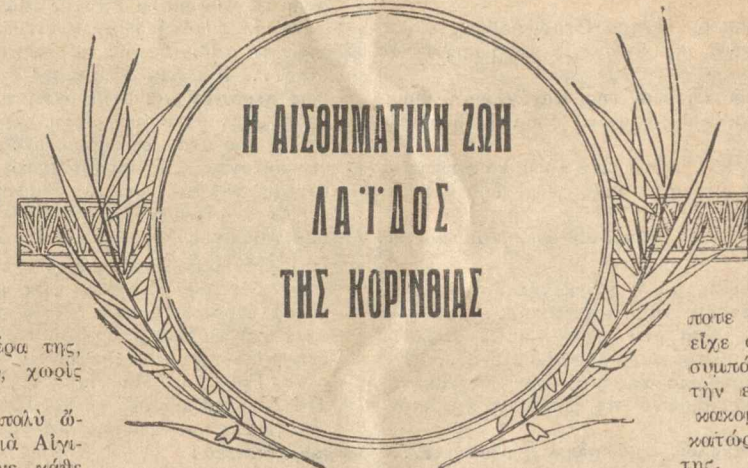
Τότε έτυχε να συναντηθώ, έντελως στην τύχη, με τόν Ξανθοσπύ Σκόπας, τόν μεγαλύτερο γλύπτη της εποχής εκείνης, ισάξιον του Φειδία και του Πραξιτέλη. 'Ο Σκόπας ήταν πανένδοξος την εποχή αυτή. Είχε σπουδάσει με τ' άριστογυμνάσια του τα μεγαλύτερα κα' άρωατέρα μνημεία τών 'Αθηνών, της Κορίνθου, τών Δελφών, της Εφέσου. Τα περιφημότερα απ' τα έργα του ήταν ένα άγαλμα που 'Απόλλωνος, ένα του 'Αρεως, ένα του Ποσειδώνος, ένας υπέρτοχος 'Αχάλλεύς, ένα άγαλμα του Πόθου, ένα του 'Ερωτος, ένα θαυμάσιο συμπλέγμα τών Νηρηϊδών και άλλο ένα συμπλέγμα που παρίστανε τους Τριτώνες γύρω από τό άρμα της Θέτιδος.

Τόν καιρό εκείνο, ό Σκόπας έσχεδιάζε να φτιάξει τό άρωατερο έργο του, ένα άγαλμα της Εύχαρίτου 'Αφροδίτης. Και για να έμπνευστή με την ησυχία του, έφυγε μακριά από την τέρη τών 'Αθηνών και της Κορίνθου —στην οποία έμενε τόν περισσότερο καιρό του— κα' έπηγε να παραθερίσει στην Αίγινα.

Ένα πρωί, καθώς περπατούσε άσκοπα κάτω απ' τό περιστύλιο του ναού της 'Ηρας, ό διάσημος γλύπτης διασταυρώθηκε με τή μικροσκοπική ανθοπώλιδα, κα' έμεινε άναυδος μόλις την αντίκρυσε. Μολονότι ή Λαΐς ήταν μόλις δέκα—ένδεκα χρόνων τότε, ή όμορφιά της, ή γοητεία του προσώπου της και ή άρμονία τών γραμμών του σώματός της είχε κάτι τό θεϊκό, τό όνειρωδες. Κάθως είχε τά χέρια της γεμάτα λουλούδια και σηκωμένα ως τους ώμους, νόμιζε κανείς πως έδλεπε μία απ' τις κορινθιάδες έκείνες που είχε σκαλίσει ό Φειδίας στά άριστογυμνασιακά ανάγλυφά του. Τό καλλιτεχνικό βλέμμα του Σκόπα δέν γελόστηκε. Κατάλαβε ότι είχε μπροστά του ένα σπανιότατο θαύμα όμορφιάς.

—Γιά τ' όνομα της 'Αφροδίτης! έφώναξε. Έσύ, μικρούλα μου, είσαι τό τρισηχαρισμένο πλάσμα που τόσον καιρό τώρα όνειροπολώ να συναντήσω. Φέρε μου στό σπίτι μου τά λουλούδια αυτά που έχεις και πού εινε λιγότερο ώραια και άρωατερά από τά μάγουλά σου και θά στά πηρώσω όσο θέλεις.

Η Λαΐς, καταγοητευμένη πού άκούγε τέτοιους επαινούς για την όμορφιά της και μάλιστα από έναν άνδρα τόσο ευγενικό και τόσο πλούσια γτημένο, δέν δισκόλειπτε καθόλου ν' ακολουθήση τόν Σκόπα ως την ώραία έπαυλν που είχε άγοράσει για να παραθερίσει. Έκει ό διάσημος

γλύπτης άρχισε να της μιλάει ν' ένθουσιασώ για την όμορφιά της που ήταν κρίμα να μένει θαμμένη σε μία μικρή πολίτεια, σαν την Αίγινα, που ήταν προορισμένη να έμπνευση άριστογυμνάσια σε γλύπτες, σε ζωγράφους και σε ποιητές. Της έλεγε, ότι μία ζωή τρισηχαρισμένη την περίμενε, αν έπληγανε μαζί του στην 'Αθήνα, όπου πολύ γρήγορα θά θριάμβευε με την όμορφιά της.

Η μικρούλα ανθοπώλης τόν άκούγε σαν μαγεμένη. Δέν είχε τίποτε που να την κρατή στην Αίγινα. Δέν είχε συγγενείς και δέν αισθανόταν καμιά συμπάθεια για την γρήη ανθοπώλιδα που την είχε στην ύπηρεσία της και που την κοσμοπονηριζόταν κάθε φορά που δέν κατόρθωνε να πουλήσει όλα τά λουλούδια της.

Την άλλη μέρα κίωλας, ό Σκόπας επιβάθισσε μαζί της στο ιδιωτικό του πλοίο κα' έφυγε για την 'Αθήνα. Κι' από τότε έγινε ό προστάτης της, κατι παραπάνω από πατέρας της, και ό οδηγός της. Γιατί, εκτός απ' τή μεγάλη συμπάθεια που έφερε στη Λαΐδα, ό διάσημος γλύπτης είχε και λόγους ζωηράς εγγονομηνής προς αυτήν. Αυτή τόν είχε έμπνευσει, αυτή του είχε χρησιμεύσει ως μοντέλο για να φτιάξει τό άρωατερό του έργο, τό άγαλμα της Εύχαρίτου 'Αφροδίτης, που ήταν τό τελειότερο άριστογυμνάσιον του και τό όποιο οι ειδικοί έσχαρτακέρησαν ως άνωτερο κα' απ' αυτήν την 'Αφροδίτη της Μήλου, του Πραξιτέλη. Τό άγαλμα της Εύχαρίτου τού Σκόπα είχε πολύ τελειότερη άρμονία γραμμών απ' τό άριστογυμνάσιον του Πραξιτέλη. Και τούτο γιατί ό πρώτος είχε ως μοντέλο την τελειότερη όμορφιά της 'Αρχαιότητας, τή Λαΐδα.

Γι' αυτό λοιπόν ό Σκόπας εγγονομνηστές την άλλοτε μικρή ανθοπώλιδα.

Στην 'Αθήνα που έπληγαν, ό γλύπτης την παρουσίασε στη μεγάλη 'Ασπασία του Περικλέους.

Η 'Ασπασία, μετά τόν θάνατο του ένδόξου συζύγου της, του Περικλέους, είχε παντρευτεί τώρα έναν άπαιχτο ζωήμπορο τών 'Αθηνών κα' είχε άνοιξει στό σπίτι της Σχολή Διαλεκτικής κα' 'Ακαδημία τού 'Ερωτος, στην οποία συζαζαν οι μεγαλύτεροι φιλόσοφοι, ό Σωκράτης, ό Πλάτων, ό 'Αντισθένης, ό Ξενοφάνης κα'.

Αν και γρήη έζήτητα λέντε χρόνων πειρά, ή έσημη αυτή γυναίκα είχε καρδιά θερμή κα' ένθουσιώδη. Μόλις είδε τή μικρή Λαΐδα, αισθανήκε μεγάλη συμπάθεια κα' ένδιαφέρον γι' αυτή κα' ανέλαβε να της δώσει τά πρώτα διδάγματα για τή ζωή. Εφρόντιζε λοιπόν να την έχη πάντοτε μαζί της στις συναναστροφές της και στις συζητήσεις της με τους φιλοσόφους και τούς ποιητές. Έτσι ή Λαΐς πήρε εξ' άρχης πολύ καλή άνατροφή και μόρφωση. Εκτός αυτού όμως, στη σχολή της 'Ασπασίας διδάχτηκε την τέχνη να καλλωπίζεται με χόρι και ν' άρέσει στους άνδρες, όχι μόνο για την όμορφιά του προσώπου, αλλά και της ψυχής και του πνεύματός.

Χάρης σ' όλα αυτά, ή Λαΐς έγινε πολύ γρήγορα μία απ' τις πιο περιζήτητες γυναίκες τών 'Αθηνών. Οι πιο πλούσιοι κα' οι πιο άραιοι 'Αθηναίοι την περιστοιχίζαν διαρκώς και της πρόσφεραν την καρδιά τους και τά πλούτη τους.

Η Λαΐς όμως όνειροπολούσε να πάη στην Κόρινθο, ή όποια ήταν εκείνη την εποχή ή πόλις του πλούτου, της γλιόης, τού έλεγχου του έρωτος και της ξένωνιστης ζωής, ή πόλις τών διασκεδάσεων με μία λέξη. Και δέν άρχισε να πραγματοποιήση τόν πούτο της.

Έπειτα από μερικά χρόνια, ή 'Ασπασία πέθανε σε ηλικία έβδομήντα δύο χρόνων. Λίγο από τού θανάτου της, φώναζε κοντά της τή Λαΐδα, την έβαλε να καθήση δίπλα της και χαϊδεύοντας τά όρραία της μαλλιά, της έλεγε με τή σβυσμένη φωνή της:

(Ακολουθεί)

ΣΤΙΧΟΙ

NINA

Και σύ, πού από τά σπλάχνα της Πεντέλης θά σ' είχαν άναστήσει ό Πραξιτέλης,

Νεκρή και σύ, 'Αθηνιώτισσα όμορφή! Νεκρή, και πού; Στη μούρη ξενιτειά!

Θείες κομπόλες άπαλά χυμένες, γραμμές απ' τά βουνά έσχατισμένες,

Σιλάβες μέσα στην κρία, την ξένη γή σ'ας νοιάω κι' ή ψυχή μου σ'ας πονεί.

Λουμένο από τό φως κι' από τό κύμα έδώ σ'ας καρτερούσε κάποιον μνήμα.

Ερμητικό κι' άρωα κι' απαλό, άξιο για τό νεκρό σας θησαυρό.

Τό χώμα είν' άλαφρό στο περιγιάλι και θάσουναν σαν μέσα σε άνθογυάλι.

Θάνουαδες του πάλγου την άρμύρα και τών άγριολούδων τά μύρα.

Θά χαϊρώσουν τόν ήλιο και τ' άστέρια και τις αγάπες που διασείνουν ταίρια.

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ, ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Μία φορά ένας Γασκώνας κι' ένας Παρισινός πιαστήκανε κι' ήρσαν στά χέρια, αλλά πρόφτασαν και τους χώρισαν οι διαβάτες:

—Νόηξ χαίρι, είπε τότε ό Γασκώνας στον αντίπαλό του, πού με βρήκες στά καλά μου και δέν ήμουνα στά μπουρίνια μου. 'Αλλοιώς, αν ήθηνανα μαζί σου, θά σ' άρτασα και θά σε πετούσα τόσο ψηλά στον άέρα, ώστε θά προλάβαιναν και θά σ' έτρωγαν ή μύγες, πριν πάςε στη γή!...

Μία μέρα κάποιος σπουδαστής έγραψε σ' έναν συνάδελφό του: 'Αγαπητέ μου, είμαι προσκαλεσμένος άπόψε σε χορό, αλλά δέν έχω τό κατάλληλο σακκάκι. Σε παρακαλώ λοιπόν να μου δώσης προσωρινά τό δικό σου'.

Και ό φίλος του τού απάντησε: 'Χάω πολύ πού μου παρέχεται ή ευκαιρία να σου φανώ χρησίμος. Σε παρακαλώ όμως να μου στειλής έδν προηγέτερα το... παταλόν σου, για να τό φορέσω να σου φέρω τό σακκάκι μου και να σε χαϊρέτσω από κοντά!...

Κάποτε ένας 'Ισπανός με γιγαντιό άνάστημα και τεραστιά φύση, που να βρισκεται μέσα στο θέατρο κοντά σ' ένα πιο λεπτό και άδύνατο, πού δέν έννοσσε να μείνη καθόλου ήσυγος και τουρόδοτος διαρκώς. —Κάθισε πρόνυμα, τόν ένουδοκνεσε τότε ό γίγας, γιατί άλλως θά σε χώσω μέσα σε δύο κομμάτια ψωμιού και θά σε κάμω μία μπουλιά!...

Ένας έπισκέπτης, ενώ κατέβαινε μία μέρα από τό σπίτι κάποιου φίλου του, παραπάτησε στη σκάλα και καταράχθηκε ως κάτω, χωρίς να πάη τίποτε. —Νά ευχαριστής τόν Θεό πού δέν έχτισαρες πονηριά, τού έλεγε ό οικοδεσπότης.

—Πώς να τόν ευχαριστήσω, άποκρίθηκε ό φίλος του, αφού δέν μου χάρισε ούτ' ένα σκαλοάτι!...

Ένας γιατρός, επειδή είχε άρρωστήσει τ' άλογό του, προσκάλεσε τόν γείτονα τόν πεταλιώτη να τό εξετάση.

—Τι σου χωστάω για τόν πούτο σου; τόν ρώτησε στο τέλος ό νοικοκύρης τού άλλου.

—Τίποτα, κύριε, απάντησε ήσυχος ό πεταλιώτης. 'Εμείς δέν συντηρούμε να παίρνουμε χρήματα από τούς... συναδέλφους μας!

Ό πλούσιος θεός επιπλήττει τόν άνθρωπο για τά άσκοπα έξοδά του:

—Έχεις ζωή παντού, τού φωνάζει. Βασίλειμα πειρά να πληρώσω τούς δανειστής σου. Άντιστάς και στο Θεό και στο

—Πίστατε έξω, θεέ, άπαντά ό άνθρώπος. Άναφέρατε δύο πρό-

σωπα, στά όποια δέν χρωστώ ίσα-ίσα ούτε πεντάρα.

Κάποτε ό Λουδοβίκος 13ος είδε μία ψείρα στο γιακά ενός στρατάχου και θέλοντας να τόν πειράξη τού ψιθύρισε μερικά λόγια ειρωνικά.

—Μεγαλειότατε, απάντησε ό έξυπνος στρατάρχης, προσέχετε να μην τό μάθη κανείς αυτό, γιατί θά νομίσουν ότι σ' έλο τό διάστημα πού βρισκόμαι στην ύπηρεσία σας δέν κέρδισα τίποτε άλλο από ψείρες!...

Μία φορά ένας άσωτος σπουδαστής δανείστηκε από διαφόρους Έδραίους μία σημαντική ποσότητα χρημάτων, τά όποια τούς ύποσέθηκε να πληρώση μετά τόν θάνατο τού πλουσίου και άτεκνου θείου του. Έξαστρα όμως πληροφορήθηκε ότι ό θεός του άπόχτησε, έντελως άπροσδόκητα, διάδοχο.

—'Ε! έλεγε ό καταχρεωμένος άνεπιός. Αυτό τό παιδί εινε ό πραγματικός Μεσσίας, πού ήθελε στον κόσμο για την καταστροφή τών 'Ιουδαίων!...

Κάποιος παπάς διάβαζε μία Κυριακή στην εκκλησία από την Παλαιά Διαθήκη τό πρώτο κεφάλαιο της Γενέσεως:

—Και έδωκεν ό Θεός εις τόν 'Αδάμ σύντροφον... Γνωρίζοντας κατόπιν τό φύλλο, πρόσθεσε:

—Και ήτο πισωμένη έμδοθεν και έξωθεν!...

Καταλαβαίνετε τί είχε συμβεί; Από άπροσέξια γύρισε πολλές σελίδες της Διαθήκης και από τή δημιουργία τών πρωτοπλάστων πήδησε στην περιγραφή της Κιβωτού τού Νώε.

Ένας φίλος τού πεοφίμου 'Ιταλού ιεροκήρυκος Πιοδάνο τόν παρακάλεσε κάποτε να τού μάθη μερικές απαραίτητες προσευχές. 'Ο Πιοδάνο τότε τόν έσυνέθελε, κάθε πρωί πού σηκώνεται, να λέη την ακόλουθη προσευχή:

—Θεέ μου, φύλαγέ με από άρχοντα πού έπέλεσε, από πτωχό πού πλουτίσε, από λάλη φαρμακοποιό, από τούς χριστιανούς πού άκούωε δύο φορές τή λειτουργία και από όσους δοκίμονται στη συνείδηση και στην τιμή τους!...

Ό γιατρός, αφού εξέτασε τόν άρρωστο πού τόν έπροσκάλεσαν να ιδώ, λέει στη γυναίκα του: —'Ο άντρας σου, κυρά μου, πάσχει από χολή!...

—Από χολή! Πώς τό συμπεραίνει αυτό, γιατρέ;

—Από τά χέρια του. Δέν βλέπετε πόσο εινε κίτρινα;

—Μά αυτά, γιατρέ μου, πάντα τέτοιο χρώμα έχουν. 'Ο άντρας μου εργάζεται σε βαρείο!...

—Και γιατί δέν μου τώλεγε αυτό από την άρχή, εύλογημένη!...

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΑ ΓΑΤΑΚΙΑ ΤΟΥ ΡΙΣΕΛΙΕ

Γατάκια νεογέννητα, πού, πριν ακόμα 'Ανοίξετε τά μάτια σας, χοροπηδάτε. Στο γέρο καρδιναλίου τό πλάι έλάτε.

Απάνω στής στερνής άρρώστειας του (τό στρώμα,

Σέ λίγο τό κορμί του μέσ' στο μαύρο (χώρα,

Χωρίς ζωή, νεκρό, για πάντα θά κοιμάται (ματά,

Όλοι τόν ένγκατέλειψαν, μα σεις θά πάτε Να τού νεκροφίληστε τό χλωμό στόμα...

Η ύψηλη πολιτική... Τι ματαιότης! 'Ο κόσμος βλος γύρω μας εινε προδότης!

Όλοι δέ βλέπουν τίποτ' άλλο από την (ώρα

Πού ό θάνατος τά μάτια του πικρά θά (κλείση.

Μά σεις, γατάκια, τρέχετε κοντά του (τώρα

Γιατί στη γή μονάχα σ'ας είχε άγασήσει... (ΛΕΟΝ ΒΑΛΛΑΝΤ

ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ. — 'Ο ανθρωπισμός.

(Πίναξ του Γιορτζ Μπενιλιού)

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΗΣ

(Κρητική παράδοση)

Στην περιφέρεια του Κάτω Μυλοπόταμου της Κρήτης, στο νομό Ρεθύμνης, υπάρχουν δύο παλιά χωριά, ή 'Αλφά και το Σκορδύλλο, που γειτονούν και βρίσκονται το ένα κοντά στ' άλλο, αλλά χωρίζονται από ένα βαθύ λαγκάδι κι έτσι δεν μπορούν να επικοινωνήσουν εύκολα άνωμεταξύ τους.

Όταν λοιπόν οι κάτοικοι των δύο αυτών χωριών θέλουν να συνεννοηθούν για κάτι, στέκουν στις δύο άκρες της λαγκαδιάς κι' αρχίζουν την κουβέντα. Γιατί όποιος φωνάζει από το ένα χωριό, ακούγεται χωρίς δυσκολία από τους αντικαθίστους του.

Τά χωριά αυτά σήμερα κατοικούνται βέβαια καθ' ολοκληρίαν από 'Ελληνες. Στά χρόνια όμως της 'Επανάστασης του 1821, στην 'Αλφά καθόντουσαν μονάχα Τούρκοι και στο Σκορδύλλο αποκλειστικά χριστιανοί.

Οι άλλοι θρησκόι κάτοικοι της 'Αλφας στην κάτω άκρη του χωριού, προς την ανατολική πλευρά, είχαν χτίσει επίτηδες από κοινού ένα σπίτι, με τόν σκοπό να μαζεύονται εκεί από καιρό σε καιρό, να τραγουπίουν, να χορεύουν και να γλεντούνε.

Στο σπίτι αυτό, που είχε και δεύτερο πάτωμα, το λεγόμενο τουρκοιστί εχοροντισιά, γινότανσαν δογιάδη γλέντια, στα όποια λάβαιναν άκουσιώς μέρος και πολλές χριστιανές.

Κάθε τόσο δηλαδή, που οι πιστοί του 'Αλφας θέλανε να χορέψουν και να ξεφαντώσουν μακριά από τα μάτια των χανομισσών, κατέβαινε ένας απ' αυτούς κατά το βράδυ στο φρούδι του παραγγιού και φώναζε στους ανέναντι χριστιανούς του Σκορδύλλου:

— 'Ε, Σκορδυλλιανάκια, άποψε θάχουμε χορόντασι. Μονάχα να μην ξεχάστε να μάζ στείλετε τις τσομπρες σας!...

Αυτό άρχονσε. 'Η λακωνική αυτή παραγγελία ισοδυναμούσε με σουλτανική διαταγή για τους άμους τους σκλαβωμένους. Κάθε άναπάντητη και κάθε άμορφη παντρεμένη ήταν άποχρεωμένη να λουστή, να χτενιστή, ν' αλλάξει και να ετοιμαστή για την δογιάδη γιορτή.

Κατόπιν έσμιγαν όλες σε μία συνοδεία και κατέβαιναν μαζί στη λαγκαδιά, συνοδευόμενες από μερικούς γέροντες του χωριού. Το μέρος το όρισμένο για τη συνάντησι, ήταν το εβρουσούλι, όπου άνάβουσε μία μικρή πηγή.

Μόλις έφταναν εκεί οι γέροι, παράδιναν τις γυναίκες και τις παρθένες στους Τούρκους που περίμεναν άνωτόμοι κι' άχόρταγοι. 'Επειτα γύριζαν πίσω στα σπίτια τους και ή χωριανές τους τραβούσαν άνάμα με τους Τούρκους για το 'Αλφά.

Όπως είπαμε και παραπάνω, στις πρωτότυπες αυτές δλονυχτίες έλάμβαναν χώραν δογία τρομερά και αφάνταστα, εις βάρος πάντα της τιμής των άπροστατευτών γυναικών, που τις είχε ρίξει ή τύχη στα χέρια των τυράννων τους. Πιώς όμως τολμούσε να φέρη αντίρρηση στη θέλησι των σκληρών κυριάρχων;

Άμα τελείωνε το γλέντι κι' έπαιρνε να φέξη, οι ξενοτιμημένοι Τούρκοι διέλυναν τη συγκέντρωσι κι' έστελναν πάλι έναν από τη συνοτροφία τους να φωνάξει τους Σκορδυλλιανούς για να κατεβούν στη λαγκαδιά και να πάρουν τις νοικοκυρές και θυγατέρες τους.

Μία βραδεία, ένας Σκορδυλλιανός, Μανωλάκης τ' όνομά του, αίσθανθηκε φοβερή περιέργεια μέσα του κι' άποφάσισε να πάη χωριό στ' άντικρυνό χωριό, να ζυγώσει το μοναχικό σπίτι και να ιδή με τα μάτια του, άν μπορούσε, τι γινότανε στο χορό εκείνο της ντροπής και του έξευτελισμού.

Άμα νύχτωσε λοιπόν, κοιкуνλώθηκε μ' ένα μανδύα, κατέβηκε στη λαγκαδιά και βγήκε στην 'Αλφά, την ώρα που ο χορός των Τούρκων έδινε κι' έπαιρνε στον όντα, γιατί εκείνη τη νύχτα είχαν πάλι τη συνηθισμένη διασκεδάσι τους. Μά για κακή του τύχη, ενώ στεκόταν άπεξω και κύτταζε, τόν ελδε ένας απ' τους Τούρκους, του μίλησε, αυτός άποκρίθηκε κι' από τη φωνή του τόν κατάλαβε ποιάς ήταν.

— 'Ε, Μανωλάκη! το φώναζε τότε. Ποιάς από δώ;

— Νά, άγά μου, περνά από το χωριό σας και τραβάω για το δικό μου, ειπε ο Μανωλάκης.

— Όρα σου καλή, λοιπόν. Άλλά πού φύγεις, έλα μαζί μου για να ιδής και τις χωριανές σου πώς χορεύουν...

— Άφσέ με, άγά μου πολυχρονιμένο. Ίντα γυρεύω γώ στο χορό;

— Μαρξέ έλα που σου λέω, γιατί θά σε πάρω με το στανιό.

Τότε ο Μανωλάκης, θέλοντας και μή, τόν άκο-

λούθησε και πήγε στον όντα, άπάνω στη βράσι του χορού και στη μέση των χορευτών.

— Καλώ, τόν Μανωλάκη! φώναζαν οι Τούρκοι. Πώς με το καλό ής κάπρως έδώ; Ήρθες, φαίνεται, να ιδής τις χωριανές σου. 'Ε, καλή, δώσε και του Μανωλάκη να πιη, γιατί διψάει. Κι' ύστερα θά τον βάλλω να χορέψη κιόλας...

Ο Μανωλάκης, βλέποντας την καλή ύποδοχή του του έκαναν οι Τούρκοι, άνάσane κι' άνακουφίστηκε. Άλλά αυτό δεν βάσταζε πολύ. Στ' άκρο του έφεραν ένα τάσι νερό και το ήπιε, χωρίς να ρωτήση κανένα από το έθνος. Έπειτα του παρουσίασαν δεύτερο και το ρούφηξε κι' αυτό. Όταν όμως του πήγαν και τρίτο, τότε πειά θέλησε να διαμαρτυρηθή:

— Άμάν! Δεν θέλω άλλο...

— Όχι! θά το πιής...

Και το ήπιε. Κι' ήπιε ακόμα κι' άλλα, κι' άλλα πολλά τάσια με νερό διάλυση στάνια σχεδόν, έτσι φούσκωσε και πήγε να κοιμηθή.

Κατόπιν τόν έσήκωσαν και τον έβαλαν με το στανιό στο γρόφυτο. Άρχισαν τότε να τόν τραγουδούν και να τόν δέρονουν, με τόν όντον κλωτσιές και χαστούκια, όπου τόν έκαναν τ' άκουσιώς κι' ο κακόμοιρος ο Μανωλάκης έπεσε κάτω λιγωμένος, λυμώμενος, λιποθυμώμενος από τη μαρτυρία.

Έπειτα οι Τούρκοι του ρίχτηκαν επάνω και τόν γκρέμισαν με τις κλωτσιές κάτω από τη σκάλα. Ο Μανωλάκης σηλώθηκε κουρασμένος και με την ψυχή στο τσάκι σήφησε ως το χωριό του, όπου είδε κι' έπεσε να γιάνη...

Άλλά ή κατάστασι αυτή ή άσχημη δεν μπορούσε να βαστάσει μέχρι τέλους και οι κάτοικοι του χριστιανικού χωριού, που άκούσαν έναν τέτοιο σκληρό έρω στους έγχρους της πίστewς τους, άποφάσαν να τους εκδιώξουν.

Μαζέτηκαν λοιπόν μία νύχτα και οι γέροι του Σκορδύλλου στο σπίτι του παπιά και συγκρότησαν συνέλευση για τα μέτρα που έπρεπε να λάβουν κατά των τυράννων τους. Είπε ο ένας: τη νύχτα του, ειπε ο άλλος τη διότι του και στο τέλος κατέληξαν σ' ένα σχέδιο, το όποιο άρχισαν να υλοποιούν και το όποιο άποφάσαν να εφαρμόσουν μόλις θά τους έδωσαν καιρός.

Έκείνες τις ημέρες πλησίασε ή 'Αποκριές κι' οι Τούρκοι άποφάσαν να τις περάσουν χωρίς το συνηθισμένο τους ξεφαντώμα. Ένα βράδυ λοιπόν κάποιος απ' αυτούς κατέβηκε στην άκρη του λαγκαδιού και φώναξε:

— 'Ε, Σκορδυλλιανάκια! Μεταπορεύοντε 'Αποκριές και θέστε να χορεύουμε. Γι' αυτό να μάζ στείλετε, το δίχως άλλο, τις γυναίκες σας και νάναι μασκαρισμένες, γιατί άλλωςξ δεν θά τις δεχτούμε...

Τότε ά Σκορδυλλιανό άποφάσαν, μά και τους δινόταν τέτοια εντολή, να βάλλουν όν ένεργεια το σχέδιό τους και να πάρουν επί τάσης έκδοσι για τα μεγάλα τους δεινά.

Όταν ήρθε το όρισμένο βράδυ, καμιά δεκαπενταριά ως είκοσι Σκορδυλλιανοί, όλοι νέοι και δυνατοί, ντυθήκαν γυναικεία ρούχα, βάσανε στο πρόσωπό τους μάσκα για να μη γνωρίζονται κι' άμα νύχτωσε, κατέβηκαν με τη συνοδεία των γερόντων στο εβρουσούλι, όπου τους περίμεναν και τους παρέλαβαν άνώτοτοι οι Τούρκοι.

Τα κολλημένα αυτά ήσαν όλα τους άμουστακα και τρυφερά και οι Τούρκοι θά γελόντουσαν και θά τα περνούσαν για γυναίκες, άκουσιώς κι' άν δεν έφορούσαν τις μάσκες που έκρυβαν τα πρόσωπά τους.

Όλην ήσαν λοιπόν από τους συνοδούς των στο σπίτι της διαφθοράς και άπό έφταναν κι' έπιαν πλουσιολάροχα, άποχρεώθηκαν να πάνε στο χορό και να χορέψουν.

Οι Τούρκοι είχαν άποφάσει να τόν άκούσει ο Μανωλάκης, να τόν άκούσει να λέει από τον τραγούδι. Το τρα-

γούδι αυτό το συνάδεναν οι λυρατζήδες με τη λύρα τους κι' έχορευαν όλοι μαζί ξεφρενιασμένοι. Αυτό λοιπόν θά γινότανε και τώρα.

Οι νέοι χριστιανοί, ξεροντας ποιός θάταν ο όρλος τους τη νύχτα εκείνη, είχαν έφοδιαστεί με κατι μαχαίρια τροχισμένα που κόβανε σάν ξυράφια και που έβκαναν επί τέλους το θάνατο τους.

Έπίσης είχαν συμφωνήσει από πριν, στο τραγούδι που θά λέγανε τρίτο στη σειρά, να ριχτούν άποφασιστικά πάνω στους Τούρκους και να τους σφάζουν όλους, χωρίς ν' αφήσουν όντ' ένα ζωντανό, μιν εύχει και μαρτυρήσει το μεγάλο φονικό.

Όταν λοιπόν ήρθε ή σειρά του τρίτου νέου να πη τη μαντινάδα του, αυτός τραγούδησε πονεμένα και παραπονηρικά το παρακάτω δίστιχο:

Πάρε μου, Χάρε, την ψυχή προτήτερα μιν άρα
για δέ βαστώ τα βάσανα που βαστάγα ως τα τώρα.

Ο Χάρος όμως που έπεκαλειτο με τόσο λάθος, δεν έπρόκειτο να πάρη τη δική του την ψυχή, μά την ψυχή των Τούρκων των σκληρόκαρδων.

Στο σύνθημα αυτό, οι εντελλοκνηδες του Σκορδύλλου τράβηξαν με μιάς τα κοφτερά μαχαίρια τους και χύθηκαν άπάνω στους Τούρκους που ήσαν μισοζαλισμένοι από το κρασί και δεν περίμεναν ποτέ παρόμοιο ξεφονικό.

Έτακολούθησε άγρία σφαγή των βδελυρών χριστιανομάχων, που έπεσαν όλοι τους κάτω καταματωμένοι και άψυχοι. Και δεν έσφάχτηκαν μονάχα αυτοί, μά κι' οι ύπηρέτες που είχανε μαζί τους.

Στο τέλος, οι γενοαίοι εκδικηταί άρρεσαν το άπαισιο σπίτι γεμάτο από πτώματα και κατακόκκινο από αίματα, πέταξαν τις μάσκες τους και πέρασαν χαρούμενοι στο λυτρωμένο τους χωριό.

Όταν έφτασαν στο Σκορδύλλο, έφιμωσαν ή Κασαρή Δευτέρα, γιατί ή περασμένη βραδεία ήταν ή τελευταία της 'Αποκριάς.

Ο παπιάς κι' οι άλλοι χωριανοί, που έφρανε το τρομερό κι' επικίνδυνο σχέδιό τους, τους περίμεναν στην εκκλησιά κι' άπό τους διάβασαν διάφορες ευχές, τους έδωσαν συγχώρεσι και γύρισαν μαζί στα σπίτια τους.

Όταν άπομότερα ζητήθηκαν οι άγάτες από τους δικούς τους και βρέθηκαν σφαγμένοι στο εχοροντισιά, έγινε άρκετη ανατάραξι στα γύρω τοιχοχώρια και άπειλήθηκαν σοβαρά γεγονότα εν μέσους των.

Ήδη όμως, για την καλή τύχη των χριστιανών, κάποιος ύπηρέτης που ήταν, θέλοντας να πείνε, κωροχρησιανός και που βγήκε ντυμένος από τη σφαγή, κωροχρησιανός και που βγήκε ντυμένος από τη σφαγή,

γι — για να σωθή, φαίνεται, το Σκορδύλλο από την καταστροφή που το περίμενε και για να σώση την ψυχή του από το κομμά της άλ-λαστοπιστίας — παρουσίαστανε στους Τούρκους και τους ειπε για τους άδελφούς των πός δεν τους έαπόωσαν οι χριστιανοί, αλλά τους έτιμώρησε ο Θεός για τις άδικίες και τις παρανομίες που έκαναν.

Κατέβηκε, τους ειπε, ένα ετίμια (πενήντα εκδιχητικό της μασκα-μεθανικής θρησκείας) και τους άκόμισε για να μην κοίτουν και τους άλλους Τούρκους με τις άποριές των...

Οι Τούρκοι, άλλοι και δεισιδαίμονες δίως ήσαν, έπίστεψαν το παραμύθι και δεν έζητησαν από κανένα λόγο για την διαβολή δολοφονία των άγώνων.

ΓΝΩΜΙΚΑ
Τό να άπατάται κανείς ειπε νύχτα κάθε άνθρωπου. Άλλά το να έπιμένη στην άπάτη του ειπε δειγμά παραφρονος. Κι' έλεω.

Είπε τανική και άνάξια ή καρδιά που μπορεί να αντίρρητη από την περιφρόνησι μιάς φιλάρεσκης. Λόττον.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).

— Έξοχότης, ρώτησε ο Όρτένσιος τον Έρρίκο Μονμουρανσύ, πού θέλετε να κρεμάσω ν με αυτόν τον ά- χρείο ;

— Να τον κρεμάσετε ; φώναξε ο στρατάρχης με θυμό. Να τον κρεμάσετε ; Ξεχνάτε όμως, ότι αυτός ο κακούργος γνωρίζει μυστικά, τα οποία είνε ανάγκη να μάθουμε, για το συμφέρον του βασιλείου ;...

— Πρέπει να τον υποβάλουμε σε βασανιστήρια ; ρώτησε ο Όρτένσιος.

Στά άπαισι αυτά λόγια ο Παρνταγιάν ξεφύσισε. — Να, άποκρίθηκε ο στρατάρχης. Να ειδοποιήσετε το δέημο και θα παρευρεθώ εγώ ο ίδιος στο μαρτύριο ;...

— Πού να τον μεταφέρουμε τώρα ;

— Στη φυλακή του Τυμπεύ.

ΠΡΟΛΟΓΙΣΣ ΚΑΙ ΦΟΝΟΙ

Δύο μέρες μετά την όχι και τόσο βασιλική κηδεία της δυστυχισμένης Ιωάννας ντ' Άλντερέτ, ή οποία δηλητηριάστηκε άπ' το θανατικό δόχο της Αικατερίνης των Μεδίκων, δυο γυναίκες με πυκνά πέπλα παρουσιάστηκαν κατά το βράδυ στο μοναστήρι, όπου ο Πανγαρόλα περνούσε τη μοναχική ζωή του, και ζήτησαν να τον ιδούν.

Η μία άπ' τις γυναίκες αυτές ήταν ή Αικατερίνη των Μεδίκων και ή άλλη μία άκόλουθός της. Η Αικατερίνη μπήκε μόνη της στο κελιά του Πανγαρόλα και τον βρήκε να κάθεται μπρός στο φτωχικό του γραφείο. Μόλις την είδε, ο Πανγαρόλα σηκώθηκε δροχίος.

— Καλησπέρα, φτωχέ μου μαρκήσιε, του είπε ή Αικατερίνη των Μεδίκων με φιλικότατο ύφος και γλυκό χαμόγελο. Έρχομαι, όπως βλέπετε, στο μελαγχολικό αυτό μοναστήρι μόνο και μόνο για να σας δω.

Ο Πανγαρόλα υποκλίθηκε και της πρόσφερε το μοναδικό κάθισμα του κελιού του.

— Όχι, είνε πολύ σκληρό αυτό το κάθισμα, που είνε γελάντας ή βασιλομήτωρ, και κάθισσε στην άκρη του κρεβατιού του μοναχού.

— Καθήστε, μαρκήσιε ! του είπε κατόπιν, δείχνοντάς του το κάθισμα.

Ο Πανγαρόλα όμως άρνήθηκε να καθίση με μια κίνησι της κεφαλής του.

— Μαρκήσιε, εξασκούνησε ή Αικατερίνη, σκεφτήτε ότι αυτή τη στιγμή δεν βρίσκεται μακριά σας ή βασίλισσα, αλλά μία άπλη φίλη σας, μία καλή φίλη σας... Μά γιατί είνε τόσο άδύνατος, άγαπητέ μαρκήσιε ; Πώς έγινε τόσο γλωμός, ισχνός και μελαγχολικός ; Μιλήστε μου ειλικρινά. Μπορεί να υπάρχη κανένα φάρμακο για την άρρώστεια που σας βασανίζει ;...

— Μεγαλειοτάτη, άποκρίθηκε ο μοναχός με φωνή σοβαρή, μου ζητάτε να σας μιλήσω ειλικρινά και θα το κάμω. Άς άρχίσω λοιπόν με τη σειρά. Όταν έφτασα στη βασιλική αλλη της Γαλλίας, φανταστήκατε ότι ήμουν βαλτός από άλλους και ότι ήρθα να εξυμνάω συνομοσία μαζί με τον στρατάρχη Μονμουρανσύ. Έν τούτοις, ή Μεγαλειότης σας θέλησε να με τιμήση με τη φιλία της, ελπίζοντας ίσως, ότι θα μ' έκανε έτσι όργανο των πολιτικών της σκοπών. Αυτή είνε ή αλήθεια και ή Μεγαλειότης σας άς μην προσδιλήθ από την υπερβολική μου ειλικρίνεια.

— Όχι, καθόλου, άγαπητέ μου. Θα έπεθιμούσα μόνο να πληροφορηθώ με ποιόν τρόπο μάθατε, ότι σας περιούσα για άπεσταμένο και κατάσκοπο των Ίταλών.

— Άπλούστατα, γιατί ή γυναίκα που βάλατε να παίξη το ρόλο της έρωτευμένης, για να με κατασκοπεύη, άρρώστησε κάποτε και...

— Ναί, κατόπιν σκοπεύω, γιατί το γνωρίζω πως είνε πατέρας, κύριε μαρκήσιε.

— Αυτό που λέτε είνε αλήθεια. Μία νύχτα λοιπόν, κατά τον τοκετό της, ή γυναίκα αυτή άρχισε να παραλήρη και με πληροφορήσε ότι για τις διαθέσεις που είχατε απέναντί μου. Τότε της επέβαλα να γράψη τη γνωστή επιστολή της από έκδικησι, γιατί ήξερα πως θα τη χρησιμοποιούσατε κάποτε έναντίον της.

— Ά ! Σκεφτήκατε λοιπόν, ότι εγώ θα κατήγγελα την Άλντερέτ ;

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

χοντας μια τέτοια επιστολή στα χέρια σας, θα μεταβάλλατε την άλντερέτ σε πειθήνιο όργανό σας και ότι συνάμα θα με εκδικαστείτε. Μου ζήτησατε να σας μιλήσω ειλικρινά. Μεγαλειοτάτη, και το έκανα. Δεν φταίω εγώ γ' αυτό...

— Δεν σας κρατώ κρίμα γ' αυτό. Έσείς είνε υπέροχος άνθρωπος και νομίζω, ότι αν με μισείτε, δεν παύετε όμως και να με εκτιμάτε. Υποθέτω επίσης ότι θα γνωρίζετε πως εγώ δεν λησμονώ εύκολα τις προσβολές ;...

— Ά, Μεγαλειοτάτη, θα θεωρήσω εύλογη την τη στιγμή που την οποία θα με παραδώσετε στο δέημο, επειδή σας προσβάλλω. Έτσι θ' άπαλλαγώ μ' από τη φρικτή αυτή ζωή, την οποία δεν μπορώ ν' άρπαξίσω μοναχός μου. Έκασμα ότι μπορούσα ως τώρα να μη λησμονήσω. Άλλά δεν κατόρθωσα τίποτε και ξανάπατα για να τα στη μελαγχολία μου ;...

— Για ποιά αίτια ;

— Γιατί ο έρωτάς μου για την Άλντερέτ που τον πίστευα σίγουρα και νεκρόν, ξαναπαρουσιάστηκε θεριότερος μ' άμνηστια ρος στην καρδιά μου.

Τα μάτια της Αικατερίνης άσπασαν.

«Τώρα πια τον έχω στο χέρι μου» σκέφτηκε.

Κατόπιν έρώτησε τον μοναχό :

— Θέλετε να μάθετε γιατί ήρθα εδώ ;

— Είμαι υποχρεωμένος να άκούσω τη Μεγαλειότητά σας.

— Λοιπόν, μαρκήσιε, ήρθα εδώ με το σκοπό και αυτόν θα σας εκθέσω τώρα. Μάστε μου ειλικρινά, δεν νομίζετε ότι άρρωστη έφανε ή Άλντερέτ ; Μου άναφέρατε ότι ήρθα για μια ένοχλοσύνητη επιστολή που έγραψα καθ' ύπαγόρευσι σας. Τώρα λοιπόν θα έχετε μυσία να επιστρέψω αυτό το έγγραφο στη συνηθισμένη κόρη.

— Συμφωνώ μ' εγώ με τη γνώμη σας. Μεγαλειοτάτη, άποκρίθηκε ο Πανγαρόλα με τρυφώδη φωνή.

— Ω, πόσο χαίρω, πρόσθεσε ή Αικατερίνη, που σας βρίσκω με τόσο φιλόδοξη καρδιά.

Μάστε λοιπόν πως έπετόρησα κρίσις στην Άλντερέτ ;

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

— Έλλάξτε δά, μαρκήσιε. Βλέπω ότι με διαρίζετε ακόμα. Είνε ανάγκη να σας πω, ότι εγώ είμαι άπολύτως έτοιμος να σας άποδώσω την Άλντερέτ.

— Άντε είνε ελευθερία πια, είνε ο γάμος ;

— Μή ήρθε η ώρα, καί έχει άπαλλαγεί η καρδιά σας ;

— Και από σας, αιδεσιμώτατε !

— Εγώ δεν την άπέληξα ποτέ !

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ

ΤΟΥ PIERRE LOUYS

...λα γύρω της κομμόντουσαν βαθεία και η σιγαλιά της νύχτας άπλωνε παντού τον άπαλό πέπλο της.

Γεμάτη λαχτάρα για τον άγαπημένο της, η νέα κόρη τον περίμενε εκεί υπομονετικά, μεθυσμένη από την προσδοκία του ερχομού του, άκηνη, με τα χρινένια δάχτυλα των χειρών της μπλεγμένα κάτω απ' το γονάτο της και με τα μάτια βυθισμένα στο σκοτάδι.

Ξαφνικά, ένας δυνατός χτύπος στην πόρτα χιάδεψε τ' αυτί της. Στέναξε από ανακούφιση και τινάχτηκε επάνω, σβέλτη σαν νυνήγημένο ζαρκάδι. Χωρίς φόβο, έβγαλε τη βαριά αιμάρα κι η πόρτα άνοιξε, χωρίς να τρέξη διάλογο. Ήσαν καλά λαδομένοι από πριν οι μόντεςόδες της!

— Σγά, φως μου, σγά... είτε ή Νεφέλις. Μη ζητάς να με ίδως, γιατί κι' εγώ δεν σε βλέπω. Άκολούθησε με γρήγορα και μόλις βγούμε απ' τα δέντρα, θα διακρίνης λήκυθα τον ίσσιο μου. Έλα, έλα, φοβόμην μήπως μιάς άντελεφθούν η σκιάδες...

Κι' άρχισε να περπατά, πατώντας στα νύχια της. Ο φόβος και η αγωνία έδιναν φτερά στα πόδια της, που μόλις άγγιζαν το άμυδροστο δρομάκι. Ήλυσαν αβρόντα κάτω απ' τα γυμνά κλαδιά της δεινροστοχίας, σαν ίσκιος.

Μπήκε πρώτη στην χαμαρούλα της, έτρεξε στη γωνιά που είχε το καντήλι και έβγαλε το κλίμαμα που σκέπαζε το φως του. Εύχρισμένη γιατί ήσαν όλα βολικά, γύρωσε με γλυκό χαμόγελο και μ' άνοιγμένη την άγκυλιά της προς τον άγαπημένο της... αλλά...

— Θεέ μου, φώναξε, παγωμένη απ' τον τρόμο της, δεν είν' αυτός!

Η φρίκη την είχε κυριεύσει δολόχληρη και κολήνη στον τοίχο, σαν να περίμενε ν' άνοιξη και να την καταπαύ, για να γλυτώσει απ' το τερατώδες έκεινο πλάσμα που στεκόταν σαρκοπαστικό μπροστά της!

— Καλά το λές, κοκλίτσα μου! Δεν είν' αυτός! είτε ο άγνωστος. Για σένα δεν υπάρχει παρά μόνον Αδός... Εγώ λοιπόν είμαι όλος ο άλλος κόσμος, ο όζλος που δεν θέλεις ούτε να τον άκους, ούτε να τον βλέπεις, γιατί την ψυχή σου την έχει σελιδαμένη μονάχα Αδός!

Η Νεφέλις, μοσολοποιημένη, τον χιτωόσε. Ήταν σαν σκελετός, γεμάτος γένημα και φαλακρός. Τα σαγόνια του δεν ήσαν δόντια και φωνάσαν σαν τόν μασούσε τα μουστάκια και τα γένια του, τ' ακάθαρτα και μπερδεμένα μεταξύ τους. Το σώμα του, στήριγμένο σε στροβά, κοκκαλιάρικα πόδια, δεν ήταν ψηλό, αλλά το καντήλι, άκουμπισμένο στο πάτωμα, τον φώτιζε και γέμιζε με τον ίσσιο του όλη την χαμαρούλα...

Σταύρωσε απότομα τα χέρια του, χώνοντας τα δάχτυλά της με σφάλες του και με γέλιο σκοτεινό ξανάρχισε:

— Χά! χά! χά! Βλέπω κρεββάτι μωρομένο, ροδοπέταλα σαρκοπαστικά, κροσά γλυκά... Κάποιον περίμενες, μιά δεν ήθελε! Ήθελε εγώ όμως. Έμπρός, φίλησέ με.

— Έξω, παληάνθρωπε! φώναξε η Νεφέλις, ενώ η καρδιά της χιτωόσε δυνατά. Έξω, γιατί δεν θ' άργηση να ρθή ο άγαπημένος μου... Η πόρτα είν' άνοιχτή, θα ρθή κι' άμα σε βρή όσ' ήθελε, θα σε σκοτώσω!

— Θα με σκοτώσει; Μα τους θεούς, με πίνουν γέλια! Μα εγώ είμαι πεθαμένος εδώ και διακόσια χρόνια! Τι γλώσσες τα μάτια σου; Ήμουν Φαραώ στην Αίγυπτο, πέθανα, με βαλσαμώσαν, με τούς τόσους απ' τον τάφο και ήρθα εδώ! Έμπρός, φίλησέ με!

Κρύος ιδρώς έλυνε το κάταστρο μέτωπο της κοκλίτσας. Άντρίχισε σήκορη, έκρινε τα μάτια της με το πλατύ μαντίλι που μανδύα της και γονάτισε στο πάτωμα.

— Θεέ μου, ψιθύρισε, είνε τρελλός! Τι θα γίνει; Μη μου μωρορίζεις, σού είπα, Μη μου μωρορίζεις! Σίγω έπειτα γιατί θα σε σκοτώσω... Εσύ είσαι ζωντανή και σε πίνει το σκοτάδι... Εγώ είμαι πεθαμένος και δε λογαριάζω τις αιτίες σου. Έμπρός, έλα να χορέψουμε!

Της πέρασε στο κεφάλι ένα άνθισμένο στέφανο και χωρίς να της δίνει προσοχή, άρχισε να ξεσκίζει τα κορφαλαμένα ρούχα του και να χορεύει σαν μανικιός, στροφογυρνώντας άκουρστος...

Η Νεφέλις άρχισε σιγά-σιγά να πλησιάζει κι' αυτή στα σπασα της τρέλλας. Το μυαλό της θόλωσε και τα μάτια της τα σέπασε ή κατασχιά. Ο τρελλός την πλησίασε, πήρε τη ζώνη της και κοιλουριάζοντάς την σαν σκουπί, της έδεσε σφιχτά τα χέρια. Τη άναστήλωσε ύπερα! άπαλλά και, σπληώνοντάς την στον τώχο, σαν έγκλημα, άρχισε πάλι τα σπληώνοντάς του και τούς χορούς του μωροστά της. Τα δόντια της χιτωόσαν απ' τον τρόμο... Θάβει να φωνάξει βοήθεια... μιά μιά τελευταία έλκίδα της έδνε άσπρη σπράγιο! Περίμενε, πάντα περίμενε το λιποτάτη, τον άγαπημένο της Αιτόν-που θα ρχόταν να τη γλυτώσει απ' τα χέρια του βρωμάρου εκείνου. Άχ! πόος τον περίμενε η ψυχή της...

— Ούφ! αυτό το καντήλι σου μου φέρνει φρίκη! Θά το σβήσω. Τ' άκουσ; Θά το σβήσω! Σιγήθηκα στα σκοτάδια και το φως που με στροβώνει... Είμαι ο Ψαμμήτσης, ο βασιλιάς της Αίγυπτου, ο Ύψηλόντας, ο Παντοδύναμος! Στα χέρια του Χάδου και στο ρύγχος του Πάσι, όρείζομαι, όα με περιβάει το φως! Θά το σβήσω το καντήλι σου, θα το σβήσω!

Έκανε δυό-τρία βήματα προς τη γωνιά, που βρισκόταν το καντήλι, στροφογύρισε λήγας σαν μεθυσμένος και, γελώντας με τρελό γέλιο, σφαιρόσθηκε στο πάτωμα άναίσθητος...

Η Νεφέλις τον κύτταξε με ορθάνοιχτα απ' τη φρίκη μάτια. Χωρίς καντήλι, σπληώνοντάς τον με δολοφονικά απ' τη φρίκη μάτια. Χωρίς καντήλι, σπληώνοντάς τον με δολοφονικά απ' τη φρίκη μάτια.

Το λάδι του καντηλιού σπληόθηκε στο πάτωμα. Τον μωροστά φως χύθηκε όλόγυρα, που έλασε στο άστροπτή κάθε φορά που τριόζε το καντήλι. Το πρόσωπο του τρελλού, που άπορροπούσε και άπαύσω τώρα, με τα μάτια τεταμένα, η κίνηση και καρφωμένα χωρίς έμφραση στα παύσια, δυνάμωσε άκόμα πιο πολύ τη φρίκη της σσηγής εκείνης...

Η όρα κυλιόσε με άναπόφευκτη άρνηση και το σιγανό της αυτό κλίμαμα, έφερε τ' άπτελός του στο ξεκούρδιστο πελά μωροστά της Νεφέλιδος... Σηκώθηκε σιγά-σιγά, άπτεσε τα δεμένα χέρια της στη μαύρη φρίκη του καντηλιού που ξεμυχόσε, και...

... μωροστά φωνή σήμας ξεμυχόσε, κι' άπτεσε τα χέρια της λυποφύσαν απ' τη σφιχτά δεσμά. Άνθ-τρεξ άτόμους κινήσε και τα τελευταία κορφαλά της κινήσε έπλεσαν από πάνω της. Τα στροφογύρισε ύπερα με μωρομωρητά εύτηγας και άναπόφευκτη λόγια, για να βρωσώθ πως ήσαν τα...

μένα, και άράζοντάς τη μεγάλη άσημένα καρφίτσα των μωροστά της, σπληόσε σαν βανία, μωρομωρητά, στο λυπομωρητά και τον τριπούσε, τον τριπούσε παντού με λήσσα!

Ο πρωτός φίλος φώτισε σε λίγο το μικρό δωματίο που ήσαν πριν φοληρά άγνης παρθένος, πλημμυρισμένο στο αίμα... Έπαιτομα παραμορφωμένο κοίτοπα στο πάτωμα... Κι' ένας νέος, μωρφος σαν τον Άπόλλωνα, με στεραιμένες τις βήσσες των μωροστά του, κρατούσε άφρονος στην άγκυλιά του μια καταματωμένη τρέλη που παραμύλιζε...

Την άτυχη νεφέλιδα, την όραία παρθένα, πύχε στο μεταξύ σε τα λογικά της απ' τον τρόμο της...

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ J. MARTINPORT

ΟΙ ΓΕΡΟΙ

ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΖΑΝ, 60 έτών. ΜΙΝΑ, 55 έτών.

(Σ' ένα φτωχικό δωμάτιο. Το τζάκι καίει στο βάθος. Σ' ένα ξύλινο κρεβάτι είνε ξαλωμένη η Μίνα. Ο Ζάν την κυττάζει μ' άνησυχία).

ΜΙΝΑ, άνοιγοντας τα μάτια της και κυττάζοντας γύρω της). — Πού βρίσκομαι; (Βλέπει άσφαρα τον Ζάν). — Ά!...

ΖΑΝ. — Βρίσκομαι στο σπίτι μου, Μίνα. Στο σπίτι του Ζάν.

ΜΙΝΑ. — Θεέ μου!... Πώς βρέθηκα εδώ; ΖΑΝ. — Σε βρήκα πεομένη στο δρόμο, πάνω στα χιόνια. Πού πήγαινες τέτοια όρα, κυνέ μου να τον περιθάλαρο;

ΜΙΝΑ. — Πού πήγαινα; Δεν ξέρω κι' εγώ ποδ... "Η όχι... ό-η, άρχίζω να θυμάμαι... Καθώς προχωρούσα άτελεισμένη μέσα στη νύχτα, έλίστηκα κι' έπεσα... "Ω! σ' εύχαριστώ πολύ, μάριμα Ζάν.

ΖΑΝ. — Όποιον κι' άν έβλεπα στη θέσι σου, θα τον έπαιρνα στο σπίτι μου να τον περιθάλαρο.

ΜΙΝΑ. — Είσαι πολύ καλός, μάριμα Ζάν.

ΖΑΝ. — Κι' όταν είδα πως ήσουν έσύ, κυρά Μίνα, όταν σ' άναγνώρισα...

ΜΙΝΑ. — Άπόρησες.

ΖΑΝ. — Ναι, Δεν περίμενα να σ' έβρω πεομένη στα χιόνια του δρόμου.

ΜΙΝΑ. — Θεέ μου!...

ΖΑΝ. — Γιατί στενάξες, Μίνα; Τι έχεις; Πές μου λοιπόν γιατί παρατούσες άτελεισμένη τέτοια όρα μέσα στους χιονισμένους δρόμους.

ΜΙΝΑ. — Δεν ήμουν άτελεισμένη. Βγήκα για κάποια δουλειά.

ΖΑΝ. — Μην προσπαθείς να με γελήσεις. Σού ξεφύγνε άλλως τε από όλίγον και μου είπες ότι ή-σων άτελεισμένη.

ΜΙΝΑ. — Θά παραμυλιούσα...

ΖΑΝ. — Όχι, όχι. Το είπες σοβαρά. Πές μου λοιπόν, τί σου συμβαίνει;

ΜΙΝΑ. — Γιατί; Τι σ' ενδιαφέρει, μάριμα Ζάν, άν είμαι άτελεισμένη ή όχι; Είχες την καλύτερή να με σηκώσης από τον δρόμο που είχα πέσει, κι' έφερες στο σπίτι σου, με περιουήθηκες, κι' έκανες να συνέλθω. Σ' εύχαριστώ πολύ...

Δεν θα ξεράσω ποτέ την καλύτερή σου. Και τώρα, κυρία, πιά να τηγανίσω. (Σηκώνεται να φύγει).

ΖΑΝ. — Κάθισε λίγο άκόμα. Περίμενε να σου ετοιμάσω ένα τσάι.

ΜΙΝΑ. — Εύχαριστώ, μάριμα Ζάν. Άσε με να τηγανίσω...

ΖΑΝ. — Πού θα πάς;

(Η Μίνα σιωπάει).

ΖΑΝ. — Γιατί δεν απαντάς, κυρά Μίνα;

(Η Μίνα κλαίει σιωπηλά).

ΖΑΝ. — Γιατί κλαίς, Μίνα;

ΜΙΝΑ. — Άσε με να τηγανίσω, μάριμα Ζάν, και μη ζητάς να μάθης γιατί κλαίω.

ΖΑΝ. — Πές μου ποδ θα πάς. Ο δρόμος που είχες πάγει δεν οδηγεί στο σπίτι σου. Πού πήγαινες λοιπόν;

ΜΙΝΑ (κλαίοντας πάντα). — Στο Γεροκομείο!

ΖΑΝ. — Γιατί;

ΜΙΝΑ. — Γιατί; Γιατί ο γυός μου μ' έδιωξε.

ΖΑΝ. — Σ' έδιωξε ο γυός σου;

ΜΙΝΑ. — Ναι, ο γυός μου, το μοναχοπαίδι μου, ο Φίλιππος, μ'

Η Γαβριέλλα-Αιμιλία, Μαρκησία του Σατέλε, (Πνέει του Νάτι)

έδιωξε. Η νύφη μου δεν μπορεί να με άποφέρει πιά. Την περ-ράζει ακόμα κι' η άνατολή μου. Έκανα τόσον καιρό άπομονή. Όλα τα άποφερα για το χατήρι του Φίλιππου. Γιατί την άπα-πάει πολύ τη γυναίκα του...

ΖΑΝ. — Έτσι είνε... Τι περίμενες από τη Λουίζα, την κόρη της Φλώρας της μάγισσας; Ο γυός σου είχε, βλέπεις, την κοιταμάρα να πάει για γυναίκα τον ένα διαβολοκόριτσο...

ΜΙΝΑ. — Την άγάπησε τρελλά, μάριμα Ζάν. Πούδ ξε-ρει, μπορεί και να τοίκαναν μάγια ή διαβολογυναικες. Το παι-δί μου είχε άρχισει να μαρσώνη. Κι' εγώ ή ίδια πήγα τότε και ζήτησα για τον Φίλιππο τη Λουίζα από τη μάνα της.

ΖΑΝ. — Φοβήθηκες μήπως πεθάνει από άγάτη το παιδί σου;

ΜΙΝΑ. — Ναι, μάριμα Ζάν, φοβήθηκε.

ΖΑΝ. — Κι' όμως... Θυμάσαι;... Δεν φοβήθηκες καθόλου για τη δική μου ζωή, όταν μ' έγκατέλειψε έξω για να πάσης τον Πέ-τρο. Κι' όμως ήξερες πως σ' άγαπούσα κι' εγώ τρελλά.

ΜΙΝΑ. — Μην τα θυμάσαι πιά αυτά, μάριμα Ζάν. Τι να έ-κανα; Οι γονείς μου θέλησαν να πάρω τον Πέτρο που είχε έρθει έ-ξω για πλούσιος από το Άλγέρι.

ΖΑΝ. — Έτσι λοιπόν, μ' άρνήθηκες για τα χρήματα;

ΜΙΝΑ. — Ο Θεός μ' έτιμώρησε άρεκτά, Ζάν.

ΖΑΝ. — Άλέγε μου λοιπόν, Μίνα, γιατί σ' έδιωξε άτόπως ο γυός σου;

ΜΙΝΑ. — Η νύφη μου ζητούσε άφορη για κανγάδες. Μ' έβριζε διαρκώς. Κι' ο Φίλιππος δεν άνοιγε το στόμα του να με υπερασπιστή. Κι' όταν σε μιά στιγμή φώναζε: — «Θεέ μου, έτσι μου έρχεται να πάω να ζητήσω άσυλο στο Γεροκομείο», τότε ο γυός μου, το μονα-χοπαίδι μου, μου είπε: — «Και δεν πάζ, και τώρα άμέσως μάλιστα!»

Σηκώθηκα λοιπόν να φύγω, κι' ο γυός μου δεν μ' έμπόδιζε, άκούς; Βγήκα στο δρόμο και πήγαινα κι' εγώ δεν ξέρω ποδ... Ζαλίστηκα, έπεσα κάτω, κι' άν δεν περνούσες έσύ εκείνη την όρα από κει, θα πέθανα μέσα στα χιόνια. Άχ, Ζάν!... Μη με πάρεις κι' άχάριστη, μιά θα ήταν καλύτερα να μ' άφινες να πεθάνω...

ΖΑΝ. — Καμένη μου Μίνα...

ΜΙΝΑ. — Και τώρα τί λές, θα με δεχτούν εύκολα στο Γεροκομείο;

ΖΑΝ. — Δεν θα πάζ στο Γεροκομείο, Μίνα. Θά μείνεις εδώ.

ΜΙΝΑ. — Τι λές, Ζάν; Κι' ο κόσμος τί θα πη;

ΖΑΝ. — Δεν θα πη τίποτα, άφού θα σε πάρω γυναίκα μου.

ΜΙΝΑ. — Ζάν... Είμαστε γέροι πιά, ο κόσμος θα γελήσει.

ΖΑΝ. — Τι σ' ενδιαφέρει τί θα κάνει ο κόσμος; Μήπως νομίζεις πως θα κλάνη άν πάζ στο Γεροκομείο; Είμαστε γέροι, ναι, μιά κι' α-πό το άκριβώς έχουμε άνάγκη ο ένας από τον άλλο. Εγώ θα δου-λεύω μ' όση δύναμη μου μένει για να σου φέρνω φρούμ, έσύ θα μου ετοιμάζεις ένα καλό ζεστό δείπνο, το βράδυ, όταν θα γυρίσω κουρα-σμένος. Θάμαστε δυό καλοί φίλοι.

ΜΙΝΑ. — Καλέ μου Ζάν!...

ΖΑΝ. — Ναι, Μίνα, Σε βλέ-πο ακόμα όπως ήσουν στα νεύτα σου. Τι όμορφη ποδ ήσουν!...

ΜΙΝΑ. — Είμαι πιά μιά κα-ληγόρη, όπως με λέει η νύφη μου, Ζάν.

ΖΑΝ. — Για μένα δεν είσαι γρηά, Μίνα. Σε βλέπω με τη μά-τια της ψυχής μου, πάντα νέα κι' όμορφη. Και σ' αγαπώ όπως και τότε. Σ' αγαπώ πιά, όχι με τον τρελό πόθο της νεότης, μιά με μιάν άγάτη πολύ βαθύτερη, που έχει μέσα της πολύ-πολύ πόνο...

ΜΙΝΑ. — Σ' εύχαριστώ, Ζάν...

Είπε αλήθεια λοιπόν ότι ή αλήθεια κι' άγάτη δεν πεθαίνει;

ΖΑΝ. — Η αλήθεια άγάτη δι-στάει πέρα κι' από τα νεύτα, α-σα κι' από τα γορταία, κι' άπο-ταν θάνατο...

ΜΙΝΑ. — Ναι, ναι, ή αλήθεια άγάτη δεν πάζ άρνιέται κι' όταν μιάς άρνιέται και τα παιδιά μιάς άκόμα. Και θές να σου πω την αλήθεια, Ζάν; Άν δεν με δεχτεί-τοίσαν άτόπως στο Γεροκομείο, θα πήγαινα να πέσω στον ποταμό. Μιά τώρα όχι... Δεν θέλω να πε-θάνω... Είνε τόσο καλά, τόσο σε-στά έδώ!... Το φράγμα πιά το κρύο, τον φόβο μου τον τάφο. Εί-μαι μιά φτωχή γορούκα που θέλει ζεστασιά και στοργή... Κι' ένα καλό γέρο συντροφικό δίπλα της, που να της λη ποσο ήταν όμορ-φη μια φορά κι' έναν καιρό...

ΖΑΝ. — Και ποδ την αγαπάς και τώρα, σαν και τότε...

(ΑΥΛΑΙΑ)

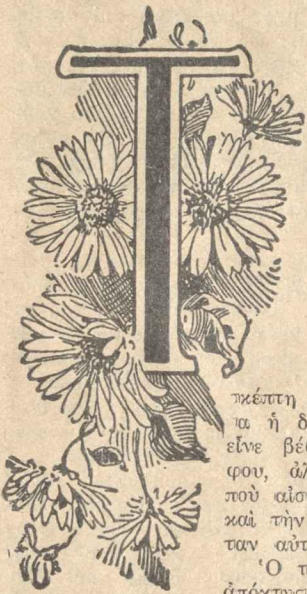

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

ΡΩΜΑΙΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ

Α'.
ΗΝ ιστορία του Ρωμαίου και της Ιουλιέττας την έχουμε δημοσιεύσει προ καιρού σε μία σελίδα του «Μπουκέτου», περιληπτικά και σύντομα όμως. Γι' αυτό σήμερα σάς ξαναδίνουμε το υπέροχο αυτό ειδύλλιο εκτενώς, από το Ιταλικό μεταφρασμένο, μ' όλες του τις παιδικές και δραματικές λεπτομέρειες.

Ο περιηγητής λοιπόν που περνάει απ' τη Βερόνη της Ιταλίας, ένα από τα πρώτα μνημεία που ζητάει να επισκεφθεί, είναι και ο τάφος των δυο δυστυχισμένων εραστών, του Ρωμαίου και της Ιουλιέττας.

Αυτό που προσελκύει τον ξένον επισκέπτη στο μέρος όπου αναπαύονται για πάντα η δυο υπέρτατες ερωτευμένες καρδιές, δεν είναι βέβαια η εξωτερική λαμπρότητα του τάφου, αλλά κάτι βαθύτερο. Είναι η συμπόρευση που αισθάνεται ο άνθρωπος προς τη δυστυχία και την τραγικότητα των αμοίων του, ιδίως όταν αυτή φτάσει σε ανυπεράβλητο βαθμό.

Ο τάφος του Ρωμαίου και της Ιουλιέττας άσπάζεται μεγάλη φημη, από πάντων από τον καιρό που ο Σαίξπηρ, το μεγάλο αυτό ποιητικό πνεύμα της Αγγλίας, είχε την ευκαιρία να εξηγήσει την αγάπη των δυο άτυχων εραστών, μέσα σε σελίδες εξαιρετικού μεγαλείου και θρύου.

Στις αρχές του ΙΑ' αιώνα ζούσαν και ευμερούσαν στη Βερόνη δυο άρχαιες και πολυμυελείς οικογένειες, περίφημες για την ευγένεια και τον πλούτο τους, οι Μοντέγκι και οι Καπουλέττι. Τις έχωριζε όμως, πριν από πολλά χρόνια, ένα μεγάλο μίσος και μία φοβερή διχόνοια. Σχεδόν κάθε μέρα τα μέλη της μιας οικογένειας έχοντο σ' εκείνους της άλλης και αματωσανόνησαν.

Αλλά και οι κάτοικοι της Βερόνης είχαν διασπαστεί επίσης σε δυο κόμματα, το ένα με την πρώτη και το άλλο με την δεύτερη οικογένεια.

Διοικητής της Βερόνης ήταν τότε ο Βαρθολομαίος Σκιάλας, ένας άνθρωπος πολύ αγαθός και ήσυχος, ο οποίος προσπαθούσε με κάθε τρόπο να καταπραΐνει την έχθρα των δυο οικογενειών. 'Επειδή όμως αυτό ήταν αδύνατο να το κατορθώσει, επέβαλλε αυστηρές ποινές στους ταραχοποιούς μ' έτσι συγκρατούσε ως ένα σημείο τις έχθρες αυτές.

Κατά το έτος 1304, ο διοικητής της Βερόνης έδωσε στο μέγαρό του ένα χορό μετεμφισμένηων, στον οποίο έπλησαν πολλοί, προσκαλεσμένοι και μη. Μεταξύ των καλεσμένων ήταν κι ο Ρωμαίος Μοντέγκι, νέος μόλις είκοσι χρόνων με γλυκύτατο πρόσωπο κι ευαίσθητη ψυχή.

Ο Ρωμαίος αγαπούσε τρελλά κάποια νεαρή του συμπαλτίδα. Αλλά η κόρη αυτή ήταν αγέννητη κι' αδιάφορη στις εξουσιολογίες και στις ικεσίες του, κλονώντας έτσι το δυστυχισμένο όργανό του να λυώνει απ' τον καιμό του.

Εκείνη τη βραδιά, ο δυστυχισμένος νέος είχε μεταμφιεστεί κι' είχε πάει στο χορό, με την έλπίδα να ξεχάσει μέσα στη διασκέδαση τον πόνο του και να βοηθήσει κάποιον άνακονο για τη βασανισμένη του καρδιά.

Αφού πέρασε μία ώρα περίπου, έπειδή έκανε άφορητη ζέση, έβγαλε την προστάδα του και κάθισε σε μία άσκη, περιφέροντας τα βλεμματά του στα όμορφα ζεύγη που στροβιλιζόνταν μέσα στην αίθουσα.

Από μπροστά του περνούσαν πλήθος όμορφες γυναίκες με ροδόχροια πόδια, φλογερά μάτια, χρυσόξανθα μαλλιά, ψηλά, λυγρά και κομψοποιημένα κορμιά, φτερουγίζοντας σαν πεταλούδες μέσα στα λουλούδια και στ' άρωματά, κάτω απ' τους λαμπρούς πολυελαίους, καταστά-

—Είσατε ο σωτήρ μου αυτή τη στιγμή, είπε η Ιουλιέττα στο Ρωμαίο.

λίστες με πολύτιμα μαργαριτάρια και με ακριβά μεταξωτά.

Απ' όλες τους όμως, μία διακρινόταν περισσότερο απ' τις άλλες για την όμορφη και τη χάρη της, ντυμένη πολύ απλά, με μινιόνη, αλλά και γούστο. Μία νεαρή και νεαυόδοξη άρχουσα ποίλα.

Ο Ρωμαίος, βυθισμένος στις μεταλλικές του σκέψεις κι έχοντας πάντα το νου στο άκαρδο ειδύλλιο του, σήκωσε για μία στιγμή το κεφάλι του και διηύθυνε το βλέμμα του άσημένιες προς τη πανέμορφη αυτή νέα. Μόλις την αντίκρισε, αισθάνθηκε μια άγρια γροσση ήδονη, ή μεταλλαχόλια του έπαψε να τον πηλν την καρδιά κι' ένας σπασμωγμός ξέφυγε απ' τα στήθη του.

Μά και η κόρη πρόσεξε τον όμορφο νέο. Τα βλέμματά της σπότηθηκαν. 'Αναστέναξε κι' εκείνη στο αντίκρισμά του, όπως κι' οι τόες.

Το βλέμμα της νέας ήλκτρισε το Ρωμαίο. Και χωρίς να ξέρει καιρό, σπρώχθηκε και την πλησίασε, με την άφορα να την παρακαλέσει να χορέψει μαζί του. Είχε ξαναπροσέσει τότε την προσέγγισή του, μ' ένα δέν τοίμοδος ώστόσο να μιλήσει στη νέα, την οποία είχε χορέψει από όλιγοις ένας νέος, που είχε την περιέργη ιδιότητα να ανάει σε κάθε εποχή του χρόνου τα χέρια του ψυχρά σαν μαρμαί.

Ο νέος αυτός ένοχλοόσε φράνεται τρομερά την άωρη άρρη τοποίλα, ή οποία κινιόσε πώς να τον ξεγέρη. Ο Ρωμαίος τα έτελλήθη αυτό και την παρακάλεσε τέλος να χορέψουν μαζί. 'Η νύχτη του έτρεφε.

Πολύ ευχαρίστος, του απάντησε ή νέα. Είσατε ο σωτήρ μου αυτή τη στιγμή.

—Αλήθεια; ρώτησε ο Ρωμαίος. Μου λέτε αλήθεια;

—Σας φαίνεται παράξενο; απάντησε ή νέα. Κι' όμως δεν πει να σ' έπληθη αυτή, κύριε. Προ όλιγοις με χόρεσε ο κύριος Μαρκοίνα, ο οποίος με πάγωσε με τα χέρια του, ενώ ήμουν σε θερμάνε με τα δικά σας...

—Ω, Θεέ μου! ψιθύρισε ο Ρωμαίος. 'Αν τα χέρια σου εθερμάνουν, τα μάτια σας όμως με φλογίζουν.

Συγχρόνως άρχισαν να χορεύουν. 'Αλλά ο χορός ήταν πολύ σύντομος, τελείωσε γρήγορα και οι δυο νέοι άσχωρίστηκαν. Πριν άπομακρυνθί όμως ή ώραία κόρη, ψιθύρισε με τρεμάμενη φωνή στο Ρωμαίο:

—'Αλλοίμονο σε μένα! Καλύτερα να μ' ήσ' γνώριζαν...

—Γιατί μου το λέτε αυτό; ρώτησε ο νέος.

—Ω, μη μ' έρωτάτε, μη μ' έρωτάτε...

Και, λέγοντας αυτά τα λόγια, έκατέναξε πανέμενη και γρήγορα έμεινε στο πλήθος των χορευτών.

Ο νέος έμεινε για κάποιες στιγμές βυθισμένος σε βαθιά σκέψη. Συλλογιόταν το υπέροχο εκείνο σήμα, το οποίο του γλυκύ λόγια έτηχοσαν άκόμα στ' αυτά τα άμοινα πρωταίστη.

Επειδή όστόσο ή ώρα είχε περάσει κι' οι προσκαλεσμένοι έπαιρναν το δρόμο, ο Ρωμαίος έπαιξε ν' άσπασση τους γνωστούς του απ' τους οποίους έμαθε, ότι ή έβασια καλλονή που τον είχε θυσία, ή κόρη που άγάπησε μέσα σε λίγες στιγμές τόση τρελλιά, ήταν θυγατέρα του Καπουλέττι, του πιο άσπαστου έχθρου της οικογένειάς του.

Αλλά και ή Ιουλιέττα Καπουλέτι άγνοούσε επίσης το όνομα του ώμορου νέου που π' είχε σελήθηκε από όλιγοις την καρδιά. Έσπεξε να τον γρήγορα σ' ένα πλαγιό άσπασ, βοήρισε μία γοργή υπηρεσία της που γνώριζε όλους σχεδόν τους να τοίκοις της Βερόνης, και την έβασια γιγσε πίσω από ένα παραπέταμα.

Από εκεί της έδειξε τον νέο και την ρώτησε ποιος είναι. 'Η γοργή απάντησε το Ρωμαίο κι' έλεγε: 'Εννοείται, κυρία της.

Όταν ή κόρη των Καπουλέτι έπληροφόρηθηκε πως ήταν ο λατρευτός της, άσπασε σαν κεραυνό πληρη. Κι' όμως ή άσπασμένη απ' τη πληροφορία, αντί να ψυχρήσει άσπαση της, το ζωόντοσε άσπαση περισσότερο και το έμαθε να συναν-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ Ο... ΘΕΟΣ!...

Ποιός ήταν ο Μενεκράτης. Περίφημος γιατρός, αλλά και θεοπάλαθος. Η εξωφρενικές ιδέες του. Πώς απέκτησε άκολευτά... υπεθεδόν! Από πόλι σε πέλι. Ένα εξωφρενικό γράμμα στον Φίλιππο τον Μακεδόνα. Η απάντησις του βασιλέως. Μία φάρσα εις βάρος του... Διός. Τέ βασιλικό συμπόσιο.

Α μέρα του 4ου αιώνα π.Χ. ζούσε στην πόλι των Συρακούσων ο Μενεκράτης, ο οποίος έσκαυσε το επάγγελμα του γιατρού και ήταν ένας από τους πιο άμμητους τύπους της εποχής του, κάτι σαν τον δικό μας Γιάννη Θεό.

Ο Μενεκράτης ήταν άνθρωπος με πολύ καλή καρδιά και συγκαταλεγόταν ανάμεσα στους ικανότατους γιατρούς του καιρού του. Και επειδή είχε μεγάλη επιτυχία στο επάγγελμα του και είχε κάνει πολλούς ανθρώπους καλά, άπόκτησε εξαιρετική φήμη και σημαντικό πλούτο.

Αλλά ή έπιστημονική του άξια και οι άλλοι έπληληλοι θείαμβοι του έγιναν ατία να τον... στρίψει κάποια βίδα και να καταλήφθ από την παρόδοξη και πρωτοφανή ιδέα να δει τον άνθρωπο με την τέχνη του στη ζωή ήλο το άνθρωπό του να διατηρήσει με την τέχνη στο μυαλό για καλά και από τότε άρχισε να άνομάζεται μόνος του Ζεύς!

Η μονομανία όμως αυτή του Μενεκράτους, ή λύσα του να θεωρή και να άσπαση τον έαυτό του Θεό, δεν έλάττωσε καθόλου την έπιστημονική του άξια και τη θεαπευτική του ικανότητα. Και οι άρρωστοι έρχονταν κατά πλήθη κοντά του, βέβαια πως μονάχα στον τρελλό γιατρό άδούριζαν τη γιαιρεία τους.

Πραγματικά, ο Μενεκράτης με τις γνώσεις που είχε και με τα ήρωα που διέθετε, κατορθώνει να δίνει την ίγεια σε πολλούς άσπασ. 'Αλλ' αντί άλλης άμοιότητας, τους άσπασε, προτού ήποληθούν στην κατάλληλη θεαπευτική, να του άσπασθούν έγγράφως ότι σε περίπτωση που θα γιαιτηνόντοσαν, θα τον ύπάκουαν πιστά, σαν δούλοι του.

Άρρωστοί άρρωστοι, έδεδιχτην τον όρο του και μετά τη θεαπευτική τους άλλαξαν και άπαιτησόν του όνομα και επαγγέλματα. Έτσι, ένας Νεκρότατος από το "Ασπασ" έπαινομάστηκε 'Ηρακλής και άσπασήθηκε να φέρη πάντα φόλο και ίαση, όπως ο ιστορικός ασπασμός του.

ή με πότρη δύναμη.

Ο Ρωμαίος είχε πει πια για πάντα μέσα στην ψυχή της, και κάθε φορά που περνούσε μπρος άπό το μέγαρό της, ή Ιουλιέττα έβγαλε στο παράθυρο και τον κοιτούσε με πάθος και λαχτάρα.

Το όνομά της Ιουλιέττα έβασε σ' έναν όρμηκό και στενό δρόμο και άπέναντί του είχε το καράκι ενός παλιού έρημομένου άσπασ. Έκεί π'ήγαινε συχνά και κρυφά ο Ρωμαίος, μόνο και μόνο για να βλέπει την αγαπημένη του και ν' άσπαση την άγγελική φωνή της.

Μά τα πράγματα δεν σταμάτησαν ως έδω. 'Η Ιουλιέττα νίκησε σιγά-σιγά τους διαταγμούς της και άποφάσισε να δέχεται τον λατρευτό της στην κάμαρά της.

Όταν έφτανε λοιπόν, ο έρωτευμένος νέος π'ήγαινε κάτω απ' το παράθυρό της και άνέβαινε έπάνω σε μία μεταξωτή σκάλα, βόρηνόμος κι' από μία γοργή υπηρεσία της νέας, που διατελούσε έν γυναικείον σχέσιον τους.

Μαλακάτα ή Ιουλιέττα, μη μπορώντας να ύποκειν ήν άμύδο κι' επάνω στην αυτή κατάσταση, πρότεινε στον αγαπημένο της να τη περπατήσει και να νομιμοποιηθ έτσι τους δεσμούς των.

Και επειδή ο γάμος των ήταν αδύνατο να τελειωθ με τη συγκατάθεση των γονέων των, που τους έχωριζε πάντα άβυσσος έχθρας, άσπασσαν να γίνη κρυφά το μυστήριο που θα τους έκανε για πάντα καλούς στο Θεό.

Στο έσπαστο φύλλο θα ίδουμε με ποιο τρόπο κατορθώσαν να πραγματοποιήσουν τη νόμιμη ένωση τους ο δυο έρωτευμένοι, καθώς και τη συνέχεια της άσπασματικής περιτετείας των, που είχε τόσο δραματικό τέλος.

Ακόμη κάποιος Νικαγόρας μεταμορφώθηκε σε Έρωτη, φόρεσε χλαμύδα και φτερά και πήρε ένα κηρύκειο, το οποίο κοιτούσε διαρκώς μαζί του. Ένας Άσπασ... βαφτίστηκε 'Απόλλων και κάποιος άλλος δαλείστηκε το όνομα και την περιβολή του 'Ασπασ... Ο ίδιος ο Μενεκράτης, ο οποίος, όπως είπαμε, άποανακρήντηκε άσπασ των Όλυμπων θεών και έλαβε την έπωνυμία του Διός, έφερε πορφυρό φόρεμα και χρυσό στεφάνι στο κεφάλι του, σπαστρο στα χέρια του και πολυτελή ύποδήματα στα πόδια του.

Έτσι ο Μενεκράτης περνούσε τους δρόμους της πόλεως και παρναζόταν στο κοινό συνοδευόμενος από τους θεών άκολούθους του, τον 'Ηρακλή, τον Έρωτη, τον 'Απόλλωνα και τον Άσπασ... Πολλές φορές τους έπαιρνε κι' έκανε μαζί τους περιόδες στις διάφορες πόλεις, προκαλώντας την περιέργεια και την έκπληξη των κατοίκων.

Τον τίτλο του Διός συνήθεζε ακόμη να τον διατηρή και να τον χρησιμοποιή και στην άλληλογραφία του με τους βασιλείς, τους έπισήμους και τους ιδιώτες της εποχής του. Σε ένα όμως απ' αυτά τα γράμματά του βόρκε τον δάσκαλό του και την έπαθε κατά έναν τρόπο πολύ νόστιμο.

Μία φορά δηλαδή κάθισε κι' έγραψε προς τον Φίλιππο, τον βασιλέα της Μακεδονίας, την ακόλουθη έπιστολή:

«Μενεκράτης ο Ζεύς προς τον Φίλιππο. Έσύ είσαι βασιλεύς της Μακεδονίας, ενώ εγώ έχω τη βασιλική έξουσία της ιατρικής. Έσύ μπορείς όταν θέλεις να θανατώνεις τους γερούς, εγώ άπεναντίς σου να γλυτώνω από τον θάνατο τους άρρώστους και να διατηρώ γερούς τους έδωστους μέχρι βαθύτατου γήρατος. Γι' αυτό, εσύ έχεις δορυφόρους τους Μακεδόνας, ενώ εγώ γυρίζω με άκολούθους άθανάτους, στους οποίους χαρίζω άπεριόριστη ζωή».

Ο Φίλιππος, όμο έλαβε και διάβασε το προσβλητικό αυτό γράμμα, κατάλαβε πως ο δυστυχισμένος ο γιατρός δεν ήταν καλά στα μυαλά του. Επειδή όμως ήθελε άποσπαστε να τον έκδικηθ, συνέταξε και το έστειλε την ακόλουθη απάντηση:

«Ο Φίλιππος προς τον Μενεκράτη. Αντί να χάνω την όρα μου συζητώντας μαζί σου, σου συνιστώ να π'ήσ στην Άσπασ».

Η Άσπασ ήταν μία πόλι της άρχαιότητας, περίφημη για τον έλλεισο, ένα φυτό που έβγαζε άπ'όλο έκει και που έδωκε στο πρώτης τάξεως φάρμακο για... τους τρελλούς!

Αλλά ο βασιλεύς της Μακεδονίας δεν άποσπαστε τον σ' απ' το, θέλοντας να γελήσει περισσότερο με τον θεοπαλάτο γιατρό, άποσπασε να του σπασώση ένα παιχνίδι άκόμα πιο σκληρό.

Κάποτε δηλαδή που ο Μενεκράτης με τους άκολούθους του έβγαινε να βόρσκωνται στην πρωτεύουσα της Μακεδονίας, ο βασιλεύς τους έκάλεσε σε γυναικείο άσπασ και πολλούς άλλους προσκαλεσμένους.

Ο Μενεκράτης δέχτηκε την πρόσκληση και τράβηξε προς το παλάτι καμαρωτός-καμαρωτός, μαζί με την άκολούθια του.

Όταν άφαισε τη φαντομή, οι δούλοι που ύπηρετούσαν στο τραπέζι δεν άποσπαστε να κοιτάζουν στην συνδιατημένης πασιότατα φαντομή και ποτά, τα οποία θα προκαλούσαν την άσπασ άποσπαστε.

Μέσα όμως στη γενική αυτή πανόραση, έβγαινε έντελώς άμειστον ο Μενεκράτης και οι συνοδοί του... βέοι. Οι βασιλικοί δούλοι, κατά διαταγήν του κυρίου των, δεν τους έφταναν τίποτε φαγώσιμο, αλλά μόνο τους έβγαλαν ύποψια! Μ' αυτό ήλθαν να δέξουν οι άσπασ, σαν θεοί που ήσαν, δεν είχαν άνάγκη από ανθρώπινες τροφές.

Η σκηνή ήταν άπ'όλοκλη και λατρευτική. Στην άσπασ ή Μενεκράτης προσπαθούσε να καταπραΐνει την πείνα του και κάμασε να την έσπαση τημ, της όποιος τον έβγαζε άσπασ φαγώσιμο, αλλά μόνο τους έβγαλαν ύποψια! Μ' αυτό ήλθαν να δέξουν οι άσπασ, σαν θεοί που ήσαν, δεν είχαν άνάγκη από ανθρώπινες τροφές. Η σκηνή ήταν άπ'όλοκλη και λατρευτική. Στην άσπασ ή Μενεκράτης προσπαθούσε να καταπραΐνει την πείνα του και κάμασε να την έσπαση τημ, της όποιος τον έβγαζε άσπασ φαγώσιμο, αλλά μόνο τους έβγαλαν ύποψια! Μ' αυτό ήλθαν να δέξουν οι άσπασ, σαν θεοί που ήσαν, δεν είχαν άνάγκη από ανθρώπινες τροφές. Η σκηνή ήταν άπ'όλοκλη και λατρευτική. Στην άσπασ ή Μενεκράτης προσπαθούσε να καταπραΐνει την πείνα του και κάμασε να την έσπαση τημ, της όποιος τον έβγαζε άσπασ φαγώσιμο, αλλά μόνο τους έβγαλαν ύποψια! Μ' αυτό ήλθαν να δέξουν οι άσπασ, σαν θεοί που ήσαν, δεν είχαν άνάγκη από ανθρώπινες τροφές.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΠΟΚΡΗΣ

Τὸ καρναβάλι στὰ Γιάννενα. Οἱ καρναμπέρδες. Ὁ Γρίσας καὶ τὸ... γαϊτανάκι. Τὸ «ἔργανον». Ἡ γαμήλιος πεμπὴ ἐν χορδαῖς καὶ λαμπάδες. Εἰς ἀνάστηθαι γαμπροῦ. Ἡ Ἀπόκρις στὴν Ἀθήνα ἐπὶ Ὁδῶνες. Φασουλέςπολεμος! Σαχαρωτὰ μέ... πιπέρι. Ἀποκριάτικα δεξνάτα. Ὁ ποιητὴς τοῦ καρρου. Μερικὴ στίχοι τοῦ Δηληγιάννη καὶ Γρικουπῆς. Ὁ γάμος. Τὰ προικιά τῆς νύφης, κτλ. κτλ.

ἸΣ τὰ Γιάννενα, τὸν παλιὸ καιρὸ, τὰ Καρναβάλλια γιορταζόντουσαν μὲ πολὺ γοῦστο καὶ μὲ μεγάλῃ δρεξί.
Οἱ πὺ ξακουσμένοι μασκαράδες ἦσαν οἱ λεγόμενοι «καρναμπέρδες», πὺ γύριζαν μέσα στὴν πόλιν συνοδεύμενοι ἀπὸ «ξυγιάς» νταούλια, κλαρίνα, βιολιά, λαούτα καὶ καρουφῆδες, καὶ ἄραζαν τέλος στὶς ταβέρνες, ὅπου κερνοῦσαν καὶ κεργιόντουσαν, τραγουδώντας καὶ χορεύοντας.
Ἐπίσης γύριζε στοὺς δρόμους καὶ τὸ «γαϊτανάκι», τὸ ὁποῖο εἰσῆλθε στὰ Γιάννενα ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Θεοδοσίου Γ' ὅταν καὶ ἔφθανον, τὸ ὁποῖο ἦταν μὲ διακοσμήσεις τῶν παλαιῶν γάμων.

Τὸ «ἔργανον» — πὺ πῆρε τὸ ὄνομα τοῦ ἀπὸ τὰ νταούλια ἢ τὰ ὕλη λαϊκὰ μουσικὰ ὄργανα πὺ τὸ συνοδεύει, ἦταν μὲ μὲν... γαμήλιος ποιητὴς μετεμπεριμένος. Ὅσοι φοροῦσαν παλῆς Γιαννιώτικες ἐνδυμασίες, καὶ στὴ μέση εἶχαν τὴ νύφη, ὅραμα στολισμένη καὶ τυλιγμένη μὲ «μαρομαρὰ» στὸ κεφάλι, γὰρ νὰ μὴ βλέπουνε τὸ πρόσωπό της. Οἱ συνοδοὶ τῆς νύφης, κρατοῦσαν δαδιά καὶ ἀσπρες λαμπάδες ἀναμμένες στὰ χεῖρα καὶ τὴν ἐπῆγαναν στὸ σπῆτι τοῦ γαμπροῦ.

Τὴ νύφη αὐτὴ — ἢ ὅποια πάντοτε ἦταν ἕνας νέος ντυμένος γυναικίαι — τὴ γύριζαν προσηγμένως σ' ὅλες τὶς γειτονιές. Στὸν γαμπροῦ τὸ σπῆτι φτάνανε νύχτα, καὶ ἔτσι τὸ θέαμα ἦταν ἐξόχου λαμπρότητας καὶ μεγαλοπρεπείας. Ἐπειτα ἡ ποιητὴς ἐπαίρει «σάβανον» τὰ «καρναμπέρδικα» — γὰρ ἡ λέξις «εταβέρνα» ἦταν ἀγνωστὴ στὰ Γιάννενα — ὅπου γινότανε τρικοῦθετο γλέντι ὡς τὸ πρῶτο.

Τὸ γαμπρὸ τὸν ὑπεδέχτο ἄλλος νέος. Τὶς περισσότερες ὁμοῦ φορὲς, γαμπρὸς δὲν ὑπῆρχε, καὶ ἔτσι ἡ ποιητὴς γύριζε ἀπὸ τὰ ἑρῶνα σὲ ταβέρνα, λὲς καὶ ἐψαχνε νὰ τὸν βρῇ.

Ἡ παρέλασι τῶν «προσωπιδίων», ὅπως λένε τοὺς μασκαράδες στὰ Γιάννενα, γινότανε στὰ «Μνημῆματα», νῦν πλατεῖα Βενιζέλου, ὅπου μαζεύνονταν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ὅλοι οἱ Γιαννιώτες Ἐλληνες.

Τὸ Σάββατο, τὴν παρμονὴ δηλαδὴ τῆς Τυροφάγου, οἱ Γιαννιώτες τὸ εἶχαν ἀφιερωμένο στὶς ψυχές, ὅπως καὶ τὸ μεγάλο Ψυχόσάββατο τῶν Ἀγίων Θεοδῶρων. Ἐφτάναν λοιπὸν κόλλυβα καὶ πῆγαναν στὰ νεκροταφεῖα νὰ προσευχηθῶν.

Ἐἶχαν δὲ καὶ ἕνα τετράστιχο γ' αὐτὲς τὶς ἡμέρες:
Ἀνάθεμα πὺν διὰλέξε
τὰ τρία τὰ Σάββατα,
τῆς Κρεατίνης, τῆς Τυρινῆς
καὶ τῶν Ἀγίων Θεοδῶρων.

Τόσοι ὅμως εἰσῆλθαν καὶ στὰ Γιάννενα οἱ Εὐρωπαϊκοὶ χοροὶ, καὶ σιγά-σιγά χάνονται ὅλα τὰ παλιὰ καὶ γοαφικά Ἑλληνικὰ ἔθνη.

Περίεργα ἦσαν καὶ τὰ ἐπὶ Ὁδῶνες Καρναβάλλια τῶν Ἀθηνῶν. Τότε, μασκαρμένον καὶ ἀμυδρόστομο, γυρῶνε στοὺς δρόμους καὶ πετοῦσαν στὰ παράθυρα, πὺ ἦσαν γεμάτα ἀπὸ θηλυκόκοσμο, ἄδραστα φασόλια, ρῆσι, κριθάρι καὶ καλαμπόκι. Πετοῦσαν ἐπίσης στὰ παιδιά, πὺν παρακολοῦντοσαν ἑστίσω, Σαχαρωτὰ γεμάτα μέ... πιπέρι, γὰρ νὰ τὴν ὄρῃ, νὰ μορῶζον καὶ νὰ προκαλῶν ἔτσι τὸ γέλιο καὶ τὴν εὐθυμία.

Πρὸ τοῦ μεγάλου πολέμου, τὶς δύο τελευταῖες Κυριακὰς τῆς Ἀποκριῆς περνοῦσαν ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας τὰ «ρόδαλα», ὁ «γάμος», τὸ «συμβόλιον τῶν γιαννιωτῶν», τὸ «γαϊτανάκι» καὶ ἡ περίεργη «γαμήλια», ἢ ὅποια ἀποκαλοῦντο, χόρευε, ἄραζε πορτοκάλια ἀπ' τὰ μανάκια καὶ... τραγουδοῦσε:

Πορτοκάλια φάρεψε ὅπου βροῖνες βάρεσε,
ἄι, νταγινά μ', ἄι!

Ἐνεφανίζετο ἐπίσης τὶς ἡμέρες αὐτὲς στοὺς δρόμους καὶ ὁ «ποιητὴς τοῦ καρρου», ὁ ὁποῖος μετεπήδησε σήμερον στὶς σατυρικὰς στίλβες τῶν ἐφημερίδων.

Ἀνεβαμένοι ἀπάνω σ' ἕνα κάρο, στολισμένο κατὰ τὸ πὺν χοντὸ λαϊκὸ γοῦστο, ὁ ποιητὴς αὐτός, ντυμένος καμὶά παλαιοεργαζία ἢ κανένα παλαιοεργαζικὸ καὶ ψιλὸ καπέλλο, ἀπήγγελλε ποιήματα πὺν ἐξεπῆλθαν τοὺς Ἀθηναίους.

Τὰ ποιήματα αὐτὰ, πολλὰς φορὲς, ἦσαν νόστιμα πολὺ καὶ πετυχημένα.

Γὰρ περιέργεια παραθέτουμε ἐδῶ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ:

Τέλος πάντων καὶ αὐτὴ
ἢ Ἀποκριὰ θέ νὰ περάσῃ,
χωρὶς καθόλου νὰ μᾶς διασκε-
(δασῇ,
καὶ δὲν θάχῃ συνέχεια,
γιατὶ χαθήκαμε ἀπ' τὴν ἀνέχεια.
Καὶ αὐτοὶ θὰ ἔχουμε,
τὴν κακὴ-ψυχὴ μᾶς μέρα,
γιατὶ θὰ θελήσουμε νὰ πᾶμε καὶ
(στὸ Φάληρο
καὶ θὰ ξεδεφουμε καὶ τὸ τέλεον-
(ταῖο μᾶς τάλληρο.

Νὰ καὶ ἕνα ἄλλο ἀποκριάτικο τραγούδι, πὺν ἀποδίδεται στὸν πλὴν Θεοδοσίον:

Κατηγοροῦν τὴ γάτα μᾶς
καὶ τὴν ἐλένε γραία,
ποῦχε τὰ μάτια γαλατὰ
καὶ τὴν οὐδὲ μακαρία,
μὰ καὶ τὸν ἄλλο γάτο μᾶς

Κ' ἄλλο:
Μὲ τὶς μπαμπιπές ἀνοιχτές,
ὡσάν φτερά ἀγγέλων,
καὶ μετὰ μεδιόματος,
κουτέστιν... χαμογέλου,

Ἐννοεῖται ὅτι ἀπὸ τοὺς ποιητὰς αὐτοὺς τὴν εὐεργετικὴν τοῦ πο-
τοῦ εἶχε ὁ Δηληγιάννης, ἐνὸς τῶν Τρικοῦθων τὸν σεδόντουσαν πε-
ρισσότερο καὶ δὲν τὸν κακομεταχειρίζοντουσαν πολὺ. Ἐλέγαν μὲν
γ' αὐτόν:

Ἐλεος, Θέ μου, ἔλεος,
μᾶς ἔφαγ' ὁ «Πετρελαιο»...

«Πετρελαιο» λέγανε τὸν Τρικοῦθον, γὰρ ἔφαγε τὸ
μονοπλόδι τοῦ πετρελαίου...

Κ' αὐτὸς μὲν ἦταν ὁ «ποιητὴς τοῦ κάρο»,
τὰ «ρόδαλα» τὰ ἀποτελοῦσαν 12 νέοι καλὸν-
οιμένοι, μὲ ἀρχαῖες στολές, ἄσπρες καὶ κόκκινες. Ὁ
μασκαράδης αὐτοὶ ἔκαναν διάφορες ἐπιδείξεις πο-
νηρίας καὶ ἄσπρες βαρῶν, καὶ μάσκων πενταφῶς.

Ὁ «γαϊτανάκι» ἦταν μὲ παρέλασις μεγάλῃς ὁμοῦ
μασκαράδων, πὺν γελοιοποιῶσαν τὴν ποιητὴν τοῦ
μου. Ἦσαν ντυμένοι μὲ παλῆ καὶ κομμοῦ ἐξο-
σμένα ρούχα, φορεμένα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀπὸ τὴν
ἀναποδὴ καὶ βαμμένοι στὸ πρόσωπο μὲ κόκκινες, πο-
σινες, γαλάζιες καὶ χιτῶνες πογιές. Ὅσοι αὐτοὶ πε-
ρατοῦσαν τοὺς σμιτεθῶν καὶ εἶχαν στὴ μέση τὴν
νύφη καὶ τὸν γαμπρὸ μὲ στολές ἀπὸ... λινάρι.

Οἱ νεόνυφοι φοροῦσαν στὸ κεφάλι τοὺς καὶ τὴν
γαμήλια στέφανα, καμωμένα ἀπὸ πλεξάνες σκιδῶν καὶ κρημνῶν.

Στὸ τέλος ὅλης τῆς ποιητῆς ἐρχόντουσαν τὰ προικιά, τὰ ὅποια ἦ-
σαν διάφορες σπασμένες καρδιές, παλαιοτεχνικές, τεττσερέδες τῆς
ποι, μὰ χαλασμένη σκάφη, παλαιομάγκαλα χωρὶς πόδια, λῆμτες μὲ πο-
σμένα γαλιὰ... Ὅχι! αὐτὰ φοροῦμενα σὲ γαϊδονάκια κοκκαλιόματα.

Μαρὸς-μαρὸς, ἐπῆγανε ἡ... «κουζινίτσα».

Καὶ πίσω, ὁ πεθερὸς καὶ ἡ πεθερά.

Τὸ ὅρατο εἶνε ὅτι ἡ μουσικὴ πὺν συνόδευε τὸ
«γαϊτανάκι» ἔπαιε πάντα τὸ:
«Μαυὸ» εἰν' ἡ νύχτα στὰ βουνά,
στοὺς βράχους πέφτει χιόνι...

Ἡ ἰδέα τῆς πατριδὸς δὲν ἐγκατέλειπε τότε
πατέρας μᾶς, ἀφοῦ καὶ στὰ μεγάλα οἰκογενεια-
κά γλέντια τῆς Ἀποκριῆς, ὅπου μαζεύνονταν ὅλοι οἱ συγγενεῖς
καὶ φίλοι, ἡ πρώτη εὐχὴ, ὅταν τὰίχονταν τὰ ποτήρια, ἦταν:

Καὶ στὴν Πόλιν!

Σήμερον ὁμοῦ ξεφύτρωσαν τὰ
«ἐνάνοιχα», οἱ «ἐνάνοιχοι χοροί»,
τὰ καμῶνα καὶ ἔδωσαν τὸν οἰκο-
γενειακὸ χαρακτήρα τῆς Ἑλληνι-
κῆς Ἀποκριῆς καὶ ἔφθαναν τὸ
λαϊκὸ τῆς πανεύμια.

ΚΑΙ ΟΔΙΓΗ... ΚΟΥΖΙΝΑ

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΩΝ ΚΑΛΟΦΑΓΑΔΩΝ

Α'.
ΠΩΣ ΝΑ ΤΡΩ-
ΤΕ ΚΑΛΑ ΣΤΟ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

Πολλοὶ ἄνθρω-
ποι, πρὸ πάντων
στὶς πρωτεύου-
σες, εἴτε γιὰτὶ
δὲν ἔχουν οἰκογέ-
νεια, εἴτε γιὰτὶ
ἔτσι τοὺς ἀρέσει,
συνθιῶν νὰ
τρώνε ἐστια-
τόρια... Μὰ εἴνε
ζητήρια κατὰ πό-
σον ἔξουν νὰ
τρώνε ἐκεῖ καλά.

Γὰ νὰ τὸ ξέῃ κανεὶς αὐτό, χρειάζεται μεγάλη πείρα... Πρέπει ἔ-
νας ἀνθρώπος πὺν τρώει ἔξω, νὰ εἴνε μεμνημένος στὰ μυστήρια τῶν
εστιατορίων, γὰρ νὰ μὴ φεῖγῃ ἀπ' αὐτὰ μὲ πόνους στὸ στομάχι του...

Γὰ νὰ τὸ ἀποφύγῃ αὐτό, πρέπει ἐν πρώτοις νὰ διαλέξῃ τὸ ἐστια-
τόριό του. Μὰ γὰρ νὰ τὸ «ἐλεῖξῃ», εἴνε υποχρεωμένος νὰ κἀν
δυσί. Ὑπόχρεοι ἀναγκαζοῦνται, οἱ ὅποιοι ὁσόντων νὰ ἀνακαλύψουν ἕνα
καλὸ ἐστιατόριον, ἀναγκαζοῦνται νὰ φάνε ὅλες τὶς ἡμέρας πὺν τοὺς
σεβασίον σὲ διάφορα ἄλλα ἐστιατόρια, στὰ ὅποια πῆγαν δοκιμασ-
τικὰ πρὶν ἀπ' αὐτό... Ἐτσι ὁμοῦ κατὰρῶσαν νὰ ἀνακαλύψουν αὐτὸ
πὺν ζητοῦσαν...

Μόλις λοιπὸν ἀνακαλύψῃ κανεὶς τὸ καλὸ ἐστιατόριον, πρέπει νὰ
πῆγῃ μόνον σ' αὐτό, εἴτε μόνος του, εἴτε μὲ παρέα. Στὴν τελευ-
ταία περίπτωση, πρέπει νὰ ζητήσῃ ἕνα ἰδιώτη διαμέρισμα, ἢ ἂν δὲν
ὑπάρχει τέτοιο, ἐν' ἀπομύρῳ τραπέζι, γιὰτὶ ὅταν μὴ παρέα τρώει δη-
μοσίᾳ, οὔτε νὰ φῇ μὲ ὅλη τὴν ἀνεί της μορῆς, οὔτε καὶ νὰ κού-
θεντῇ κάποιος εὐθύμια — πράγμα ἀπαραίτητο σὲ κάθε γεῖμα. Ἄν
εἴστε μόνος, πρέπει νὰ διαλέξετε ἕνα
τραπέζι μακριὰ ἀπ' τὴν κουζίνα, γὰρ
νὰ μὴ χτυποῖ στὴ μέση σας ἡ μύρ-
δὲς τῆς, σὲ μὴ γωνία τῆς ἀθούσης
κατὰ προτίμησιν...

Καθόστε λοιπὸν στὴ γωνία σας
καὶ πᾶντε τὸν κατάλογο σὲ χέρι.
Ἄλλ' στενοχωρία καὶ αὐτὴ... Μέσα
στὶς στίλβες τοῦ καταλόγου φαίνονται
ποὶ ἔχουν δώσει ραντεβὺ ὅλα τὰ προ-
ϊόντα τῆς οἰκονομίας... Πόσα περιε-
ρῶνα ὀνόματα φαγῶν δὲν ὑπάρχουν
σ' αὐτόν, ὀνόματα πὺν γοητεύουν κάθε
προσώπου καλοφαγά...

Ὁ πρῶτος διαλέγει συνήθως τὸ
φαγῶν πὺν ὁ τίλος τοῦ τοῦ κάνει με-
γαλειότητα ἐντύπωση... Τὶ πλὴν ὁμοῦ!
Τὰ ὀνόματα αὐτὰ, τὰ ἐξωτικά καὶ ἄλ-
λόκοτα, ἀποτελοῦν ἕνα κολοῦ τῶν ἐ-
στιατορίων γὰρ νὰ ξεγελοῦν τοὺς πελά-
τες τοὺς...

Ἐνῶς ἑκατέρω ὁμοῦ καλοφαγάς δὲν
γεμίζει ποτέ... Ἐρεῖ πὺν τὰ φαγῶ-
ν αὐτὰ μὲ τὰ χτυπητὰ ὀνόματα, δὲν
εἴνε παρὰ κούνητα φαγῶν, στὰ ὅ-
ποια οἱ ἐστιατοῦρες δίδουν συχνὰ τέσ-
σερες καὶ πέπε διαφορετικὰς τίλους...

Γὰ αὐτό, ὁ καλοφαγάς ζητεῖ συνήθως τὰ πὺν ἀπλὰ καὶ τὰ πὺν ὀ-
λιγοῦντα φαγῶν, γιὰτὶ τὰ ἄλλα, τὰ πολυπλοκά καὶ πολυσύνθετα,
ἀπαιτοῦν εἰδικὴ προπαρασκευὴ, ἢ ὅποια, φουκά, δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ
καθόλου καλὰ μέσα στὴν κουζίνα ἐνὸς ἐστιατορίου.

Μὴν πᾶντε ποτέ σοῦπες, μακαρονάδες καὶ ἄλλα φτηνὰ φαγῶν
στὰ ἐστιατόρια, γιὰτὶ, ἐπειδὴ ἀκριβὸς εἴνε φτηνὰ, δὲν δίνουν καμμίαν
προσώχ στὸ μαγεῖνμά τους.

Ὅσο γὰρ τὶς σαλάτες, μᾶλτε ὅτι ὅσο πὺν ἀπλὴ καὶ πὺν φυσικὴ
εἴνε μὲ σαλάτα, τόσο πὺν νόστιμη καὶ δρεκτικὴ γίνετα.

Ἀπὸ τὶς ἐντροπὲς προτιμᾶτε τὸ ψητὸ καὶ ἀπὸ τὰ ψάρια τὰ... ἀ-
καθάρτα... Μὴν πᾶντε ποτέ ψάρια, τοῦ ὁποῖου βλέπετε ἔξωρα
μὲ μὲρα τὴν τιμὴν φτηνότερη ἀπ' ὅτι ἦταν ἄλλοτε... Αὐτὸ προδίδει
πὺν τὸ ψάρι αὐτὸ δὲν εἴνε φρέσκο.

Ἐρεῖ ἐπίσης ἐμπιστοῦντε στὰ κινῆγια. Ἐπειδὴ ἡ τιμὴ τους εἴνε
συνήθως πὺν ἀκριβὴ, γὰρ αὐτὸ καταβάλλουν στὰ ἐστιατόρια ἰδιώτη
προσώβια στὴν προετοιμασίαν τους...

Ὅσο γὰρ τὰ φρούτα, ἢ ἐκλογὴ ἔξωρῶν ἀπὸ τὰ μάτια σας...
Ἀκολουθεῖτε τὶς συμβουλές μας καὶ νὰ εἴστε βέβαιοι ὅτι θὰ φάτε
καλὰ...

ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ὑπάρχουν πολλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι τρέμουν μὲ τὴν ἰδέα ὅτι
μποροῦν νὰ βρεθῶν σ' ἕνα τραπέζι πὺν οἱ συνδαιτηγόμενοι του θὰ ἡ-

σαν δεκατρεῖς. Ἀρκετοὶ μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς θὰ προτιμοῦσαν νὰ πε-
θάνουν τῆς πείνας, παρὰ νὰ καθίσουν σ' ἕνα τέτοιο τραπέζι, ἔστω
καὶ ἂν πρόκειται νὰ φάνε σ' αὐτὸ τὰ πὺν ἐλεγκτὰ φαγῶν...

Πρὸ ἐτῶν λοιπὸν, ἕνας ὀνομαστὸς καλοφαγάς πὺν ἔμενε σὲ μὴ
πόλιν τῆς Γαλλίας, στοὺς κατοίκους τῆς ὁποίας ὁ ἀριθμὸς δεκατρία ἐ-
ξασκοῦσε μεγάλη ἐπίδρασι, ἔγραψε καὶ ἔστειλε σ' ὅλους τοὺς οἰκοδε-
σποῖτες καὶ τὶς οἰκοδέσποινες μὴ ἐπιστολὴν, συνταγμένην ἔτσι:

«Κύριε ἢ Κυρία,

Ἡ φύσις μου χάρις ἕνα τέτοιο στομάχι, ὥστε σὲ κάθε ὥρα
τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτὸς μπορῶ νὰ καθίσω σ' ἕνα τραπέζι καὶ νὰ
φάω μὲ τὴν μεγαλειότητα δρεξί, ἔστω καὶ ἂν ξαναφάω πρὸ ἐνὸς τε-
τάρτου. Ἐχω, φυσικά, τὴν... κοιλίτσα πὺν ἔχει κάθε καλοφαγάς,
ἔξω ἕνα σωρὸ ἀνέκδοτα, εὐθυμία καὶ διασκεδαστικά, ἔτσι πὺν νὰ
μπορῶ νὰ ἐμφυλῶνω τὴν συζητήσιν τῶν συνδαιτηγόνων, ὅταν αὐτὴ
μοιραῖος ἀρχίζει νὰ κόβεται καὶ νὰ σβῶνῃ... Δὲν δυσχεραίνωμαι
ποτέ, ὅταν μὲ τοποθετοῦν σ' ἕνα τραπέζι ἀνάμεσα σὲ μὴν γεροντο-
κόρη καὶ σ' ἕνα λαίμαργο παιδί, ἢ μὲ τὴν πλάτη γυρισμένη πρὸς
τὴν πόρτα πὺν διαρκῶς ἀνοικεῖται... Ἐχω ἐπίσης ἀκριβὴ πεί-
ρα, ὥστε νὰ μὴ ἀγγίζω ποτέ ἕνα φαγῶν, τὸ ὁποῖο, μοιλοῦνι μὴ
οἰκοδέσποινα παρουσιάζει στὸ τραπέζι τῆς γὰρ ἐπιδείξι, τὸ προσοί-
ζει πραγματικά γὰρ τὴν ἄλλη μέρα.

Μοῦ φαίνεται λοιπὸν πὺν ἔχω ὅλα τὰ προσόντα, τὰ ὅποια
πρέπει γὰρ ἕνας ἀνθρώπος γὰρ νὰ καθίσῃ σ' ἕνα τραπέζι... Γὰρ
αὐτὸ ἀπευθύνωμαι σὲ σὰς καὶ σὰς παρακαλῶ, ὅταν οἱ προσκεκλημέ-
νοι εἴνε δεκατρεῖς, νὰ μὲ προσκαλέτε καὶ μένα γὰρ νὰ γίνωμαι δέ-
κατος τέταρτος. Εἴνε προτιμώτερο, νομίζω, νὰ τρέφετε ἕνα ἐν-
τιμὸν ἄνθρωπον σὰν καὶ ἐμένα, παρὰ νὰ διατρέχετε τὸν κίνδυνον νὰ
πεθάνετε μέσα στὸ χρόνον ἢ νὰ ὑποστέτε καμμίαν ἄλλη δυστυχία,
ἀπ' αὐτὲς πὺν προκαλεῖ συνήθως ὁ ἀριθμὸς 13.

Διατελῶ, κτλ.
ΚΑΛΟΦΑΓΑΣ».

Δὲν ἔξορνε ἂν, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν του, ὁ καλὸς αὐτὸς κα-
λοφαγάς, ἀπέκρινε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δεκάτου τετάρτου συνδαιτη-
γόνου.

***

Ἰδοῦ, σύμφωνα μὲ μὴ ἀγγλικὴ ἐφη-
μερίδα, τὸ μενὸν τοῦ γεύματος πὺν πα-
ρέθεσε κάποτε ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Ἑβ-
ρε, ὅταν προεδρίασθη σὲ ἀρχιεπισκο-
πο τῆς Ὑδρας:

300 σακκιά ἀλεύρι, 300 νταμπάνας
μύρτα, 250 νταμπάνας κρασί, 10 βαρέ-
λια κρασί ἀρωματισμένο, 80 βώδια, 6
ταῖροι, 1000 ἄρνα, 300 χοῖροι, 3.000
δαμάλια, 3.000 χίτες, 2.000 καπνοὶ,
300 γουρουνάκια τοῦ γάλακτος, 100 πα-
γάκια, 200 γερῶνα, 200 κατσικάκια,
2.000 κατσίκια, 4.000 περιστέρια, 4.000
λαγοὶ, 4.200 πάπες, 400 τῶνδρι, 200
φασιανοὶ, 2.000 περδικές, 4.000 μετσά-
τες, 2.000 τραγῶνα, 600 ξαρκάδια,
1056 πατέ ζεστά, 4.000 πατέ κρύα, 1000
πῆτα διάφορες πιχτές, 14.000 κομμάτια
γλυκίσματα καὶ 4.000 κομμάτια γαλα-
κτομπουρεκά!

Τὸ γεῖμα αὐτὸ δόθηκε μέσα στοὺς κή-
πους τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ μεγάρου καὶ
προσκεκλημένοι του ἦσαν οἱ ἐπίσκοποι τῆς
πείρας καὶ ὅλοι οἱ ἱερωμένοι τῆς πείρας.
Γιὰ τὴν προετοιμασίαν τοῦ γεύματος καὶ γὰρ τὸν σεβασμὸν τῶν ἀ-
πασχοληθῶν 82 μάγειροι, 550 μαριτόνικα καὶ 1000 ὑπηρετές!...

Νὰ τώρα, μεταφρασμένο ἐλεύθερα, ἕνα τραγούδι τοῦ περιήμου
γαστρονόμου Μπουκῆ Σαβῶν, γὰρ τοὺς καλοφαγάδες:

Τὴν δόξα πειὰ ἀνιμωμένην,
πυλᾶει τὴν ἐννοίαν τῆς ἀρετῆς.
τὴν ιστορίαν ἀπὸ τὴν ἐκκῆναι,
πὺν εἴν' ὅλη ἐκκῆναι φρενῆς.
Ἄς πίνουμε καὶ ἄς γλεντᾶμε,
καὶ ἄς τρώμε ἐξαισία φαγῶν.

Δὲ θέλω τὴν ἀστρονομίαν,
εἴνε μακρὰ οἱ οὐρανοὶ,
συχαίνωμαι καὶ τὴν χημείαν
πὺν τὸ μυαλό μου τρυπᾶνε!
Μονάχα στὴν γαστρονομίαν
γινώσκω μὴ κλίσαι τρεμετή...

Περιφρονῶ τοὺς φιλοσόφους,
τοὺς ἐφευρέτες τοὺς μελὸν
καὶ χοροδιδῶ τοὺς ἀνθρώπους
μὲ τὸ μεγάλο τὸ μυαλό.
Καὶ κάνω μόνο τεμενάδες
στοὺς θεῖους τοὺς καλοφαγάδες!

ΟΙ ΑΙΩΝΕΣ ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΟΣ

Ο ΔΙΑ ΛΙΘΟΒΟΛΙΣΜΟΥ ΘΑΝΑΤΟΣ

(Από το χρονικό του Ριζά 'Εφέντη)

Ο πρώτος μέσος θανατοφάνης εκτελέσεως που εφαρμόσθηκε στον κόσμο, είναι ο λιθοβολισμός.

Το Εβραϊκό μάλιστα αναφέρει ότι τον εφήρμοσαν οι 'Εβραίοι, οι οποίοι τον είχαν πάρει απ' τις νομοθεσίες αρχαιοτέρων λαών της 'Ασίας. 'Εθανάτωναν δὲ οἱ 'Εβραῖοι διὰ λιθοβολισμοῦ ἐκείνους πού ἀπεικονίζοντο τὸν ἔνοχον μοιχείας. 'Εν τούτοις, αὐτὸ πρῶτομάρτυς Στέφανος διὰ λιθοβολισμοῦ ἐθανάτωθη.

Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως, ὁ μαρτυρικός κ' ἀπάνθρωπος αὐτὸς τρόπος θανατικῆς ἐκτελέσεως καταργήθηκε σιγά-σιγά ἐντελῶς. 'Η τελευταία φορὰ πού ἐφαρμόσθηκε ἦταν τὸ ἔτος 1680, στὴν Πόλη, ἐναντίον κάποιου Τουρκάλας.

Γιατί, πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἀνάμεσα στὰ τόσα ἄλλα πού παρέλαβε ὁ Μωάμεθ ἀπ' τὴ θρησκεία κ' ἀπ' τὴ νομοθεσία τῶν 'Εβραίων, ἦταν κ' ὁ θάνατος διὰ λιθοβολισμοῦ. Καί, ὅπως οἱ 'Εβραῖοι, ἔτσι κ' ὁ προφήτης τοῦ 'Ισλάμ, ὥρισε ὅτι μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν ἔπρεπε νὰ θανατώνονται αἱ ἁπλοῖστοι σύζυγοι.

Δὲν ἔχουν περάσει ὅμως οὐτὲ τρία χρόνια ἀπὸ τὸν καιρὸ πού ὁ προφήτης ἔγραψε στὸ Κοράνι τὸν νόμο αὐτό, ὅταν βρέθηκε ἔξωθεν στὴν ἀνάγκη νὰ τὸν ἐφαρμόσῃ ἐναντίον ἐνὸς ἀπ' τοὺς ἀρρεσιτέρους πολεμάρχους του, γιὰ τὸν ὁποῖο ἔτρεφε ἰδιαίτερη ἀγάπη.

Μιά μέρα, ἕνας πλούσιος 'Αραβὶς ἀπ' τὴ Μεδίνα παρουσιάστηκε στὸν προφήτη καὶ τοῦ εἶπε:

— 'Ερχομαι νὰ σοῦ καταγγείλω ὅτι ὁ πολεμιστὴς σου 'Ισραήλ εἶνε φίλος τῆς γυναίκας μου.

— Καί τί ζητᾷς ἀπὸ μένα; ρώτησε ὁ Μωάμεθ.

— Νὰ ἐφαρμόσῃς στοὺς δύο ἐνόχους τὴν ποινὴ πού ὥρισε γιὰ ὁσους κάνουν ἕνα τέτοιο ἔγκλημα.

Ὁ Μωάμεθ συνθρόωσε κ' ἔμεινε σκεπτικός. 'Επὶ τέλους ρώτησε:

— Τί ἀποδείξεις ἔχεις;

— Τόξος ἐπιστολῆς ἐπ' αὐτοφώρου.

— Καὶ τότε γιατί δὲν τοὺς σκότωσες, ὅπως θάνατε κάθε σύζυγον στὴ θέα σου;

— Γιατί ἐπιθυμῶ νὰ βασανιστοῦν ὅπως τοὺς ἀξίζει. Θέλω νὰ θανατωθῶν διὰ λιθοβολισμοῦ.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἔκαναν τὸν Μωάμεθ νὰ κατσουφισθῇ ἀκόμα περισσότερο. 'Εβλεπε ὅτι ὄχι μόνον ἦταν ἀναγκασμένος νὰ θανατώσῃ καὶ νὰ στερηθῇ τὸν πῶ ἀνδρείο του πολεμιστῆ, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν θανατώσῃ μὲ τὸν πῶ μαρτυρικό τρόπο. Κι' ἕνα τέτοιο πράγμα δὲν τὸ ἤθελε, γιατί, ὅπως εἶπαμε, ἔτρεφε ἔξωθεν ἀγάπην στὸν 'Ισραήλ.

— 'Επες λοιπὸν σὲ βαθεῖα σιλογιῇ, ψάχνοντας νὰ βρῇ τρόπο γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὸν πολεμιστὴν σου. Καὶ βρήκε. Γύρισε λοιπὸν στὸν ἀτυχῆσαντα σύζυγον καὶ τοῦ εἶπε:

— Τὸ ὅτι τοὺς ἔπασσε ἐπ' αὐτοφώρου δὲν εἶνε ἀρετὴ ἀποδείξεις. 'Η δική σου μαρτυρία δὲν φτάνει.

— 'Εχω τὴ μαρτυρία ἄλλων δύο ἀνθρώπων, πού βρισκόντουσαν μαζί μου τὴ στιγμὴ ἐκείνη καὶ πού τοὺς εἶδαν ὅπως κ' ἐγώ.

— Δηλαδή δύο κ' ἕνας τρεῖς. Δὲν φτάνουν τρεῖς μαρτυρίες, ἀποκρίθηκε ὁ Μωάμεθ, πού ἐννοοῦσε νὰ γλυτώσῃ ὁποιοδήποτε τὸν 'Ισραήλ. Χρειάζεται νὰ ὑπάρχουν τέσσερες μάρτυρες πού νὰ ἔχουν ἰδεῖ μὲ τὰ μάτια τοὺς τὸ κακὸ πούγινε εἰς βάρος σου.

— Μὰ δὲν λέει τέτοιο πρᾶγμα τὸ Κοράνι.

— Ἐλα ἔξωξός νὰ τὸ γράψω τότε, ἀλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει τίποτε. Τὸ γράφω τότε.

Ὁ σύζυγος διαμαρτυρήθηκε, φώναζε, ἀλλὰ δὲν κατόρθωσε τίποτε. Μόλις ἔφυγε, ὁ Μωάμεθ πρόσθεσε ἄμεσως στὸ σχετικὸ νόμο μιὰ παράγραφο, πού ὥριζε ὅτι, γιὰ νὰ καταδικασθῇ μιὰ ἁπλοῖστη σύζυγος μὲ τὸν φίλο της σὲ θάνατο διὰ λιθοβολισμοῦ, ἔπρεπε νὰ βεβαιώσουν τὴν πᾶξ τῆς τέσερες μάρτυρες, οἱ ὁποῖοι... νὰ τὴν ἔχουν ἰδεῖ μὲ τὰ ἴδια τοὺς τὰ μάτια.

'Ετσι ὁ προφήτης ἔσωσε τὸν 'Ισραήλ. Ἀλλὰ μὲ τὴν καινούργια αὐτὴ παράγραφον πού πρόσθεσε στὸ νόμο του, τὸν κατέστησε σχεδὸν

ἀνεφάρμοστο, γιατί, ὅπως καταλαβαίνετε, δὲν εἶνε καθόλου εύκολο νὰ ὑπάρχουν τέσσερες μάρτυρες σὲ τέτοιον εἶδος περιστάσεων.

Ὡστόσο ὁ νόμος αὐτὸς ἐφαρμόστηκε στὴν Τουρκία στὰ 1880, ὅπως εἶπαμε καὶ παραπάνω. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ζοῦσε στὴν Κωνσταντινούπολιν ἕνας δικαστής, ὁ Μπεγιάλι Ζαντέ 'Αχμέτ ἐφέντης, ὁ ὁποῖος ἔμεινε παροιμιώδης στὰ Τουρκικὰ χρονικά γιὰ τὴν ἀσχηρότητα καὶ τὴν σκληρότητά του, πού ἐφθάναν μέχρις ἀπάνθρωπίας.

Κάποτε ὡδήγησαν στὸν 'Αχμέτ ἐφέντη μιὰ νεαρή καὶ ὥραια γυναῖκα τοῦ λαοῦ, σύζυγον ἐνὸς Τούρκου φραῦ. 'Η γυναῖκα αὐτὴ εἶχε προσδώσει τὸν σύζυγόν της μ' ἕναν 'Εβραῖο ὑφασματέμπορο. 'Ηταν ἡ πρώτη φορὰ πού παρουσιάζονταν στὸν 'Αχμέτ μιὰ τέτοια ὑπόθεση. Ὁ ὁποῖος δὲ σκληροκαρδὸς δικαστὴς δὲν τὰ ἔχασε. Γιὰ νὰ παραδειγματισθῇ τὴς ἄλλες Τουρκάλες καὶ νὰ τοὺς κόψῃ κάθε διάθεσιν νὰ μιμηθῶν τὴν γυναῖκα τοῦ φραῦ, ἀποφάσισε νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν αὐστηρὸ νόμον τοῦ Κοράνιου.

'Εστειλε λοιπὸν τὸν προδομένο σύζυγον νὰ φέρῃ τέσσερες-πέντε μάρτυρες γιὰ νὰ βεβαιώσουν τὸ ἔγκλημα, κ' ὁ φραῦς γύρισε μὲ δέκα τέτοιους. Ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς βεβαίωσαν ὅτι εἶχαν ἰδεῖ τὸ ζευγάρι νὰ γλυκοκυντᾷσαν, ἄλλοι ὅτι τοὺς εἶδαν νὰ γλυκοκοινοβενταῖον, καὶ ὅπως δὲν μπορούσαν νὰ βεβαιώσῃ ὅτι εἶχε δεῖ μὲ τὰ μάτια του τὴν ἁπλοῖστη. Ἀλλὰ ὁ 'Αχμέτ ἐφέντης ἦταν ἀπορροισμένος ἀπὸ ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον. Μὲ ἕνα σοφὸ παρατετατικὸν ἐρωτησίων, λοιπὸν, ἀνέλασε τοὺς μάρτυρες νὰ καταθέσουν... ὅτι δὲν εἶδαν, κ' ἔτσι, δίνοντας αὐθάφτης ἐμπνευσία στὸ νόμον, ἐξέδωσε τὴν ἀπόφασίν του, διὰ τῆς ὁποίας ὥριζε νὰ θανατωθῶν μὲ λιθοβολισμὸν ὁ δύο ἐνόχοι.

Μόλις ἀκούσαν τὴν τρομερὴν καταδίκη τους, ἐκείνοι ἄρχισαν νὰ θορυβοῦν. 'Η γυναῖκα τοῦ φραῦ μὲ λυγμούς καὶ κοπετοὺς, πού ῥέζαν τὴν καρδιά καὶ πού θὰ μπορούσαν καὶ πέτρες ἀκόμα νὰ συγκινήσουν—ὅπως ἀναφέρει ὁ διάσημος Τούρκος χρονικογράφος τῆς ἐποχῆς Ριζά ἐφέντης—σεργύσανε στὸ χῶμα, μπρὸς στὰ πόδια τοῦ δικαστῆ καὶ ζητοῦσε ἔλεος, χτυπώντας τὸ κεφάλι καὶ τὸ πόσπονό της στὶς πέτρες καὶ σχίζοντας μὲ τὰ νύχια της τὶς σόφρες της, γιὰ νὰ καταστήσῃ ὅπως εἶπε, τὴν καταραμένη ὁμορφίαν της.

Ἐπίσης κ' ὁ 'Εβραῖος ὑφασματέμπορος ἔκλαιγε ἀπελπισμένως καὶ παρακαλοῦσε τὸν 'Αχμέτ ἐφέντη νὰ τὸν λυπηθῇ. Ἐδῆλως μάλιστα ὅτι ἦταν ἔτοιμος ν' ἀποκηρύξῃ τὴν θρησκείαν του καὶ νὰ γνῇ Μουσουλμάνος, ἂν τοῦ χαρῶντο τὸν ἥ ποινὴ.

— Ἄν δέξασαι, νὰ γνῇ Μουσουλμάνος, τοῦ εἶπε ὁ τρομερὸς δικαστὴς, θὰ σοῦ πᾶν τὴν ἔξῃ χάρι: θὰ διατάξω νὰ θανατωθῇς ὄχι διὰ λιθοβολισμοῦ, ἀλλὰ δι' ἀποκεφαλίσμοῦ!...

— Ἔστω κ' αὐτό, φώναξε ὁ δυστυχὴς 'Εβραῖος, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὅταν θ' ἀσφαλίσαν τὸν Μουσουλμάνισμόν, θὰ τοῦ χάριζαν τὴ ζωή.

Ματαίᾳ ἐλπίδι ὅμως, γιατί μόλις τελείωσε ἡ τελετὴ τῆς ἀποκεφαλίσματος, τὸν παρέλασε ὁ δῆμος καὶ τὸν ἀποκεφάλισαν.

'Αρχισαν ἔπειτα νὰ ἐπισημαίνονται γιὰ τὴν θανάτωσιν τῆς γυναίκας τοῦ φραῦ.

'Εντομιεταξὺ ἡ εἰδήσις μεθεύτηκε σ' ὅλη τὴν Πόλιν καὶ χιλιάδες κόσμον ἄρχισαν νὰ συγκεντρώνονται στὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως.

'Ολοὶ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, ὅταν εἶδαν τοὺς κλητήρες τοῦ δικαστῆ νὰ ἐγγινοῦν στὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου τὴν μελλοθάνατην, ἄρχισαν νὰ φωνάζουν:

— Εἶνε κρίμα! Εἶνε κρίμα! Ἀποκεφαλίστε τὴν καλύτερα.

Ἀλλὰ ὁ δικαστὴς πού ἐβάδιζε μπροστὰ-μπροστὰ, ἔκανε πᾶς δὲν ἀκούγει. Μὲ ἕφος σοβαρὸ καὶ μὲ λιγόλογες φράσεις ἔδωσε διὰς τῆς σχετικῆς διαταγῆς.

Ὁ δῆμος καὶ οἱ βοηθοὶ του δέσανε μ' ἕνα σχοινὶ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τῆς φτωχῆς γυναίκης καὶ ἔπειτα τὴν κατέβασαν σ' ἕνα βαθὺ λάκκον πούχαν ἀνοίξει. Τότε ὁ 'Αχμέτ ἐφέντης φώναξε:

— Οἱ πιστοὶ ὀπαδοὶ τοῦ 'Ισλάμ ἂς πάρουν ὅσες περισσότερες πέτρες μπορούν κ' ἂς τὶς ρίξουν ἀπάνω στὴν ἐνόχην αὐτὴν γυναῖκα πού παρὲν τὸ νόμον τοῦ προφήτη.

Ὡστόσο, κανεὶς δὲν ἀποφάσισε νὰ πᾶρῃ πέτρα στὰ χέρια του. Ἀρχίστη σείς πρῶτοι, φώναξε τότε αὐστηρὰ ὁ 'Αχμέτ ἐφέντης

Ὁ λιθοβολισμὸς τοῦ Ἁγίου Στεφάνου.
(Εἰκὼν ἀπὸ τὴν Βίβλον)

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ - ΤΟ ΑΙΜΑΤΗΡΟ ΘΕΡΟΣ ΤΟΥ 1887 - Η ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΗΣ ΛΑΙΜΗΤΟΜΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Η στιγμή αὐτή, ὁ μελλοθάνατος σπρέφεται καὶ πάλι πρὸς τὸ πλῆθος καὶ φωνάζει:

— Δὲν εἶμαι κακοῦργος!... Δὲν εἶμαι κακοῦργος!...

Βαθεῖα σιωπὴ ἀπλώνεται γύρω... Λίγα δευτερόλεπτα χωρίζουν τὸν κατὰδικο ἀπ' τὸ θάνατον... Γυρίζει ὁσάκις ἐκ νέου πρὸς τὸ πλῆθος καὶ φωνάζει:

— Τώρα νὰ πῆτε ἕνα 'Κύριε ἐλέησον' γιὰ μένα!...

— Κύριε ἐλέησον!... Κύριε ἐλέησον! ἀναφωνεῖ ἐν συγκινήσει ὁ πέρξ τῆς λαϊμυρῆς συγκεντρωμένος λαός.

Οἱ δῆμοι περνοῦν τώρα τὸ κεφάλι τοῦ κατὰδικο. Δὲν περνοῦν πρὸς τὸ σχετικὸ πρόσταγμα καὶ νὰ προδοῦν αὐτὸν ἐκτέλεσαι.

Ἐξωθεν ὅμως συμβαίνει κάτι τὸ ἀπρόοπτον καὶ τὸ προαιματικό. Μιὰ τρομερὴ βοὴ ἀκούγεται ἀπ' τὸ πλῆθος, ἀποδοκιμασίες, σφύγματα, γόγγυλα, ἄγριες βροσιές, βλαστήμιες κ' ἀπειλές. Ὁ ὄχλος τὴν ἑλπίδα ἐναντίον τῶν δεινῶν...

Καὶ χωρίς νὰ χάσῃ καρδὴ, ἀρχίζει νὰ τοὺς λιθοβολῇ. Ἄρχη πέφτουν ἡ πέτρες πάνω στὴν λαίμητμον. Πολλές ἀπ' αὐτὰς χτυποῦν ἐν ὄντι τὸ μελλοθάνατον. Οἱ δῆμοι τὰ ἔχουν χαμένα...

Τρομαχτὰ ὁ ἱεροεραστὴς Μοναστηραδῆς... Ἐν ὅλῳ λυθρῷ χτυπεῖ στὸ μέτωπον τὸ δῆμον Τελώνη, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐντροπὴν στὰ πόδια κ' ἔξαφανίζεται...

Ματαίᾳ ζήτησιν περὶ νὰ τὸν βοῦν.

Ὁ λιθοβολισμὸς ἐξακολουθεῖ οραδοῦς. Καὶ ἀνακαταρτῆς ἀναγκάζεται νὰ προβῇ μόνος του πρὸς τὴν ἐκτέλεση.

Πρὸς τὸν γρήγορον-γρήγορον τὸ σχοινὶ αὐτὸ μαγαλὶ πέφτει...

Ἡ καρδιὰ τοῦ κατὰδικο πέφτει πλημμυρισμένη ἀπὸ αἷμα στὸν εἰδικὸ σάκκον.

Τὸ πλῆθος λίσσα καὶ μαίνεται τώρα.

Ὁ Μοναστηραδῆς μπαίνει σ' ἕνα ἀμάξι καὶ ἀρχίζει παυσιδύτης. Οἱ στρατιῶται προποδοῦν τὸν ἀέρα καὶ καθορῶνουν ἔτσι νὰ τρέξουν τὸν κατὰδικο ὅλο εἰς φυγὴν...

Τὸ πᾶν τοῦ Κοινῆς παρέλαβαν, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν, οἱ συγγενεῖς του καὶ τὸ ἐνεταφίσαν.

***

Καὶ τώρα, καρὸς πλέον, νὰ κλείσουμε τὴν κατατομήν αὐτὴν ἀφήνῃ μὲ τὶς πρεῖς τελευταῖες θανατικές ἐκτελέσεις πού ἔγιναν στὸ 'Αργίνο.

Οἱ κατατομηθέντες στὴν πόλιν αὐτὴ κατὰδικο ἦσαν οἱ Διμ. Ἀμπέσης, Νικ. Ντούκας καὶ Ἄλφ. Σαραβαντίτης.

Ἡ πρῆξις τὸν ληστεία μετὰ φόνον.

Οἱ πρεῖς κακοῦργοι, περιφρῆμοι στὸ 'Αργίνο καὶ τὶς πλημμελίες καὶ τοὺς κατηγόρους τὸν, συμφώνησαν τὸν 'Οκτώβριον τοῦ 1884, μαζί καὶ μὲ τὸν Ι. Κασσάρη καὶ τὸν Δολοφόνον τὸν ἑκτορὸν 'Ιωάννην Πέτσον καὶ νὰ τὸν ληστεύουν.

Πᾶν νὰ τὸ περνοῦν αὐτό, ἀνέδρασαν στὸ Ντούκα νὰ συμάρχη μὲ τὸν Πέτσον, μέσα στὸ μαγαλὶ τοῦ δευτέρου.

Τὸν ἔβασαν μάλιστα καὶ τὰ χρήματα πού χρειαζόντουσαν γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

Ὁ λαὸς καὶ στοὺς βοηθούς του. Ἐμπρός!...

Ἐπὶ ἔγινε ἡ ἀρχή. Οἱ δῆμοι ὅμως ἔφαρχαν τὶς πέτρες χωρὶς ὅριον.

Ὁ 'Αχμέτ ἐφέντης ἀγρίεψε τότε καὶ ἐκράντασε:

— Τελειώστε λοιπὸν, αἰῶλοι!...

Ὁ λιθοβολισμὸς ἄρχισε τώρα πικρὸς.

Σιγά-σιγά, ἐξεδύοντο κ' ἄλλοι ἀπὸ τοὺς θεατὰς κ' ἄρχισαν νὰ λιθοβολοῦν τὴν κατὰδικο.

Μαζὴν ὅρα κράτησε ἡ φρικτὴ αὐτὴ σκηνή. Ἐξαντλήθηκαν ὅς τὰς πέτρες πού εἶχαν φέρῃ ἐπιτήδες οἱ ἀχθοφόροι, μὰ ἡ γυναῖκα πού ἦταν ἐν ὄντι, βοήθημένη στὸ αἷμα, βογγοῦσε οσαυροστικά.

Ὁ 'Αχμέτ ἐφέντης διατάζει τότε νὰ πᾶν οἱ ἀχθοφόροι νὰ φέρῃ αἰς τὰς πέτρες. Κι' ὅταν τὸ νέο φορτὶ τῶν λίθων ἐφύλαξε, ὁ λιθοβολισμὸς ἐξακολουθεῖ οραδοῦς.

Τὸς μέσους ἀπ' ὅλους, εἶπε ἀπὸ ἐμπόδια, εἶπε γιὰ ληψή τῆς ἡμέρας, ἐξαφανίζοντο ἕναν ὀγκώδη ἐναντίον της καὶ τὴν ἀποκαταστάσαν.

Ἐπὶ τὴν ἐποχὴν, βάβαρες κ' ἀπάνθρωποι συνήθειες, πούλει-πικρὸς γιὰ πάντα.

κατὰ τὴν λαίμητμον. Δὲν περνοῦν πρὸς τὸ σχετικὸ πρόσταγμα καὶ νὰ προδοῦν αὐτὸν ἐκτέλεσαι.

Ἐξωθεν ὅμως συμβαίνει κάτι τὸ ἀπρόοπτον καὶ τὸ προαιματικό. Μιὰ τρομερὴ βοὴ ἀκούγεται ἀπ' τὸ πλῆθος, ἀποδοκιμασίες, σφύγματα, γόγγυλα, ἄγριες βροσιές, βλαστήμιες κ' ἀπειλές. Ὁ ὄχλος τὴν ἑλπίδα ἐναντίον τῶν δεινῶν...

Καὶ χωρίς νὰ χάσῃ καρδὴ, ἀρχίζει νὰ τοὺς λιθοβολῇ. Ἄρχη πέφτουν ἡ πέτρες πάνω στὴν λαίμητμον. Πολλές ἀπ' αὐτὰς χτυποῦν ἐν ὄντι τὸ μελλοθάνατον. Οἱ δῆμοι τὰ ἔχουν χαμένα...

Τρομαχτὰ ὁ ἱεροεραστὴς Μοναστηραδῆς... Ἐν ὅλῳ λυθρῷ χτυπεῖ στὸ μέτωπον τὸ δῆμον Τελώνη, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐντροπὴν στὰ πόδια κ' ἔξαφανίζεται...

Ματαίᾳ ζήτησιν περὶ νὰ τὸν βοῦν.

Ὁ λιθοβολισμὸς ἐξακολουθεῖ οραδοῦς. Καὶ ἀνακαταρτῆς ἀναγκάζεται νὰ προβῇ μόνος του πρὸς τὴν ἐκτέλεση.

Πρὸς τὸν γρήγορον-γρήγορον τὸ σχοινὶ αὐτὸ μαγαλὶ πέφτει...

Ἡ καρδιὰ τοῦ κατὰδικο πέφτει πλημμυρισμένη ἀπὸ αἷμα στὸν εἰδικὸ σάκκον.

Τὸ πλῆθος λίσσα καὶ μαίνεται τώρα.

Ὁ Μοναστηραδῆς μπαίνει σ' ἕνα ἀμάξι καὶ ἀρχίζει παυσιδύτης. Οἱ στρατιῶται προποδοῦν τὸν ἀέρα καὶ καθορῶνουν ἔτσι νὰ τρέξουν τὸν κατὰδικο ὅλο εἰς φυγὴν...

Τὸ πᾶν τοῦ Κοινῆς παρέλαβαν, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν, οἱ συγγενεῖς του καὶ τὸ ἐνεταφίσαν.

***

Καὶ τώρα, καρὸς πλέον, νὰ κλείσουμε τὴν κατατομήν αὐτὴν ἀφήνῃ μὲ τὶς πρεῖς τελευταῖες θανατικές ἐκτελέσεις πού ἔγιναν στὸ 'Αργίνο.

Οἱ κατατομηθέντες στὴν πόλιν αὐτὴ κατὰδικο ἦσαν οἱ Διμ. Ἀμπέσης, Νικ. Ντούκας καὶ Ἄλφ. Σαραβαντίτης.

Ἡ πρῆξις τὸν ληστεία μετὰ φόνον.

Οἱ πρεῖς κακοῦργοι, περιφρῆμοι στὸ 'Αργίνο καὶ τὶς πλημμελίες καὶ τοὺς κατηγόρους τὸν, συμφώνησαν τὸν 'Οκτώβριον τοῦ 1884, μαζί καὶ μὲ τὸν Ι. Κασσάρη καὶ τὸν Δολοφόνον τὸν ἑκτορὸν 'Ιωάννην Πέτσον καὶ νὰ τὸν ληστεύουν.

Πᾶν νὰ τὸ περνοῦν αὐτό, ἀνέδρασαν στὸ Ντούκα νὰ συμάρχη μὲ τὸν Πέτσον, μέσα στὸ μαγαλὶ τοῦ δευτέρου.

Τὸν ἔβασαν μάλιστα καὶ τὰ χρήματα πού χρειαζόντουσαν γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

Ὁ λαὸς καὶ στοὺς βοηθούς του. Ἐμπρός!...

Ἐπὶ ἔγινε ἡ ἀρχή. Οἱ δῆμοι ὅμως ἔφαρχαν τὶς πέτρες χωρὶς ὅριον.

Ὁ 'Αχμέτ ἐφέντης ἀγρίεψε τότε καὶ ἐκράντασε:

— Τελειώστε λοιπὸν, αἰῶλοι!...

Ὁ λιθοβολισμὸς ἄρχισε τώρα πικρὸς.

Σιγά-σιγά, ἐξεδύοντο κ' ἄλλοι ἀπὸ τοὺς θεατὰς κ' ἄρχισαν νὰ λιθοβολοῦν τὴν κατὰδικο.

Μαζὴν ὅρα κράτησε ἡ φρικτὴ αὐτὴ σκηνή. Ἐξαντλήθηκαν ὅς τὰς πέτρες πού εἶχαν φέρῃ ἐπιτήδες οἱ ἀχθοφόροι, μὰ ἡ γυναῖκα πού ἦταν ἐν ὄντι, βοήθημένη στὸ αἷμα, βογγοῦσε οσαυροστικά.

Ὁ 'Αχμέτ ἐφέντης διατάζει τότε νὰ πᾶν οἱ ἀχθοφόροι νὰ φέρῃ αἰς τὰς πέτρες. Κι' ὅταν τὸ νέο φορτὶ τῶν λίθων ἐφύλαξε, ὁ λιθοβολισμὸς ἐξακολουθεῖ οραδοῦς.

ΟΤΩΣΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΕΦΕΤΟΣ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΟΜΕΝΗΝ
ΕΑΡΙΝΗΝ ΕΠΟΧΗΝ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜ
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΖΟΜΠΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 17^Α

ἐφωδιασμένον με τὰ τελευταία μοντέρνα σχέδια
εἰς πλουσιωτάτην ποικιλίαν ὕφασμάτων τῶν
κρίσινων Ἐργοστασίων

ΘΑ ΤΙΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ

ΜΑΡΟΚΑΙΝ

ΚΡΕΠ ΣΑΤΕΝ

ΚΡΕΠ ΖΩΡΖΕΤ

ΚΡΕΠ ΝΤΕ ΣΙΝ

ΤΟΥΛΑ ΝΤΕ ΣΟΥΑ

ΣΕΜΙΖΙΕ

ΦΟΥΛΑΡ

ΦΛΕΡΕΤ

ΠΙΚΕ ΦΑΝΤΑΙΖΙ

ΒΟΥΑΛΑΖ

ΖΩΡΖΕΤ

ΛΙΝΑ

ΖΑΠΩΝΕ

ΣΑΓΚΑΗ

ΜΕΤΑΞΩΤΑ

»

»

»

»

»

»

»

»

»

ΒΑΜΒΑΚΟΜΕΤΑΞΕΣ

ΕΜΠΡΙΜΕ

»

»

»

»

»

»

»

»

»

και

ΣΚΕΤΑ

»

»

»

»

»

»

»

»

»

ΣΚΕΤΕΣ

ΕΠΙΣΗΣ ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ

ΛΕΥΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

ΜΕ ΊΤΑΣ ΠΛΕΟΝ ΚΑΛΥΤΕΡΑΣ ΤΙΜΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 17^Α

